

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

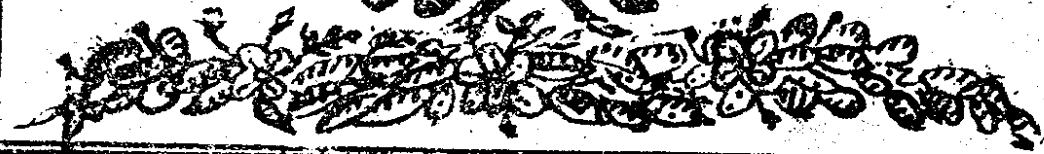
سنة

١٣٥١

دَوَابُّ

الْمَلَا
١٣٠

مكتبة



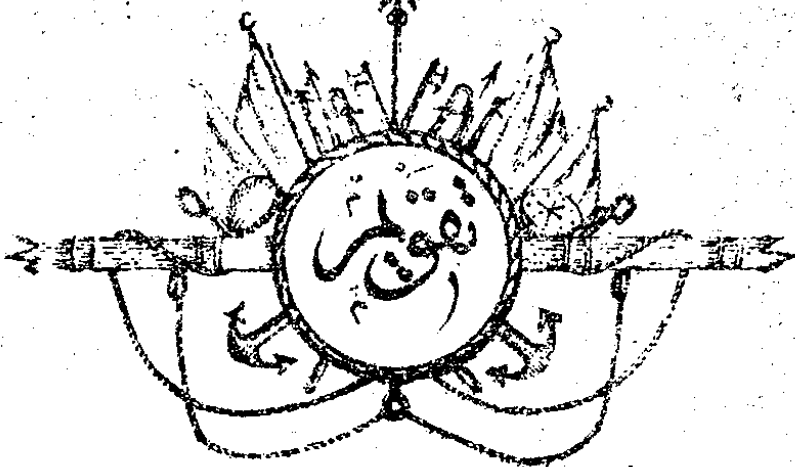
سايه معارف قوايه حضرت غلام فتناهيده طرابلس
ولایت جليله سنك اشوبيلك ارجوزبر
سنه هجرية بسى سالنامسى اونجى دفعه
اوله ورق بوكره دخى طبع وتمثيل اولمشدر
بونده مندرج اولان تقويم طرابلس غرب
شهرينيك بولنديغى اونوزايكى درجه
الى اوج دقيقه الى درت ثانيه عرض
شماليسنه وغرينوبيلك اون اوج درجه
اون بردقيقه طول شرقيسنه كوره
ترتيب وتنظيم وبوكا احوال نيرين ايله
ايام مشهوره ومخصوصه سلاوه وترقيم
قلمشدر بوسنه كلنجه قدرطبع
ونشر اولمش اولان بعورولايتلر
شالنامه لومبدر درج وادخال
سيقت ايتيان بعض هيئته وتاريخه
دارمفيد معلومات وولايتلر

بطل تليل حضرت بلما الخلافة مصله ر
المعارف قد طبعت ومثلت سالنامه
(جد ولاسنه) ولايه طرابلس الغرب
عاشرة من سنة الف وثلاثمائة
واحد الهجرية وقد رتب ونظم التقويم
المندرج فيها بالنظر الى العرض الشمالى
المكانة به مدينة طرابلس الغرب
بين (٢٢) درجة و (٥٣) دقيقة
و (٥٤) ثانية وطول (غرينوبيلك)
الشرقى ما بين (١٣) درجة و (١١)
دقيقة وزيدت فيه احوال النيرين
والايام المشهورة والمخصوصه
وقنادرجت وادخلت ايها
الآن فى هذه سالنامه (جد ولاسنه)
بعض معلومات مفيدة فى الهيمه
والتاريخ وافادات مختصرة فى

احوال الولاية الطبيعية والمنصوية
 وموقعها الجغرافي وطبقات ارضها
 عالم يسبق درجه وادخاله في
 سالتات هذه الولاية التي طبعت
 ونشرت سابقا وبما ان اغلب اهالي
 الولاية لا يحسنون القراءة والكتابة
 بالتركية قد حصلت الجهورية بنشر
 واخراج هذه السالنامة تركية وعربية
 فالتركية يمين كل صحيفة والعربية
 التي هي اللغة المحلثة بشمالها لتيسر
 للاهالي اكتساب حصته في الاستفادة

منها

احوال طبيعيه وخصوصيه سيله
 موقع جغرافيسي وطبقات ارضي
 عقنده برطاقم مختصرا فادات بوكه
 اشيو سالتاميه روح وادخاك
 اوله يقتنون وولايتك خلقى مان
 بالعنوم تركچيا او قومق يازموت
 بيلد كرتدن بوندن تحصه مند
 استغاده اوله بيلدچون سالتام^ك
 بهر صحيفه سنك صاخ طرف
 تركچيا وصول طرفي ده لسان محلي
 اولان عربي اوله رفق نشر واخرجه
 بجوريت الويرمكه اولوجهه طبع
 وتشل ايد لسندر



بورلي كونلرينك وموزالت

(ا) ارمق (ل) لايقن (م) روم (ق) قنوك (س) يوزالت

شهر		ایام		مقدار				مجموع	
روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه
۱	۲۱	۲	۲۱	۳	۲۱	۴	۲۱	۵	۲۱
۲	۲۲	۳	۲۲	۴	۲۲	۵	۲۲	۶	۲۲
۳	۲۳	۴	۲۳	۵	۲۳	۶	۲۳	۷	۲۳
۴	۲۴	۵	۲۴	۶	۲۴	۷	۲۴	۸	۲۴
۵	۲۵	۶	۲۵	۷	۲۵	۸	۲۵	۹	۲۵
۶	۲۶	۷	۲۶	۸	۲۶	۹	۲۶	۱۰	۲۶
۷	۲۷	۸	۲۷	۹	۲۷	۱۰	۲۷	۱۱	۲۷
۸	۲۸	۹	۲۸	۱۰	۲۸	۱۱	۲۸	۱۲	۲۸
۹	۲۹	۱۰	۲۹	۱۱	۲۹	۱۲	۲۹	۱۳	۲۹
۱۰	۳۰	۱۱	۳۰	۱۲	۳۰	۱۳	۳۰	۱۴	۳۰
۱۱	۳۱	۱۲	۳۱	۱۳	۳۱	۱۴	۳۱	۱۵	۳۱
۱۲	۱	۱۴	۱	۱۵	۱	۱۶	۱	۱۷	۱
۱۳	۲	۱۵	۲	۱۶	۲	۱۷	۲	۱۸	۲
۱۴	۳	۱۶	۳	۱۷	۳	۱۸	۳	۱۹	۳
۱۵	۴	۱۷	۴	۱۸	۴	۱۹	۴	۲۰	۴
۱۶	۵	۱۸	۵	۱۹	۵	۲۰	۵	۲۱	۵
۱۷	۶	۱۹	۶	۲۰	۶	۲۱	۶	۲۲	۶
۱۸	۷	۲۰	۷	۲۱	۷	۲۲	۷	۲۳	۷
۱۹	۸	۲۱	۸	۲۲	۸	۲۳	۸	۲۴	۸
۲۰	۹	۲۲	۹	۲۳	۹	۲۴	۹	۲۵	۹
۲۱	۱۰	۲۳	۱۰	۲۴	۱۰	۲۵	۱۰	۲۶	۱۰
۲۲	۱۱	۲۴	۱۱	۲۵	۱۱	۲۶	۱۱	۲۷	۱۱
۲۳	۱۲	۲۵	۱۲	۲۶	۱۲	۲۷	۱۲	۲۸	۱۲
۲۴	۱۳	۲۶	۱۳	۲۷	۱۳	۲۸	۱۳	۲۹	۱۳

مقدار الحرام ۱۳۰۱

احوال نیرین و ایام مشهوره

نهایت قوت خریف

روز قاسم

تربیع اول نیرین لیل

یوم عاشورا و قعد کوبلا

تشرین ثانی روح

مقابله نیرین لیل

اختفاء حشرات

تربیع ثانی نیرین نهاد

تحویل شمس بقوس

حاضر و بیان کنند

اول صومریلاد

صفحه		امتیاع بیرین		طایف	وقت	تعمیرات	اسکات	نهار		
		لیله	جمعه					پایان	ابتداء	روز
۲۰		جمعہ پرستہ		۱	۱۹	۱	۲۰	احوال بیرین و ایام مشہورہ		
۲۱		پازار		۲	۲۰	۲	۲۱	لاون اول توکی و تھو صفر ۱۳۵۵		
۲۲		پانوار پرستہ		۳	۲۱	۳	۲۲	دخول میہم بحراب		
۲۳		صالی		۴	۲۲	۴	۲۳	تربیع اول بیرین نہار		
۲۴		چھاوشنبہ		۵	۲۳	۵	۲۴	آخر سقوط اوداق		
۲۵		پنجشنبہ		۶	۲۴	۶	۲۵	خریج ملوک بخامیہ دراندلس		
۲۶		جمعہ		۷	۲۵	۷	۲۶	لاون اول روزی		
۲۷		جمعہ پرستہ		۸	۲۶	۸	۲۷	مقابلہ بیرین لیله		
۲۸		پازار		۹	۲۷	۹	۲۸	اول شب یلدا		
۲۹		پانوار پرستہ		۱۰	۲۸	۱۰	۲۹	تربیع ثانی بیرین نہار		
۳۰		صالی		۱۱	۲۹	۱۱	۳۰	تحویل شمس جہدی اول او برین و فضل		
۳۱		چھاوشنبہ		۱۲	۳۰	۱۲	۳۱	آخر شب یلدا		
۳۲		پنجشنبہ		۱۳	۳۱	۱۳	۳۲	اول شب یلدا		
۳۳		جمعہ		۱۴	۳۲	۱۴	۳۳	شدت و یاج		
۳۴		جمعہ پرستہ		۱۵	۳۳	۱۵	۳۴	شدت و یاج		
۳۵		پازار		۱۶	۳۴	۱۶	۳۵	شدت و یاج		
۳۶		پانوار پرستہ		۱۷	۳۵	۱۷	۳۶	شدت و یاج		
۳۷		صالی		۱۸	۳۶	۱۸	۳۷	شدت و یاج		
۳۸		چھاوشنبہ		۱۹	۳۷	۱۹	۳۸	شدت و یاج		
۳۹		پنجشنبہ		۲۰	۳۸	۲۰	۳۹	شدت و یاج		
۴۰		جمعہ		۲۱	۳۹	۲۱	۴۰	شدت و یاج		
۴۱		جمعہ پرستہ		۲۲	۴۰	۲۲	۴۱	شدت و یاج		
۴۲		پازار		۲۳	۴۱	۲۳	۴۲	شدت و یاج		
۴۳		پانوار پرستہ		۲۴	۴۲	۲۴	۴۳	شدت و یاج		
۴۴		صالی		۲۵	۴۳	۲۵	۴۴	شدت و یاج		
۴۵		چھاوشنبہ		۲۶	۴۴	۲۶	۴۵	شدت و یاج		
۴۶		پنجشنبہ		۲۷	۴۵	۲۷	۴۶	شدت و یاج		
۴۷		جمعہ		۲۸	۴۶	۲۸	۴۷	شدت و یاج		
۴۸		جمعہ پرستہ		۲۹	۴۷	۲۹	۴۸	شدت و یاج		
۴۹		پازار		۳۰	۴۸	۳۰	۴۹	شدت و یاج		
۵۰		پانوار پرستہ		۳۱	۴۹	۳۱	۵۰	شدت و یاج		

روز و ماه	شماره		تاریخ		اجتماع تیرین		شماره	ماه	روز
	اول	دوم	اول	دوم	جمع	تعداد			
۵۰	۱۵	۱۶	۲۷	۲۸	شنبه	۱	۳۱	۱۸	۱
۵۱	۱۵	۱۶	۲۸	۲۹	یکشنبه	۲	۱	۲۰	۲
۵۲	۱۴	۱۵	۲۸	۲۹	دوشنبه	۳	۲	۲۱	۳
۵۳	۱۴	۱۵	۲۹	۳۰	سه شنبه	۴	۳	۲۲	۴
۵۴	۱۳	۱۴	۲۹	۳۰	چهارشنبه	۵	۴	۲۳	۵
۵۵	۱۳	۱۴	۳۰	۳۱	پنجشنبه	۶	۵	۲۴	۶
۵۶	۱۲	۱۳	۳۰	۳۱	شنبه	۷	۶	۲۵	۷
۵۷	۱۲	۱۳	۳۱	۱	یکشنبه	۸	۷	۲۶	۸
۵۸	۱۱	۱۲	۳۱	۱	دوشنبه	۹	۸	۲۷	۹
۵۹	۱۱	۱۲	۱	۲	سه شنبه	۱۰	۹	۲۸	۱۰
۶۰	۱۰	۱۱	۱	۲	چهارشنبه	۱۱	۱۰	۲۹	۱۱
۶۱	۹	۱۰	۲	۳	پنجشنبه	۱۲	۱۱	۳۰	۱۲
۶۲	۸	۹	۳	۴	شنبه	۱۳	۱۲	۳۱	۱۳
۶۳	۷	۸	۴	۵	یکشنبه	۱۴	۱۳	۱	۱۴
۶۴	۷	۸	۵	۶	دوشنبه	۱۵	۱۴	۲	۱۵
۶۵	۶	۷	۵	۶	سه شنبه	۱۶	۱۵	۳	۱۶
۶۶	۶	۷	۶	۷	چهارشنبه	۱۷	۱۶	۴	۱۷
۶۷	۵	۶	۶	۷	پنجشنبه	۱۸	۱۷	۵	۱۸
۶۸	۵	۶	۷	۸	شنبه	۱۹	۱۸	۶	۱۹
۶۹	۴	۵	۷	۸	یکشنبه	۲۰	۱۹	۷	۲۰
۷۰	۴	۵	۸	۹	دوشنبه	۲۱	۲۰	۸	۲۱
۷۱	۳	۴	۸	۹	سه شنبه	۲۲	۲۱	۹	۲۲
۷۲	۳	۴	۹	۱۰	چهارشنبه	۲۳	۲۲	۱۰	۲۳
۷۳	۲	۳	۹	۱۰	پنجشنبه	۲۴	۲۳	۱۱	۲۴
۷۴	۲	۳	۱۰	۱۱	شنبه	۲۵	۲۴	۱۲	۲۵
۷۵	۱	۲	۱۰	۱۱	یکشنبه	۲۶	۲۵	۱۳	۲۶
۷۶	۱	۲	۱۱	۱۲	دوشنبه	۲۷	۲۶	۱۴	۲۷
۷۷	۱	۲	۱۲	۱۳	سه شنبه	۲۸	۲۷	۱۵	۲۸
۷۸	۱	۲	۱۳	۱۴	چهارشنبه	۲۹	۲۸	۱۶	۲۹
۷۹	۱	۲	۱۴	۱۵	پنجشنبه	۳۰	۲۹	۱۷	۳۰
۸۰	۱	۲	۱۵	۱۶	شنبه	۳۱	۳۰	۱۸	۳۱
۸۱	۱	۲	۱۶	۱۷	یکشنبه	۱	۳۱	۱۹	۱
۸۲	۱	۲	۱۷	۱۸	دوشنبه	۲	۱	۲۰	۲
۸۳	۱	۲	۱۸	۱۹	سه شنبه	۳	۲	۲۱	۳
۸۴	۱	۲	۱۹	۲۰	چهارشنبه	۴	۳	۲۲	۴
۸۵	۱	۲	۲۰	۲۱	پنجشنبه	۵	۴	۲۳	۵

احوال تیرین و ایام مشهوره

کانون ثانی فرنگی رأس سنه فرنگی
 نزول عثمانیان بشو اهل هند ۱۸۸۶

وفات فاتح سلطان محمد ۱۸۶

تربیع اول تیرین لیل بی شب میلاد

اشتراک دبرد

لیل مولود بنو حلیه لیل
 مقابله تیرین نهاد

کانون ثانی فرنگی رأس سنه میلاد

اختفای هوا

تعیین حبیب علی لیل

تربیع ثانی تیرین نهاد

تغویله بن بدلو
 وقفه چلیمه ۱۸۸۴

فتح تونس سنه ۹۸۷

شدت سرما

روز و ماه
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵

تربیع الآخر

شماره	تاریخ	ایام	اجتماع نیرین بازار برقی ترابور			
			پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دو شنبه
۸	۱۳۰۱	اربعاء	۲۰	۱۸	۱۶	۱۴
۱۶	۱۳۰۲	پنجشنبه	۳۱	۱۹	۱۷	۱۵
۸۷	۱۳۰۳	جمعه	۱	۲۰	۱۸	۱۶
۹	۱۳۰۴	شنبه	۲	۲۱	۱۹	۱۷
۸۹	۱۳۰۵	پنجم	۳	۲۲	۲۰	۱۸
۹۰	۱۳۰۶	شنبه	۴	۲۳	۲۱	۱۹
۹۱	۱۳۰۷	یکشنبه	۵	۲۴	۲۲	۲۰
۹۲	۱۳۰۸	دو شنبه	۶	۲۵	۲۳	۲۱
۹۳	۱۳۰۹	سه شنبه	۷	۲۶	۲۴	۲۲
۹۴	۱۳۱۰	چهارشنبه	۸	۲۷	۲۵	۲۳
۹۵	۱۳۱۱	پنجشنبه	۹	۲۸	۲۶	۲۴
۹۶	۱۳۱۲	جمعه	۱۰	۲۹	۲۷	۲۵
۹۷	۱۳۱۳	شنبه	۱۱	۳۰	۲۸	۲۶
۹۸	۱۳۱۴	یکشنبه	۱۲	۳۱	۲۹	۲۷
۹۹	۱۳۱۵	دو شنبه	۱۳	۱	۳۰	۲۸
۱۰۰	۱۳۱۶	سه شنبه	۱۴	۲	۳۱	۲۹
۱۰۱	۱۳۱۷	چهارشنبه	۱۵	۳	۱	۳۰
۱۰۲	۱۳۱۸	پنجشنبه	۱۶	۴	۲	۳۱
۱۰۳	۱۳۱۹	جمعه	۱۷	۵	۳	۱
۱۰۴	۱۳۲۰	شنبه	۱۸	۶	۴	۲
۱۰۵	۱۳۲۱	یکشنبه	۱۹	۷	۵	۳
۱۰۶	۱۳۲۲	دو شنبه	۲۰	۸	۶	۴
۱۰۷	۱۳۲۳	سه شنبه	۲۱	۹	۷	۵
۱۰۸	۱۳۲۴	چهارشنبه	۲۲	۱۰	۸	۶
۱۰۹	۱۳۲۵	پنجشنبه	۲۳	۱۱	۹	۷
۱۱۰	۱۳۲۶	جمعه	۲۴	۱۲	۱۰	۸
۱۱۱	۱۳۲۷	شنبه	۲۵	۱۳	۱۱	۹
۱۱۲	۱۳۲۸	یکشنبه	۲۶	۱۴	۱۲	۱۰
۱۱۳	۱۳۲۹	دو شنبه	۲۷	۱۵	۱۳	۱۱

احوال نیرین و ایام مشهوره

انحرار بعین
اول خمسین
شباط فرنگی
نزد و اج حیوانات
تربیع اول نیرین چهار
غایت قوه سوما

مقابل نیرین چهار

شباط روسی

موسم غرس اشجار
ازدواج طيور

تربیع ثاني نیرین
غول شمس و شتر زاری

جمره ثانیه
انکسار سرما

شماره	تاریخ	تاریخ				اجتماع نیرین		شماره
		روز	ماه	سال	روز	ماه	سال	
۱۱۲	۱۱۲۷	۲۲	۱۲	۱۳۱۲	پنجشنبه	جمعه	۱	
۱۱۳	۱۱۲۸	۲۰	۱۲	۱۳۱۳	جمعه	شنبه	۲	
۱۱۴	۱۱۲۹	۱۹	۱۲	۱۳۱۴	شنبه	یکشنبه	۳	
۱۱۵	۱۱۳۰	۱۸	۱۲	۱۳۱۵	یکشنبه	دوشنبه	۴	
۱۱۶	۱۱۳۱	۱۷	۱۲	۱۳۱۶	دوشنبه	سه شنبه	۵	
۱۱۷	۱۱۳۲	۱۶	۱۲	۱۳۱۷	سه شنبه	چهارشنبه	۶	
۱۱۸	۱۱۳۳	۱۵	۱۲	۱۳۱۸	چهارشنبه	پنجشنبه	۷	
۱۱۹	۱۱۳۴	۱۴	۱۲	۱۳۱۹	پنجشنبه	جمعه	۸	
۱۲۰	۱۱۳۵	۱۳	۱۲	۱۳۲۰	جمعه	شنبه	۹	
۱۲۱	۱۱۳۶	۱۲	۱۲	۱۳۲۱	شنبه	یکشنبه	۱۰	
۱۲۲	۱۱۳۷	۱۱	۱۲	۱۳۲۲	یکشنبه	دوشنبه	۱۱	
۱۲۳	۱۱۳۸	۱۰	۱۲	۱۳۲۳	دوشنبه	سه شنبه	۱۲	
۱۲۴	۱۱۳۹	۹	۱۲	۱۳۲۴	سه شنبه	چهارشنبه	۱۳	
۱۲۵	۱۱۴۰	۸	۱۲	۱۳۲۵	چهارشنبه	پنجشنبه	۱۴	
۱۲۶	۱۱۴۱	۷	۱۲	۱۳۲۶	پنجشنبه	جمعه	۱۵	
۱۲۷	۱۱۴۲	۶	۱۲	۱۳۲۷	جمعه	شنبه	۱۶	
۱۲۸	۱۱۴۳	۵	۱۲	۱۳۲۸	شنبه	یکشنبه	۱۷	
۱۲۹	۱۱۴۴	۴	۱۲	۱۳۲۹	یکشنبه	دوشنبه	۱۸	
۱۳۰	۱۱۴۵	۳	۱۲	۱۳۳۰	دوشنبه	سه شنبه	۱۹	
۱۳۱	۱۱۴۶	۲	۱۲	۱۳۳۱	سه شنبه	چهارشنبه	۲۰	
۱۳۲	۱۱۴۷	۱	۱۲	۱۳۳۲	چهارشنبه	پنجشنبه	۲۱	
۱۳۳	۱۱۴۸	۳۱	۱۱	۱۳۳۳	پنجشنبه	جمعه	۲۲	
۱۳۴	۱۱۴۹	۳۰	۱۱	۱۳۳۴	جمعه	شنبه	۲۳	
۱۳۵	۱۱۵۰	۲۹	۱۱	۱۳۳۵	شنبه	یکشنبه	۲۴	
۱۳۶	۱۱۵۱	۲۸	۱۱	۱۳۳۶	یکشنبه	دوشنبه	۲۵	
۱۳۷	۱۱۵۲	۲۷	۱۱	۱۳۳۷	دوشنبه	سه شنبه	۲۶	
۱۳۸	۱۱۵۳	۲۶	۱۱	۱۳۳۸	سه شنبه	چهارشنبه	۲۷	
۱۳۹	۱۱۵۴	۲۵	۱۱	۱۳۳۹	چهارشنبه	پنجشنبه	۲۸	
۱۴۰	۱۱۵۵	۲۴	۱۱	۱۳۴۰	پنجشنبه	جمعه	۲۹	
۱۴۱	۱۱۵۶	۲۳	۱۱	۱۳۴۱	جمعه	شنبه	۳۰	

جمادی الاول

احوال نیرین و ایام مشهور

۱۱۲ عمارت سلفا سلیم با سلفا با نیرین
۱۱۳ مارت فرنگی اعلان جلوس سلفا

۱۱۷ جریان ماه اشجار
۱۱۸ تریغ اول نیرین چهارم جمعه
۱۱۹ دفاتر نیرین نیرین با شام

۱۲۲ ابتداء خرم کونج حایر سلفا
۱۲۳ بیرون شکو برای

۱۲۷ اول برد عجون
مقابل نیرین علی

۱۲۸ مارت رومی
۱۲۹ ایالتی اول نیرین ولادت

۱۳۰ تریغ نانی نیرین نیرین شمس علی

۱۳۷ المانیاه پطوطور نیرین ولادت

۱۴۱ حرکت هوام
اول شرب مسهل

اول نیرین نیرین

جمادی الاخر		جمادی الاخر	جمادی الاخر	جمادی الاخر	جمادی الاخر	جمادی الاخر	جمادی الاخر	جمادی الاخر	جمادی الاخر	
روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	روز	تاریخ	
۱۴۳		۵۴۹	۲۴۹	۵۱۵	۲۱۱	سبت	جمعه	۲۹	۱۷	۱
۱۴۵	اول سقر دریا	۵۱	۲۲	۵۰	۱۹	احد	پاژار	۳۰	۱۸	۲
۱۴۶	وفات قیودان قلیح علی پاشا	۴۹	۲۲	۴۹	۱۷	اشنیز	پاژار	۴۱	۲۹	۳
۱۴۷	نیسان و تکی	۲۷	۲۲	۴۸	۱۵	ثلاث	صالی	۱	۲۰	۲
۱۴۸	تاریخ اول نیرین	۴۵	۲۱	۴۷	۱۳	اربعاء	چهارشنبه	۲	۲۱	۵
۱۴۹	تاریخ اول نیرین	۲۳	۲۱	۴۶	۱۱	خمیس	پنجشنبه	۳	۲۲	۲
۱۵۰	ناله عندلیب	۲۰	۲۰	۴۵	۹	جمعه	جمعه	۴	۲۳	۷
۱۵۱		۴۸	۲۰	۴۴	۷	سبت	جمعه	۵	۲۴	۸
۱۵۲	بشارت حمل مریم	۲۱۱	۱۹۱	۴۳۵	۵۱۱	احد	پاژار	۲	۲۵	۹
۱۵۳	نوروز حوازم شاه	۴۲	۱۴	۴۱	۳	اشنیز	پاژار	۷	۲۶	۱۱
۱۵۴		۴۳	۱۹	۴۱	۱	ثلاث	صالی	۸	۲۷	۱۲
۱۵۵		۳۰	۱۷	۴۰	۵۹۱	اربعاء	چهارشنبه	۹	۲۸	۱۳
۱۵۶	مقاله نیرین	۲۸	۱۶	۳۹	۵۷	خمیس	پنجشنبه	۱۰	۲۹	۱۴
۱۵۷		۲۶	۱۵	۳۸	۵۵	جمعه	جمعه	۱۱	۳۰	۱۵
۱۵۸		۲۴	۱۴	۳۷	۵۳	سبت	جمعه	۱۲	۳۱	۱۵
۱۵۹	نیسان روی	۲۲	۱۳	۳۲	۵۱	احد	پاژار	۱۳	۱	۱۶
۱۶۰		۳۰۹	۱۴۹	۳۵۵	۴۱۱	اشنیز	پاژار	۱۴	۲	۱۷
۱۶۱		۱۷	۱۱	۴۲	۳۷	ثلاث	صالی	۱۵	۳	۱۸
۱۶۲		۱۵	۱۰	۴۳	۳۵	اربعاء	چهارشنبه	۱۶	۴	۱۹
۱۶۳		۱۳	۱۰	۴۲	۳۳	خمیس	پنجشنبه	۱۷	۵	۲۰
۱۶۴	تاریخ نیرین	۱۰	۹	۳۱	۴۱	جمعه	جمعه	۱۸	۶	۲۱
۱۶۵		۸	۸	۳۰	۴۰	سبت	جمعه	۱۹	۷	۲۲
۱۶۶	تاریخ شمس شور	۶	۸	۳۹	۳۸	احد	پاژار	۲۰	۸	۲۳
۱۶۷	اول سنه نور	۴۱	۷۹	۳۸۵	۳۶۱	اشنیز	پاژار	۲۱	۹	۲۴
۱۶۸		۲	۶	۳۷	۳۶	ثلاث	صالی	۲۲	۱۰	۲۵
۱۶۹		۰۹	۵	۳۶	۳۴	اربعاء	چهارشنبه	۲۳	۱۱	۲۶
۱۷۰		۵۷۸	۵	۳۵	۳۰	خمیس	پنجشنبه	۲۴	۱۲	۲۷
۱۷۱		۵۵	۴	۳۴	۲۹	جمعه	جمعه	۲۵	۱۳	۲۸
۱۷۲		۵۳	۳	۳۳	۲۷	سبت	جمعه	۲۶	۱۴	۲۹

شماره روز	روز	تاریخ شمسی	تاریخ قمری	تاریخ میلادی	تاریخ هجری	اجتماع نیرین جمعه و شنبه		تاریخ
						روز	تاریخ	
								رجب الفرد
								احوال نیرین و ایام مشهوره
۱	پنجشنبه	۲۷	۱۰	۱۰۱۰	۱۰۱۰	۱۰۱۰	۱۰۱۰	پارار
۲	شنبه	۲۸	۱۱	۱۰۱۱	۱۰۱۱	۱۰۱۱	۱۰۱۱	پارار
۳	یکشنبه	۲۹	۱۲	۱۰۱۲	۱۰۱۲	۱۰۱۲	۱۰۱۲	صلی
۴	دوشنبه	۳۰	۱۳	۱۰۱۳	۱۰۱۳	۱۰۱۳	۱۰۱۳	چهارشنبه
۵	سه شنبه	۱	۱۴	۱۰۱۴	۱۰۱۴	۱۰۱۴	۱۰۱۴	پنجشنبه
۶	چهارشنبه	۲	۱۵	۱۰۱۵	۱۰۱۵	۱۰۱۵	۱۰۱۵	جمعه
۷	پنجشنبه	۳	۱۶	۱۰۱۶	۱۰۱۶	۱۰۱۶	۱۰۱۶	جمعه
۸	شنبه	۴	۱۷	۱۰۱۷	۱۰۱۷	۱۰۱۷	۱۰۱۷	پارار
۹	یکشنبه	۵	۱۸	۱۰۱۸	۱۰۱۸	۱۰۱۸	۱۰۱۸	پارار
۱۰	دوشنبه	۶	۱۹	۱۰۱۹	۱۰۱۹	۱۰۱۹	۱۰۱۹	صلی
۱۱	سه شنبه	۷	۲۰	۱۰۲۰	۱۰۲۰	۱۰۲۰	۱۰۲۰	چهارشنبه
۱۲	چهارشنبه	۸	۲۱	۱۰۲۱	۱۰۲۱	۱۰۲۱	۱۰۲۱	پنجشنبه
۱۳	پنجشنبه	۹	۲۲	۱۰۲۲	۱۰۲۲	۱۰۲۲	۱۰۲۲	جمعه
۱۴	شنبه	۱۰	۲۳	۱۰۲۳	۱۰۲۳	۱۰۲۳	۱۰۲۳	جمعه
۱۵	یکشنبه	۱۱	۲۴	۱۰۲۴	۱۰۲۴	۱۰۲۴	۱۰۲۴	پارار
۱۶	دوشنبه	۱۲	۲۵	۱۰۲۵	۱۰۲۵	۱۰۲۵	۱۰۲۵	پارار
۱۷	سه شنبه	۱۳	۲۶	۱۰۲۶	۱۰۲۶	۱۰۲۶	۱۰۲۶	صلی
۱۸	چهارشنبه	۱۴	۲۷	۱۰۲۷	۱۰۲۷	۱۰۲۷	۱۰۲۷	چهارشنبه
۱۹	پنجشنبه	۱۵	۲۸	۱۰۲۸	۱۰۲۸	۱۰۲۸	۱۰۲۸	پنجشنبه
۲۰	شنبه	۱۶	۲۹	۱۰۲۹	۱۰۲۹	۱۰۲۹	۱۰۲۹	جمعه
۲۱	یکشنبه	۱۷	۳۰	۱۰۳۰	۱۰۳۰	۱۰۳۰	۱۰۳۰	جمعه
۲۲	دوشنبه	۱۸	۳۱	۱۰۳۱	۱۰۳۱	۱۰۳۱	۱۰۳۱	پارار

بیضه سرخ روی
 مایس فرنگی
 تو بیج اول نیرین نهار ^{۱۱} لیل و رخت
 ابتداء عیو اسلام بد پاراسیا
 و بوغاز بستن بواسطه سردی و طاریت
 روز خضر نهایت قوت بهار
 یونان قرالک اسمی کوف

مقابله نیرین لیل ^{۱۳}

مایس روی موسم ختان

تربیع ثانی نیرین لیل ^{۱۶}

تحویل خمس حیوانا

لیلہ معراج ابنی علی السلام
 تکلیف و رایجینک بود ولادت

شعبان المعظم		اجتماع نیرین لیک بازار		نیرین						
احوال نیرین و ایام مشهوره		ایام		ایام						
۲۲	اول سرفسید رئیس مجرای هندى	۵۸۷	۲۵۸	۷۰	۴۴۹	شنبه	بازار	۲۲	۱۴	۱
۲۳	آغاز کرما	۵۷	۲۶	۲	۴۳	ثلاث	صالی	۲۷	۱۵	۲
۲۴	قیون قرغی	۵۶	۲۴	۲	۴۲	اربعاء	چهارشنبه	۲۸	۱۲	۳
۲۵	اوله دیاج بواج	۵۵	۲۳	۱	۴۱	خمیس	پنجشنبه	۲۹	۱۷	۴
۲۶	یهورد کل بیای	۵۴	۲۳	۱	۴۰	جمعه	جمعه	۳۰	۱۸	۵
۲۷	ترتیب اول نیرین بازار	۵۳	۲۲	۵	۳۹	سبت	جمعه	۳۱	۱۹	۶
۲۸	مزیران قوچک	۵۲	۲۲	۵	۳۸	احد	بازار	۱	۲۰	۷
۲۹		۵۱	۲۱	۵	۳۷	شنبه	بازار	۲	۲۱	۸
۳۰		۵۰	۲۱	۵	۳۶	ثلاث	صالی	۳	۲۲	۹
۳۱		۴۹	۲۱	۵	۳۵	اربعاء	چهارشنبه	۴	۲۳	۱۰
۳۲		۴۸	۲۰	۵	۳۴	خمیس	پنجشنبه	۵	۲۴	۱۱
۳۳		۴۸	۲۰	۵	۳۵	جمعه	جمعه	۶	۲۵	۱۲
۳۴		۴۷	۲۰	۵	۳۵	سبت	جمعه	۷	۲۶	۱۳
۳۵		۴۷	۲۹	۵	۳۶	احد	بازار	۸	۲۷	۱۴
۳۶	مقابلہ نیرین لیک	۴۶	۲۹	۵	۳۶	شنبه	بازار	۹	۲۸	۱۵
۳۷	ولادت محمود	۴۶	۲۹	۵	۳۶	ثلاث	صالی	۱۰	۲۹	۱۶
۳۸		۴۵	۲۸	۵	۳۶	اربعاء	چهارشنبه	۱۱	۳۰	۱۷
۳۹	اول نومبر	۴۵	۲۸	۵	۳۶	خمیس	پنجشنبه	۱۲	۳۱	۱۸
۴۰	مزیران دوری	۴۴	۲۸	۵	۳۶	جمعه	جمعه	۱۳	۱	۱۹
۴۱		۴۴	۲۸	۵	۳۶	سبت	جمعه	۱۴	۲	۲۰
۴۲		۴۳	۲۷	۵	۳۶	احد	بازار	۱۵	۳	۲۱
۴۳	ترتیب ثانی نیرین بازار	۴۳	۲۷	۵	۳۶	شنبه	بازار	۱۶	۴	۲۲
۴۴		۴۲	۲۷	۵	۳۶	ثلاث	صالی	۱۷	۵	۲۳
۴۵		۴۲	۲۷	۵	۳۶	اربعاء	چهارشنبه	۱۸	۶	۲۴
۴۶		۴۱	۲۷	۵	۳۶	خمیس	پنجشنبه	۱۹	۷	۲۵
۴۷		۴۱	۲۷	۵	۳۶	جمعه	جمعه	۲۰	۸	۲۶
۴۸	تحول شمس سلطان اوله فصل صیف	۴۱	۲۷	۵	۳۶	سبت	جمعه	۲۱	۹	۲۷
۴۹	تفتحات نیرین	۴۱	۲۷	۵	۳۶	احد	بازار	۲۲	۱۰	۲۸
۵۰		۴۱	۲۷	۵	۳۶	شنبه	بازار	۲۳	۱۱	۲۹
۵۱		۴۱	۲۷	۵	۳۶	ثلاث	صالی	۲۴	۱۲	۳۰

شهر		اجتماع نیرین بازار ایرت		طالع نیرین	وقت ظهر	شماره اول	شماره دوم	رمضان المبارک
سال	ماه	روز	روز	روز	روز	روز	روز	احوال نیرین و ایام مشهوره
۱	۱۳	۲۵	چهارشنبه	۴۱	۴	۳۸۸	۴۲۷	توبیخ اول نیرین چهارم
۲	۱۴	۲۶	پنجشنبه	۴۱	۵	۳۷	۴۳	
۳	۱۵	۲۷	جمعه	۴۱	۵	۳۷	۴۴	توبیخ اول نیرین چهارم
۴	۱۶	۲۸	شنبه	۴۲	۶	۳۱	۴۹	
۵	۱۷	۲۹	یکشنبه	۴۲	۶	۳۱	۴۹	توبیخ اول نیرین چهارم
۶	۱۸	۳۰	دو شنبه	۴۲	۷	۳۸	۵۰	
۷	۱۹	۱	سه شنبه	۴۲	۷	۳۸	۵۰	توز فزنی اول با دسمور
۸	۲۰	۲	چهارشنبه	۴۲	۸	۳۸	۵۰	
۹	۲۱	۳	پنجشنبه	۴۳	۸	۳۸	۵۰	کشتار سرک عمومی عثمانی ۱۲۷۹
۱۰	۲۲	۴	جمعه	۴۳	۹	۳۹	۵۱	
۱۱	۲۳	۵	شنبه	۴۳	۹	۳۹	۵۱	سیلاب حیدر علی اللام
۱۲	۲۴	۶	یکشنبه	۴۳	۱۰	۴۰	۵۱	
۱۳	۲۵	۷	دو شنبه	۴۳	۱۰	۴۰	۵۱	مقابله نیرین چهارم - آخر ریاح
۱۴	۲۶	۸	سه شنبه	۴۳	۱۱	۴۱	۵۱	
۱۵	۲۷	۹	چهارشنبه	۳۷	۱۱	۳۱	۵۱	عید حواریین
۱۶	۲۸	۱۰	پنجشنبه	۳۷	۱۲	۳۲	۵۲	
۱۷	۲۹	۱۱	جمعه	۳۷	۱۲	۳۲	۵۲	توز رومی
۱۸	۳۰	۱۲	شنبه	۳۷	۱۳	۳۳	۵۲	
۱۹	۱	۱۳	یکشنبه	۳۷	۱۳	۳۳	۵۲	فتح مکه مکرمه در انساب جبروت یونان
۲۰	۲	۱۴	دو شنبه	۳۷	۱۴	۳۳	۵۲	
۲۱	۳	۱۵	سه شنبه	۳۷	۱۴	۳۳	۵۲	توبیخ ثانی نیرین لیل ۳۳ غزان خاوری
۲۲	۴	۱۶	چهارشنبه	۳۷	۱۵	۳۳	۵۲	
۲۳	۵	۱۷	پنجشنبه	۳۷	۱۵	۳۳	۵۲	شدن حرارت
۲۴	۶	۱۸	جمعه	۳۷	۱۶	۳۳	۵۲	
۲۵	۷	۱۹	شنبه	۳۷	۱۶	۳۳	۵۲	لیل قدر
۲۶	۸	۲۰	یکشنبه	۳۷	۱۷	۳۳	۵۲	
۲۷	۹	۲۱	دو شنبه	۳۷	۱۷	۳۳	۵۲	توبیخ ثانی نیرین
۲۸	۱۰	۲۲	سه شنبه	۳۷	۱۸	۳۳	۵۲	
۲۹	۱۱	۲۳	چهارشنبه	۳۷	۱۸	۳۳	۵۲	توبیخ ثانی نیرین
۳۰	۱۲	۲۴	پنجشنبه	۳۷	۱۹	۳۳	۵۲	

شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم	
شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم	
شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم	
شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم	
شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم	
شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم		شوال المکرم	
٨١	عید فطر	١١	٢١	٢٥	٥٢٩	خميس	چنبه	٢٩	١٢	١	
٨٢		١٢	٢٩	٢	٥٢	جمعہ	جمعہ	٣٥	١٣	٢	
٨٣		١٤	٥٠	٧	٥٥	سبت	جمعہ	٢٢	١٤	٣	
٨٤		١٥	٥٠	٧	٥٦	احد	پاژار	٢٧	١٥	٤	
٨٥		١٨	٥١	٨	٥٧	دو شنبه	پاژار	٢٨	١٦	٥	
٨٦		٢٠	٥١	٨	٥٨	سه شنبه	صالحی	٢٩	١٧	٦	
٨٧	ترتیب اول نیرین لیله	٢٤	٥٢	٩	٥٩	اربعہ	چهارشنبه	٣٠	١٨	٧	
٨٨	اول ایام باہودفات یا وزملہ سلم	٢٣	٥٢	٩	١٠	خمیس	چنبه	٣١	١٩	٨	
٨٩	افستوس نوکی	٥٨	٥٣٨	١٠	٥	جمعہ	جمعہ	١	٢٠	٩	
٩٠		٢٧	٥٣	١٠	٢	سبت	جمعہ	٢	٢١	١٠	
٩١		٢٨	٥٢	١١	٣	احد	پاژار	٣	٢٢	١١	
٩٢		٣٠	٥٢	١٢	٤	دو شنبه	پاژار	٤	٢٣	١٢	
٩٣		٢٢	٥٥	١٣	٥	سه شنبه	صالحی	٥	٢٤	١٣	
٩٤		٢٤	٥٤	١٤	٦	اربعہ	چهارشنبه	٦	٢٥	١٤	
٩٥	مقارن نیرین لیله	٣٦	٥٢	١٥	١٠	خمیس	چنبه	٧	٢٦	١٥	
٩٦		٣٨	٥٧	١٢	١٢	جمعہ	جمعہ	٨	٢٧	١٦	
٩٧	نہایت توفہ کوما	٤٠	٥٨	١٢	١٢	سبت	جمعہ	٩	٢٨	١٧	
٩٨		٤٢	٥٩	١٨	١٢	احد	پاژار	١٠	٢٩	١٨	
٩٩		٤٤	٥٩	١٩	١٨	دو شنبه	پاژار	١١	٣٠	١٩	
١٠٠		٤٢	٦٠	٢٠	٢٠	سه شنبه	صالحی	١٢	٣١	٢٠	
١٠١	افستوس دوم اول صوم مریم	٤٨	٦٠	٢١	٢٢	اربعہ	چهارشنبه	١٣	١	٢١	
١٠٢	ترتیب ثانی نیرین لیله	٥٠	٦٠	٢٢	٢٢	خمیس	چنبه	١٤	٢	٢٢	
١٠٣		٥٤	٦٠	٢٣	٢٢	جمعہ	جمعہ	١٥	٣	٢٣	
١٠٤		٥٤	٦٠	٢٤	٢٨	سبت	جمعہ	١٦	٤	٢٤	
١٠٥		٥٦	٦٠	٢٥	٢٠	احد	پاژار	١٧	٥	٢٥	
١٠٦	عید تہلی عیسوی	٥٨	٦٠	٢٥	٢١	دو شنبه	پاژار	١٨	٦	٢٦	
١٠٧		٦٩	٦٠	٢٦	٢٣	سه شنبه	صالحی	١٩	٧	٢٧	
١٠٨		٦٩	٦٠	٢٧	٢٥	اربعہ	چهارشنبه	٢٠	٨	٢٨	
١٠٩	تہوار وراق	٥	٦٨	٢٧	٢٧	خمیس	چنبه	٢١	٩	٢٩	

شماره	شهر	اجتماع نیرین		کالی	روز	ماه	سال	ذی القعدة
		نیرین	نیرین					
شماره	شهر	روز	ماه	سال	روز	ماه	سال	ذی القعدة
۱۱۰	۱	۲۲	جمعه	۳۹۱۰	۲۹	۱۹	۷۹	احوال نیرین و ایام مشهور
۱۱۱	۲	۲۳	جمعه	۳۹۱۰	۳۰	۹	۸۰	تولید شمس بسبب
۱۱۲	۳	۲۴	پازار	۳۹۱۰	۳۱	۱۰	۸۱	آخر بار سوم
۱۱۳	۴	۲۵	پازار	۳۹۱۰	۳۲	۱۰	۸۲	
۱۱۴	۵	۲۶	صالی	۳۹۱۰	۳۳	۱۱	۸۳	
۱۱۵	۶	۲۷	چهارشنبه	۳۹۱۰	۳۴	۱۲	۸۴	وفات مریم
۱۱۶	۷	۲۸	پنجشنبه	۳۹۱۰	۳۵	۱۳	۸۵	ترتیب اول نیرین نهار
۱۱۷	۸	۲۹	جمعه	۳۹۱۰	۳۶	۱۳	۸۶	
۱۱۸	۹	۳۰	جمعه	۳۹۱۰	۳۷	۱۴	۸۷	اول فتوکوما
۱۱۹	۱۰	۳۱	پازار	۳۹۱۰	۳۸	۱۴	۸۸	جلوس همایون ۱۲۹۳
۱۲۰	۱۱	۱	پازار	۳۹۱۰	۳۹	۱۵	۸۹	ایلول فرنگی
۱۲۱	۱۲	۲	صالی	۳۹۱۰	۴۰	۱۶	۹۰	
۱۲۲	۱۳	۳	چهارشنبه	۳۹۱۰	۴۱	۱۶	۹۱	
۱۲۳	۱۴	۴	پنجشنبه	۳۹۱۰	۴۲	۱۷	۹۲	
۱۲۴	۱۵	۵	جمعه	۳۹۱۰	۴۳	۱۸	۹۳	مقابله نیرین نهار
۱۲۵	۱۶	۶	جمعه	۳۹۱۰	۴۴	۱۸	۹۴	
۱۲۶	۱۷	۷	پازار	۳۹۱۰	۴۵	۱۹	۹۵	توج آیرم زمان
۱۲۷	۱۸	۸	پازار	۳۹۱۰	۴۶	۲۰	۹۶	
۱۲۸	۱۹	۹	صالی	۳۹۱۰	۴۷	۲۰	۹۷	
۱۲۹	۲۰	۱۰	چهارشنبه	۳۹۱۰	۴۸	۲۱	۹۸	شهادت عیسی علی السلام
۱۳۰	۲۱	۱۱	پنجشنبه	۳۹۱۰	۴۹	۲۲	۹۹	روسیه امیر المورید اسکی کوفت
۱۳۱	۲۲	۱۲	جمعه	۳۹۱۰	۵۰	۲۲	۱۰۰	ترتیب ثانی نیرین نهار
۱۳۲	۲۳	۱۳	جمعه	۳۹۱۰	۵۱	۲۲	۱۰۱	ایلول روسی آخر نیرین و سوره
۱۳۳	۲۴	۱۴	پازار	۳۹۱۰	۵۲	۲۳	۱۰۲	
۱۳۴	۲۵	۱۵	پازار	۳۹۱۰	۵۳	۲۳	۱۰۳	
۱۳۵	۲۶	۱۶	صالی	۳۹۱۰	۵۴	۲۴	۱۰۴	انکسار کوما
۱۳۶	۲۷	۱۷	چهارشنبه	۳۹۱۰	۵۵	۲۵	۱۰۵	وزارت کبری علی محمد پاشا ۱۱۶۲
۱۳۷	۲۸	۱۸	پنجشنبه	۳۹۱۰	۵۶	۲۵	۱۰۶	
۱۳۸	۲۹	۱۹	جمعه	۳۹۱۰	۵۷	۲۶	۱۰۷	
۱۳۹	۳۰	۲۰	جمعه	۳۹۱۰	۵۸	۲۶	۱۰۸	ابتداء سوره سوره ۵۲۵۰

ذی الحجه الشریف		اجتماع نیرین جمعه تهار		روز و ماه		روز و ماه		روز و ماه		روز و ماه		روز و ماه		روز و ماه	
روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه	روز	ماه
۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰	۱۲۰
۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱
۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲	۱۲۲
۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳	۱۲۳
۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴	۱۲۴
۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵	۱۲۵
۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶	۱۲۶
۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷	۱۲۷
۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸	۱۲۸
۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹	۱۲۹
۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰	۱۳۰
۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱	۱۳۱
۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲	۱۳۲
۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳	۱۳۳
۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴	۱۳۴
۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵	۱۳۵
۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶	۱۳۶
۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷	۱۳۷
۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸	۱۳۸
۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹	۱۳۹
۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰	۱۴۰

ذی الحجه الشریف

احوال نیرین و ایام مشهوره

ایام معلومات
 تحویل شمس بمیزان اول فصل حریف
 ابتداء سنندج هجری شمسی ۱۳۲۳
 عید طیب
 ترویج اول نیرین تهار ۱۸
 جوراب بیری
 عرفه حج الوداع
 عید اضحی صلاه ۳۰
 تشرین اول فرنگی ۱۳
 قاش بیری
 مقابله نیرین لیل
 بد اسقوط اوراق تهر سور قسطنطنیه ۱۱۲
 ترویج ثانی نیرین تهار ۴۱
 تشرین اول روی

<p>بعض معلومات مفيدة مختصرة من علم الهندس تتعلق بالتقويم</p>	<p>علم هيندن تقويم اوزوما معلومات مفيدة ومختصرة</p>
<p>السنة الشمسية</p>	<p>سنة شمسية</p>
<p>حسبها هو مابين تقصيرا في علم الهيئة ان كرة الارض تدور على محورها ٣٦٥ مرة $\frac{1}{4}$ مرة وربع الى ان تدور مرة واحدة على محيط دائرة الشمس الذي مقداره ٣٦٠ درجة وتدور على محورها يرى الطلوع والزوال والغروب فيعتبر كل دور يوما ومجموع الادوار سنة شمسية</p>	<p>علم هينده تفصيلا بيان اولدني اوزوم كوه ارض دائرة شمس محيطك مقداري اولان ٣٦٠ درجة في بركه دورا ينجي دكين كندى محوري اوزوم $\frac{1}{4}$ ٣٦٥ وربع كوه دورا ينجي يعني بودور طلوع وزوال وغروبي كوستري كندت هرهري بريوم ومجموع برسنة شمسية اعتبار اولمشدر</p>
<p>وان كل يوم منقسم الى قسمين ليل ونهار وقد اعتبر كل منها اثنتي عشرة ساعة ومجموعهما اربعة وعشرون ساعة وسميت الساعات المذكورة يوما وسطيا</p>	<p>وهي بريوم ايل ونهار اطلق اوزوم منقسم اولد رق هرهري اون ايكشر مجموع يكرى دوت ساعة اعتبار الفشر وساعت المذكورة دخي يوم وسطى تسميد قلمشدر</p>
<p>فيلزم على هذه الصورة ان تقارب السنة الشمسية ٣٦ يوما و ٦ ساعات لكن مقدار السنة الشمسية</p>	<p>بوصورته برسنة شمسية ٣٦٥ كون ٦٦ ساعة قريبا لميلو لا مكلور ايسه ده بودا بد تفصيلند صرف نظره</p>

<p>الصحيح هو ٣٦ يوما و ٥ ساعات و ٤٨ دقيقة و ٤٨ ثانية لان حركة الشمس الوسطية على دائرتها لا يمكن ان تكون درجة تامة بايكون ٥٩ دقيقة و ٨ ثواني و وسطيا كما يعلم من ايامهم و فوق على علم الهيئته و قد صرفنا النظر عن تفصيل ذلك</p>	<p>هيئت آشنا و لا نترك معلوما و لديغي اوزره دائرة شمس ^{اوزرته} شمسه حركه و سطحي تام بدرجه اولي و وسطى اوله و ٥٩ دقيقة و ٨ ثانية اولد يفتدن بر سنه شمسيه ذلك مقدار صحيح ٣٦٥ كون ٥ ساعت ٩٨ دقيقة ٤٨ ثانية و</p>
<p>(السنة القمرية)</p>	<p>(سنه شمسيه)</p>
<p>بينما تدور كوكب الارض مرة على محيط دائرة الشمس الذي مقداره ٣٦٠ درجة يدور القمر اثني عشرة مرة دورا اجتماعيا على مداره حول الارض و يتم كل دور في ٢٩ يوما و ١٢ ساعة و ٤٤ دقيقة و ٣ ثواني فلذلك سمى كل دور شهرا قريبا فاذا ضربنا مقدار هذا الدور في اثني عشر حصل مقدار سنة واحدة قمرية وهو ٣٥٤ يوما و ٨ ساعات و ٤٨ دقيقة و ٣٦ ثانية و التفاضل الكائن بين مقدار هذه السنة القمرية و مقدار السنة الشمسية وهو ١١ يوما تقريبا يعبر عنه بتفاوت ايام سنة النيرين في بيان معنى الاجتماع والاستقبال والترتيب الاول والاخير</p>	<p>كوكب الارض دائرة شمس محيطه مقدار اولان ٣٦٠ درجة في بركه دورا شمسيه دكين قمر كوكب الارض اطرافه اولان كذا مداري و زنده اوان اي كوكب دورا يدور و بهر دور في ٢٩ كون ١٢ ساعت ٤٤ دقيقة ٣ ثانية ده اتمام ايلر بود و در لودن بهر تيه دخي بر ماه قمرى اطلاق قلمشند شوخالده مذکور دورك مقدارى اوان ايكي به ضربا و لند قد حاصل اولان ٣٥٤ كون ٨ ساعت ٤٨ دقيقة ٣٦ ثانية برسند قمرية ذلك مقدار يدور و اشبه سنه قمرية مقدار يله سنه شمسيه مقدارى بين لنده اولان تقريبا ١١ كون تفاضله تفاوت ايام سنه نيرين قسيرا و لمتشدر اجتماع و استقبال الازيله ترتيب اول و اخيرك</p>

ندیمک اولد یعنی
 قرآ کندیسی مظلم بر جسم اولد یقندن
 یا لکن شمسه مقابل اولان جهتی شمسند
 اقتباس ضیا ایدرله منور و شمسه مقابل
 اولیان جهتی ایسه دانما مظلم قالور
 شکله مراجعت اولند قدہ بء وح مدار
 قریبی وزرناء حرکت مخصوص سنی اجرا
 ایتمک اولان قرآ حریفله اشارت
 اولنان شمس بله حریفله اشعار اولنان
 کوه ارض بینرندہ کی ب نقطہ سنده
 بولنسه مذکور قرآ شمسه مقابل
 اولوب اقتباس نور ایلیان قسمی کوه
 ارضدن مشاهده اولنه میو کلیک مظلم
 کوردن یکندن بوکا اجتماع نیرین
 تغییر اولور
 اشبو اجتماعدن ۷ کون ۹ ساعت ۱۱
 دقیقه مرورندہ مذکور قرآ ب نقطہ
 ۹۰ درجه بعد شرق قیسندہ اولان ۳
 نقطہ سنہ کله رله شمسند اقتباس
 نور ایلیان قسمی کوه ارضدن مشاهده
 ونسقی منور نصف دیکری مظلم و سوت
 اولنه جغندن تربیع اول تسمیه اولور

ان ذات القمر جسم مظلم وانما تفتیس جہتہ
 المقابله للشمس ضیاء نہا و تنور و ہوا ما
 جہتہ الق لا تقابل الشمس فتبق دائما
 مظلمتہ
 وعند مراجعۃ الشكل نری ان القمر الذی
 یجری حرکتہ المخصوصۃ علی مدار ب روح
 القمری لوکان فی نقطہ ب الق بین الشمس
 فی الشكل بحرف آ و بین کوه الارض
 المبینہ بحرف ر فلا شہاد من کوه الارض
 جہتہ المقابله للشمس المستنیرۃ نہا بل
 یشاهد مظلماً بالکلینہ فذلک یسوی اجتماع
 النیرین
 ولدی مرور ۷ ایام و ۹ ساعات و ۱۱
 دقیقۃ بعد مذ الاجتماع یجی القمر الی نقطہ
 ۹۰ الکائتہ علی بعد ۹۰ درجه من شرق
 نقطہ ب فی شہاد من کوه الارض نصفہ
 منوراً من الشمس والنصف الاخر مظلم و ہذا
 الحال یسوی (التربیع الاول)
 وكذلك عند مرور ۱۲ یوم و ۱۸ ساعۃ
 و ۲۲ دقیقۃ بعد الاجتماع یاتہ القمر
 المذكور الی نقطہ ۳ الکائتہ علی بعد
 ۱۸۰ درجه من شرق نقطہ
 ب و یكون مقابل الشمس و کوه الارض

وبينه اجتماع دن ١٤ كون ١٨ ساعة
 ٤٢ دقيقة مرورنده مذکور قرب نقطة
 ١٨٠ درجة بعد شرقیسنده اولان و
 نقطه سنه كله و لك كوك شمس و كوك كوكه
 ارضه متناظر بولند یفند نهج بر قسمی منظم
 اولیوب كاملاً منور كود مكله اسبوحاله
 دخی مقابله نیرین و یا بود استقبال
 تعبیر اولنور

وكذا اجتماع دن ٧٧ كون ٣ ساعة
 ٣٣ دقيقة مرورنده مذکور قرب
 و یا خود و نقطه لوندن طقسان درجه
 بعینه اولان ح نقطه سنه و اصل اوله
 شمسه مقابل اولان طرفی منور و طرف
 دیگر منظم كودینه جكندن بوحاله
 دخی تربیع ثانی نیرین اطلاق
 اولنور

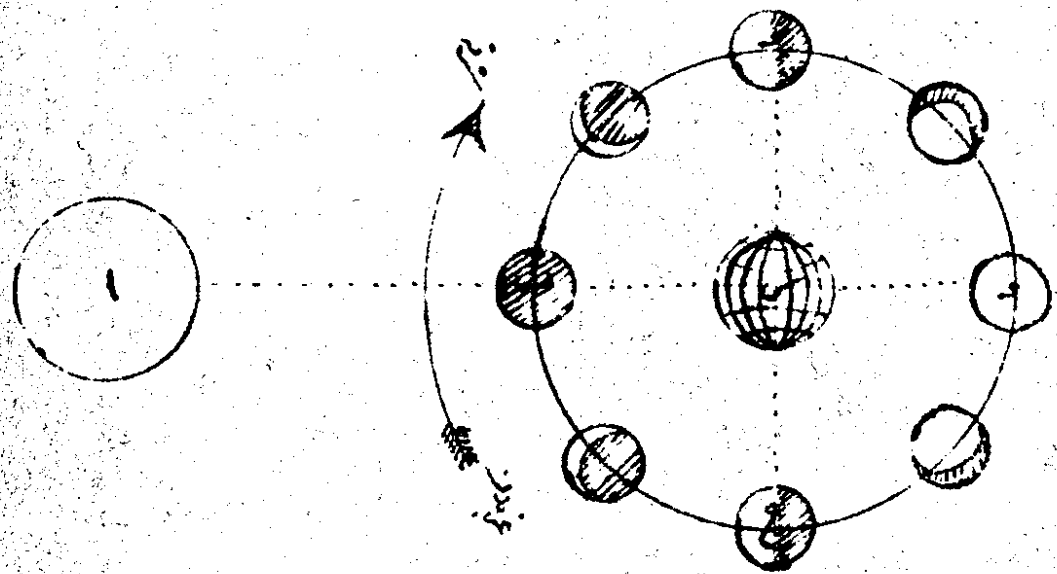
واجتماع دن ٤٩ كون ١٢ ساعة
 ٤٤ دقيقة ٣ ثانیه مرورنده مذکور
 قمر تكراراً ب نقطه سنه كلكه یه
 اجتماع اولش اولور
 اجتماع دن تربیع اوله دكین هلاك
 اولجری شرق و تربیع ثانی دن
 اجتماع دكین غربه متوجده اولنله

فلا يكون شئ حينئذ منه مظلماً بل
 يشاهد منوراً تماماً وهذا الحال
 ايضاً يعبر عنه (بمقابلة النيرين
 او بالاستقبال
 وكذلك عند مرور ٢٢ يوماً و ٣
 ساعات و ٣٣ دقيقة بعد الاجتماع
 يصل القمر المذكور الى نقطة ح
 البعيدة تسعين درجة عن نقطة
 ب او نقطة و عند ذلك يرى
 طرفه المقابل للشمس منوراً و طرفه
 الآخر مظلماً فذه الحال ايضاً يعبر
 عنها (بالتربيع الثاني للنيرين)

ولدى مرور ٢٩ يوماً و ١٢ ساعة
 و ٤٩ دقيقة و ٣ ثواني بعد الاجتماع
 ياتي القمر الى نقطة ب مرة اخرى فيحصل
 الاجتماع ايضاً

وان طرفي الهلال يكونان متوجهين
 للشرق من الاجتماع حتى التربيع
 الاول ثم يتوجهان للغرب
 من التربيع الثاني حتى الاجتماع
 فن رضية الهلال عند يعرف
 كونه في آخر الشهر اوله

	<p>مذكور هلالك اشبه وضعينه ن ما هلك اولك وياخرى اوله يعنى بيلاه بيلاور</p>
<p>شكل صفحات القمر</p>	<p>صفحة قرصه شكله</p>



نظراً إلى بعض الأقوال ان كوة الارض
 ثابتة والشمس متحركة وبالنظر إلى
 اصح الأقوال ان الشمس ثابتة في
 مركز العالم وكوة الارض والقمر
 وسائر الكواكب دائرة في اطراف الشمس
 لكن القولين المذكورين لا يختلفان
 في حساب الهيئته والفلكيات بل
 انهما متساويان سواء كانت
 الشمس ثابتة وكوة الارض متحركة او كانت
 كوة الارض ثابتة والشمس متحركة

هرنقدر بعض اقواله كوره كوة ارض
 ثابت وشمس متحرك واصح اقواله نظراً لشمس
 مركز عالمه ثابت وكوة ارضه قمره
 كواكب سايره شمسه اطرافه دائريه
 كوة شمس ثابت وكوة ارض متحرك اولسون
 وكوة كوة ارض ثابت وشمس متحرك اولسون
 قولين مذكورين هيئت وظلماته
 حساباً بتجاربهم لا يختلف اوليون مساويين
 (مذكوره سنه سا عباره تفاوته
 كيقين بيانده در)

<p>بيان كيفية تفاوت الساعات بين البلدان (استخراج ذلك يتوقف على معرفة ساعة تفاوت طولى البلدة المطلوبة والبلدة المقام بها وهل ان هذا التفاوت شرقى ام غربى لان الشمس تاتي الى نصف نهار البلدة التى فى الشرق قبل البلدة التى فى الغرب فان كانت البلدة المطلوبة فى الجهة الشرقية من البلدة المقام بها يلزم جمع ساعة تفاوت الطولين والساعة المستعمل مع بعضها وان كانت فى الجهة الغربية يلزم طرحها من بعضها فيحصل ويبقى هو مقدار ما بينه الساعة المستعملة فى البلدة المطلوب فى الزمان الواحد عينه</p>	<p>بولنبه استخراجي دائما مطلوب اولان بلده بولنديعى بلده تلك ساعت تفاوت طولينك استغلا ميله تفاوت المذكورة شرقى ويا غربى اولد يفتك بلنمنه ^{مطلو} چونكه شمس شرقه بولنان بلده تلك نصف النهار به غربه بولنان بلده دن مقدم كد يكذ ن اكو مطلوب اولان بلده بولنديعى بلده تلك طرف شرقى سنده ايسه ساعت تفاوت طولين ايسه ساعت مستعمله يكدي كويله جمع واكر طرف غربى سنده ايسه يكدي كوندن طرح اولند قد حاصله ويا باقى مطلوب اولنان بلده ده عيني زمانه ساعت مستعمل ارائه ايلديكى مقدار اولور</p>
---	---

مثال	مثال																				
<p>اذا كانت الساعة المستعملة بطرابلس الغرب تبين ٣ ساعا و ٣٠ دقيقة فكم تكون الساعة بدار السعادة فى الزمان عينه</p> <table border="0"> <tr> <td>مقدار الساعة المستعملة</td> <td>ع</td> <td>د</td> </tr> <tr> <td>ساعة تفاوت طول دار السعادة شرقا</td> <td>٣</td> <td>٢٠</td> </tr> <tr> <td>مقدار ما بينه الساعة المستعملة</td> <td>١</td> <td>٣٣</td> </tr> <tr> <td>بدار السعادة فى الزمان عينه</td> <td>٤</td> <td></td> </tr> </table>	مقدار الساعة المستعملة	ع	د	ساعة تفاوت طول دار السعادة شرقا	٣	٢٠	مقدار ما بينه الساعة المستعملة	١	٣٣	بدار السعادة فى الزمان عينه	٤		<p>طرابلس غربه ساعت مستعمله ٣ ساعت ٣٠ دقيقة كوستومكده ايكين عيني زمانه در سعادته ساعت قاچدر</p> <table border="0"> <tr> <td>د</td> <td>ع</td> </tr> <tr> <td>٣٠</td> <td>٣</td> </tr> <tr> <td>١٣</td> <td>١</td> </tr> <tr> <td>٣٢</td> <td>٤</td> </tr> </table> <p>عيني زمانه در سعادته كى سستعمله نك ارائه ايلديكى مقدار</p>	د	ع	٣٠	٣	١٣	١	٣٢	٤
مقدار الساعة المستعملة	ع	د																			
ساعة تفاوت طول دار السعادة شرقا	٣	٢٠																			
مقدار ما بينه الساعة المستعملة	١	٣٣																			
بدار السعادة فى الزمان عينه	٤																				
د	ع																				
٣٠	٣																				
١٣	١																				
٣٢	٤																				

بيان ساعات تفاوت الطولين
في بعض المحلات المشهورة اعتباراً
من نصف نهار طرابلس الغرب وكون
التفاوت المذكور شرقي او غربي

طرابلس من بله نصف النهار نذ اعتباراً
مشهور محلودن بعض يريك ساعت
تفاوت طوليني ايله تفاوت المذكور
شرقي ويا غربي اولد قولى

اسم	ساعة تفاوت		اسم	ساعة تفاوت		اسم
	طرابلس غرب	طرابلس شرق		طرابلس غرب	طرابلس شرق	
جزاير	ع		جزاير	ع		جزاير
تونس	١١	٠٠	تونس	١١	٠٠	تونس
بنغازي	٢٧	٠٠	بنغازي	٢٧	٠٠	بنغازي
درنه	٢٨	٠٠	درنه	٢٨	٠٠	درنه
سلاينك	٣	٠٠	سلاينك	٢٩	٠٠	سلاينك
حانيه	٤٢	٠٠	حانيه	٤٧	٠٠	حانيه
ازمير	٥٢	٠٠	ازمير	٥٢	٠٠	ازمير
دوسمات	٠٣	١	دوسمات	٠٣	١	دوسمات
بصره	١٩	٢	بصره	١٩	٢	بصره
بنديروشهر	٣٠	٢	بنديروشهر	٣٠	٢	بنديروشهر
مسقط	٠١	٣	مسقط	٠١	٣	مسقط
كراچي	٣٥	٣	كراچي	٣٥	٣	كراچي
بومباي	٥٨	٣	بومباي	٥٨	٣	بومباي
سرند	٢٠	٤	سرند	٢٩	٤	سرند
كلكتا	٠٠	٥	كلكتا	٠٠	٥	كلكتا
سينغاپور	٠٢	٦	سينغاپور	٠٣	٦	سينغاپور
شنغاي	١٢	٧	شنغاي	١٢	٧	شنغاي

بعد وسطى كواكب بأقواب		المدال الوسطى الكائن بين الكواكب والشمس		جرى	قسط الكواكب	شمس جرمها وسقوطها تقدير زمني لازم كلاهما زمانا		الزمان اللازم على تقدير سقوطهم نحو الشمس	
اسمي	مترو	مترو	مترو	يوم	عند	مقدار ما تقطعه في مدارها في كل سنة		مقدار ما تقطعه في مدارها في كل سنة	
عطارد ٥٩٠٠٠ ٥٩٠٠٠	٤٠٥٧٠٦٠٠	١٥	٤
زهرة ١٠٩٠٠ ١٠٩٠٠	١٢٠٣٢٠٠٠٠	٢٩	٦
ارض ١٥٣٠٠ ١٥٣٠٠	١٣٠٧٥٢٠٠٠٠	٢٤	٧
قمر	٣٤٠٥٢٠٠٠٠٠	٠٠	٠
مرنج ٢٣١٠٠ ٢٣١٠٠	٢٠٧٢٤٠٠٠٠٠	١٢١	٥
سرسر ٤٢٠٠٠ ٤٢٠٠٠	٢٩٦	٥
مشترى ٧٨٩٠٠ ٧٨٩٠٠	١٤٢٠٤٠٠٠٠٠	٧٢٢	٢
زحل ١٤٤٧٠ ١٤٤٧٠	١٢٦٠٤٠٠٠٠٠	١٩٠٠	٢
هرشل ٢٧٩١٢ ٢٧٩١٢	٥٤١٢	٣
نبتون ٤٥٥٨٠ ٤٥٥٨٠	٠
شمس	١٠٤٠٨٠٠٠٠٠	٠

مقدار ما تقطعه في مدارها في كل سنة		مقدار ما تقطعه في مدارها في كل سنة		مدة دوران الكواكب على محورها	مقدار ما تقطعه في مدارها في كل سنة		مقدار ما تقطعه في مدارها في كل سنة	
اسمي	يوم	سنة	يوم	سنة	سنة	يوم	سنة	يوم
عطارد	٣٤	٥	٨٨	٠	٤٣	٠
زهرة	٢٣	٠	٢٢٤	٠	١٧	٠
ارض	٣٤	٠	٣٦٥	٠	٢	١
مرنج	٢٤	٠	٢٨٧	٠	٠	٠
مشترى	٩	٠	١٢	٠	٤	٠
زحل	٠	٠	٢٩	٠	٧	٠
حلقة زحل	١٠	٠	٠	٠	٠	٠
هرشل	٠	٠	٨٤	٠	٢	٠
قمر	٢٩	٠	٢٩	٠	٠	٠
شمس	٢٥	٠	٠	٠	٠	٠

بوصورتده ارضك قطري واحد فرض
اولنسه قرك قطري ٢٧٢٩ ر یعنی
ربعی قدر اولور و قرك قطري واحد
فرض اولنسه ارضك قطري ٢٧ ٣
یعنی اوج چق شلی اولور و مساحت
سطحیه تربیعیه ٢٨ میلیون کیلومتر و
ایمکله ارضك سطحك ١٣ جزئیك
بر جزئدن اقل اولور و مساحت جسمیه
تکعبیه ارضك مساحت جسمیه سنك
٤٩ جزئدن بر جزئه اقربدر و ثقلی
ایسه ارضك ثقلتنك ٨٠ جزئدن
بر جزئه قریبدر و ثقل اضا فی سی
ارضك ثقلی براعتبار اولنده قده
٢١٥ یعنی نصفدن زیاده جه در
و شمسه قطریك بیوکلکی ارضك
قطریك ١١٢ مثنی و مساحت سطحیه
مقداری ارضك مساحت سطحیه سنك
١٢٥٧٥ مثنی و مساحت جسمیه سنك
جسامتی ارضك مساحت جسمیه سنك ١٤٠٠٠
مشابه بلك شمسهك مجموع سیاراتك جمعك
٥٠٠ و عند البعض ٦٠٠ مثله و شمسهك ثقلی
ارضك ٣٥٥٠٠ كره ثقلنه مساویدر
و شمسهك ثقلی مجموع سیاراتك یك یوزالی
بلکه ١٠٠ كره ثقلنه مساویدر و شمسهك
ثقل اضا فی سی براعتبار اولنده شمسهك
ثقلی اكا نظر اربع مقداردر ٩٠٠
ثقلی بلیج اولنده الی یعنی تقریباً

لو فرضنا علی هذه الصورة قطر الارض
واحداً فيكون قطر القمر ٢٧٢٩ ر ای
قدر ربعی ولو فرضنا قطر القمر واحداً
فيكون قطر الارض ٢٧٢٩ ر ای قدره
ثلاثة اضعاف ونصف وتكون مساحت
سطحیه تربیعاً ٣٨ مليون كيلومتر وذلك
اقل من جزئ واحد من ١٣ جزئاً من
سطح الارض و مساحت جسمیه تكعيباً اقرب
لجزئ واحد من ٤٩ جزئاً من مساحت
جسم الارض ما ثقله فقريب لجزئ واحد
من ٨٠ جزئاً من ثقل الارض و ثقله
الاضافي اذا اعتبرنا ثقل الارض واحداً
هو ٢١٥ ر ای اكثر قليلاً من نصف
ثقلها وان كبر قطر الشمس يساوي
١١٢ ضعفاً من قطر الارض و مقدار
مساحت سطحها يساوي ١٢٥٧٥ ر
ضعفاً من مساحت سطح الارض
و جسامته مساحت جسمها يساوي
١٤٠٠٠ ر ضعفاً من مساحت جسم الارض
و ربما كان حجم الشمس مساوياً لحجم اية
ضعفاً من حجم مجموع السيارات و عند
البعض يساوي ٣٥٥٠٠ ضعفاً و ثقل
الشمس يساوي ٣٥٥٠٠ ضعفاً من
ثقل الارض و ثقل الشمس أيضاً يساوي
ثقل مجموع السيارات ٧٥٠ مرة او ٨٠٠
و اذا اعتبرنا ثقل الارض الاضافي واحداً يكون

نصف مقدار در ذيرا ارضك بر متر ومكبي
 بشر طونيلانو ودر تيوزي كرمي كيلوغرام
 وشمسك بر متر ومكبي بر طونيلانو ٢٦٥٠ كيلو
 غرام وقره بر متر ومكبي اوج طونيلانو ووجيوز
 از فواجر كيلوغرام كلوسوار ارضك شمسه اولابعد
 ١٥٣٩٦٠٠٠٠ متر ودر يعنى
 ٣٣٩٨٤ كره نصف قطر ارض قدر
 دركه ٢٧١١٩٩٥٠ ساعته مسافه در
 وارضه نكهه قره اولان بعد ٣٨٢ مليون
 متر ودر كره تقريبا ٢٨٠٠٠٠ ساعه مسافه
 بوجهته قره اختلاف منظرى بعدا بعده
 ٥٣ دقيقه ٥٥ ثانيه وبعدا قريبا
 ٢١ دقيقه ٣٠ ثانيه در اما شمسك
 اختلاف منظرى ايسه الجحى طقوز ثانيه در
 بر كره نكهه سرعته مستعمله سى بهر ثانيه ده
 در تيوز متر وقره را اعتبار اولشمه بهر ثانيه
 ٣٤٠٠٠٠٠ متر ودر يوزده ٣٤٠٠٠٠٠
 و بهر سنده و سنده ٢٦٢٢٨٤٠٠٠ متر ودر
 متر و مسافه قطع ابد بكنه نظر كله كره
 ارضك محيطه ٢٨ ساعته قريبا سنده
 در را بتملكى لازم كلوب كره ارض ايسه
 محورده (٢٨) ساعته قوق مليون متر و
 قطع ايدرك بر دورى كاله اتملكه ارضك
 دورى كله دن ده اسرع اولش اولور
 وكذلك كله كره ارضك كره قره اولان
 بر كونه سنده وشمسه ٢٦ ٢٤ كونه
 سنده بر بچي آيده ومؤخر كشف

ثقل الشمس بمقدار الربع نظرا الي ثقل
 الارض وثقل القمر بثلث ستين
 العشرة اى بمقدار النصف تقريبا لان
 ثقل مترو واحد مكعب خر الارض (٥)
 طونيلانو ٤٢٠٠ كيلوغرام و ثقل مترو
 واحد ايضا مكعب من الشمس طونيلانو
 واحد ٣٦٥٠ كيلوغرام و متر ومكعب
 من القمر ٣ طونيلانو ٣٣٣ كيلوغرام
 وان مسافه البعد الكائن بين الارض
 والشمس ١٥٣٩٦٠٠٠٠ متر و
 اى يساوى نصف قطر الارض ٢٣٩٨٤
 مسرة وذلك مسافه ٢٧١١٩٩٥٠
 ساعه وان البعد الكائن بين الارض
 وكره القمر ٢٨٢ مليون متر و اى
 مسافه ٢٨٠٠٠ ساعه ولذلك يكون
 اختلاف منظر القمر فى البعد الابعد
 ٥٣ دقيقه وده ثانيه فى البعد
 الاقرب ٢١ دقيقه و ٣٠ ثانيه اما
 اختلاف منظر الشمس فانها هو ٩ ثوانى
 ولوا اعتبرنا السرعته التى نستعملها الكله
 اى كره المدفع قدر ٤٠٠ متر و فى كل
 ثانيه فقطع فى كل ساعه مسافه
 ٤٢٠٠٠٠ متر و فى كل يوم
 ٢٦٠٠٠٠ متر و فى كل سنة در ميه
 ٢٦٢٢٨٤٠٠٠ متر و
 ونظر ان ذلك يلزم ان الكله قدر
 محيط الارض تقريبا فى مدة ٢٨ ساعه

اولاً ان نبتون نام سيارة .٣١ سنة
مدته واصل اولور جالبوكه برانسان
ساعته اوج ميل يعني ٩٠٦٧٥ متر و
محل قطع ابديكي سورتك ١٤٣٢ ٢٠٠٠ يومك
يدي سنة طقوز ما هذه قرو و ١٣٢٠٠٠
يومك ٣٠١٠٢ سنة برما هذه شمسه
واصل اولور وساعته الشمس كيلومتر
او ان ايكى ساعته مسافر في قطع ايديت
تيور بول لو قومون في شمسه ٣٠٠ سنة
واصل اولور وكذلك هو اي نسي شمسه
قدر مقده و شدت صدا نسي كما في
فرضاً و لنسة ١٠ سنة ما هذه صدا شمسه
واصل اولور اما ضياء غايته سرعته
اولد يفندن بر ثانيه ده ٣٠٠٠٠٠٠ كيلو
متر و ٧٠٠٠٠٠٠٠٠ ساعته منتهى
او ادي نسي مثبت اولد يفندن ضياء شمسه
وصولي ٨ دقيقتهم ١٦ ثانياه مدته واقع
اولور و شمسه ضياء سي قرتك ١٠٠٠٠٠٠
كوه ضياء سنة مسا ويدر كذلك يكرت
بيك مليون شعراي يما نينا ضياء
ضياء شمسه معادل اوله بياد ارض قرتك
كواكب ثابتة تلك ارضنا ولان بيده منشا
ارضنا شمسه اولان بعد نيك ٣٠٠٠٠٠٠
مليدركم ٣١٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠
شهر مقدار ذلك ١٨٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠
يوم يعني ١٢٧٠٧١٢٠٩٥١ سنة لك
مسافر و يوتوا يتك بعضيسي ارضنا قرب

والحال ان كره الارض تقطع في محورها
٤٠ مليون متر وفي ٢٤ ساعة وتتكم
دورا واحدا فيكون دور الارض اسر من
دور الكلبة كما ان الكلبة تقطع من كره الارض
الى القمر في ١١ يوماً والى الشمس في ٨٠٠
يوماً اي في ١٢ سنة وشهر ونصف والى
سيارة (نبتون) التي كشفت اخيراً في مدة
٣١٠ سنة والحال ان الانسان اذا قطع في
الساعة مسافراً ايالاي ٢٥٠٠ متر و
فيصل في ١٢٣٣ يوماً اي في ٧ سنين و
٩ ايام الى القمر ويصل الى الشمس في
٣٠٠٠٠٠٠٠٠ يوماً اي في ١٠٢ سنة
وشهر واحد كما ان (دتل) سكة الحديد
الذي يقطع ٦٠ كيلومتر في الساعة
اي مسافراً اثنتي عشرة ساعة يصل الى الشمس
في ٣٠٠ سنة وكذلك لو فرضنا الهواء
الذي يمشي تحت الماء الى الشمس وشدت الماء
في قوة فيصل الماء الى الشمس في ١٤ سنة
وثلاثة اشهر اما الضياء فشدت سرعته قله
شبه انه يمشي في ثانياه واحدة الى مسافر
٣٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠٠
كيلو متر واي ٧٠٠٠٠٠٠٠٠ ساعة
فيكون وسيله الضياء الى الشمس في مدة
٨ دقائق و ١٦ ثانياه وان ضياء الشمس
اكثر من ضياء القمر ١٠٠٠٠٠٠٠٠ مرة وكذلك
يمكن ان يكون ضياء الشمس اثنان مليون
من الشعرة البهاية في واحد لا لضياء
الشمس والبعده الذي بين الارض والقمر

و جيفسي ابقدر ورج عقر يده وفتح
 مورجوييه ان قيطورس نام شكده
 اوله ب كره سما الورده رفا حريفه اشار
 فلان كواكب قريب صبايلان كواكب
 ايكن ضيا سي ارض اوج سنه
 زياده مدته ايجق واصل اوله
 بيلور ضيا اليسن بالاره تقيم قلنديجي
 اوزره ثابته ده اوچيون سكون بيل
 كيلومتر وحله واصل اولور وكذلك
 كواكب مذكوره منعدم اولسه ضيا سنك
 اوج سنه قدر ارقسي النهار وشمس
 كواكب مذكوره ذلك محله وضع اولس
 ضيا سي نزل ايد رله اون اوچي قدر
 اولان كواكب كجا ايجق (تلسكوب) استط
 رويت اوله بيلور وشمس قدر ان
 قوطي دور بيلور ايله ايجق اوز دور بيلور قدر
 اولان كواكب رويت اولنوب تعداد
 اوله بيلور يعني بهري برون شمس
 كجا اوله رقي فرق مليون كوكب رويت
 قابلد واما ارضه بعيد اولان
 كواكب ثابته ناه مسافر سي شو قدر
 ديلم بيور كه ضيا سي بزه اوج دور
 اوج سنه مدته واصل اولور وشمس
 بيلور سيكله بيل ذات اوزاق اولان كوكب
 ضيا و برون بيلور سنه ده واصل اولور

الثابتة القربيه منها يساوي ٢٠٠٠٠
 ضعفاً من البعد الكائن بين الارض
 والشمس اي انه مقدار
 ر ١٧٦٢٠٠٠ ر ٢٠٠٠
 اي مسافة ١٨٠٠٠ ر ٢٣٢
 يوماً اعني ١٨٠٠٠ ر ٢٣٢
 البعض من هذه الثوابت اقرب للشمس
 والبعض بعد عنها والاقرب هو في الشكل
 المسمى قيطورس من الصور الجنوبية الواقعة
 في برج العقرب وهي الكواكب التي يشار
 اليها في كوة السماء بحرف (ف) ومع
 ذلك يكاد ضياؤها ان لا يصل الى الارض
 الا في مدة تزيد عن ٣ سنين على ان
 الضياء كما ذكرنا اعلاه يصل في ثابته
 واحدة الى مسافة ٣٠٨ الاف كيلومتر وكذلك
 لو انعدمت الكواكب المذكورة فلا ينفذ
 ضياؤها الى مضي ثلاث سنين ولو وضعت
 الشمس في محل تلك الكواكب لتزل ضياؤها
 وانعد ما كان رؤيتها الابال (تلسكوب)
 كالكواكب التي في القدر الثالث عشر والحد الان
 انما يمكن رؤية الكواكب التي في القدر الرابع
 عشر ونعداها بالنظارات القوية جداً وانه
 يمكن رؤية ٤٠ مليون كوكباً كان كلامها شمس
 امامت الكواكب الثابتة البعيدة من الارض فانه يمكن
 انزالها ان ضياؤها يمكن ان يصلنا في مدة ثلاثة
 الاف واربعين سنة كما ان الكواكب التي

بعضها يبعد عن الارض بضعف من البعد الكائن بين الارض والشمس

رقم	اسم	نظر ارض واحد اعتباريه	حجم ارض واحد اعتباريه	ثقل ارض واحد اعتباريه
١	عطارد	اقطار حقه قسيري	مقدار حجيري	ثقلت اضافي لمري
٢	زهرة	اقطارها الحقيقية	مقدار حجمها باعتبار حجم الارض واحد	ثقلها الاضافي باعتبار ثقل الارض واحد
٣	ارض	١٠٠٠	١٠٠٠	١٠٠٠
٤	مريخ	٥٠١٩	١١٠٠	٠٠٩٤٨
٥	مشتري	١١٢٠٥	٢٠٠٠	٠٠٢٢٨
٦	زحل	٩٠٠٢٢	٧٣٤٨٠٠	٠٠١٤٨
٧	اورانوس	٤٠٣٤٤	٨٢٠٠٠	٠٠١٨٠
٨	نبتون	٤٠٧١٩	١١٠٠٦٠٠	٠٠٢٢٢
٩	شمس	١١٢٠٢٠	١٦٤٠٧١٢٤٠٠٠	٠٠٢٥٢
١٠	قمر	٠٠٢٤٤	١٩٠٠	٠٠٢١٨

ثقله الاضافي في ثقله الجرم الذي يعتبر واحداً فبناءً على ذلك ان ثقل جسم من الاجسام يكون مساوياً لحاصل ضرب حجمه بثقله الاضافي اما ثقل الاضافي فيستخرج بتقسيم الانتقال على الاجسام فمثلاً وترتيبها بالنظر لاجسامها شمس مشتري زحل نبتون اورانوس ارض زهرة مريخ عطارد قمر وترتيبها بالنظر الى ثقلها الاضافي هكذا عطارد ارض مريخ زهرة قمر شمس مشتري نبتون اورانوس زحل حيث ان حجم كوة الارض ١٠٨١ قوارليون متر مكعب يكون ثقلها ١٠٨١ قوارليون طولانق

ثقله اضافي واحد اعتباراً اولنا حجم ثقلته بناءً عليه جسمك ثقله اول جسمك حجمك ثقلت اضافي بشرطه حاصله مساوياً اولود وبالعكس ثقلت اضافي ثقلك حجمه تقسيمه استخراج اولود حجاريه نظر ترتيبه ثقله نظر ترتيبه بويه در شمس مشتري زحل نبتون اورانوس ارض زهرة مريخ عطارد قمر ثقله اضافي ثقله نظر ترتيبه عطارد ارض مريخ زهرة قمر شمس مشتري نبتون اورانوس زحل كوة ارضه حجمي ١٠٨١ قوارليون متر مكعب اوله ثقله ١٠٨١ قوارليون طولانق اولود

م	ن	ماء واحد اعتبارا ثقله اضافي	شمس واحد اعتبارا مقدار ثقلي	ارض واحد اعتبارا بقله مقدار ثقلي	كواكب قوة جاذبه لربك ترتيبها
ع	ز	ثقلها الاضافي باعتماد الماء واحد	مقدار ثقليها باعتماد الشمس واحد	مقدار ثقليها باعتماد الارض واحد	ترتيب اقوى الجاذبه في الكواكب
عطاره	٦٧١	$\frac{1}{412751}$	$\frac{1}{13}$	شمس ٢١٢٠	
زهرة	٥٠٠	$\frac{1}{401847}$	$\frac{1}{10}$	مشري ٢٤٥	
ارض	٥٤٤	$\frac{1}{304942}$	١	نبتون ١١٠	
مرخ	٥١٥	$\frac{1}{2250237}$	$\frac{1}{8}$	زحل ١٠٩	
مشري	١٢٩	$\frac{1}{1000}$	٣١٨	اورانوس ١٠٥	
زحل	٠٧٥	$\frac{1}{3000}$	١٠١	ارض ١٠٠	
اورانوس	٠٩٨	$\frac{1}{26000}$	١٥	زهرة ٩١	
نبتون	١٢١	$\frac{1}{17000}$	٣١	عطاره ٥١	
شمس	١٣٧	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{304942}$	مرخ ٥٠	
قمر	٣٣٧	$\frac{1}{30494211}$	$\frac{1}{81}$	قمر ١٢	

ان جذب الكواكب بعضها لبعض متناسب مع ثقلها
تناسبا مستقيما ومتناسب مع مربع مسافتها
تناسبا معكوسا واذا اعتبرنا القوة الجاذبية
التي في سطح كوة الارض واحدا يسهل علينا تعيين
وتقدير القوة الجاذبية الموجودة في احد سائر
الاجرام لاننا نضربها بما ان ذلك الجسم من الثقل
المعوم بالنسبة الى الارض بمربع قطر المعلوم
ايضا بالنسبة الى نصف قطر الارض يكون قد
وجدنا ما ان ذلك الجسم من القوة الجاذبة وتقدرها
في الجهد والجره ايسر احاله ترتيب القوة الجاذبة
بما ان الكواكب التي قوتها الجاذبة كثيرة ويستبان
من هذا انه ولي الله اننا نقسم جسم الى الشمس
وزنه في كوة الارض اقله واحدة فيسأوى
هنالك اكثر من ٢٤ اقله ولو نقلناه الى المرح

اجسامك بربر لوني جذب بالثقل ثقلي بيله
مستقيما متناسبا ومسا لربك مربع بيله
معكوسا متناسبا سطر كوة ارضك قوة جاذبه
واحد اعتبارا ونسبا جرم ارضك من برنده اولى
قوة جاذبه بي تعيين وتقدير اسان اولوز
زير اجسم مذ كورة ارضك نسبتله معلوم اولوز
ثقلتي بيه ارضك نصف قطريه نسبتله معلوم
اولوز قطرنيك مربعه ضرب اوله في الجسمك
قوة جاذبه بي بولميش اولوز بالاي يسا دده
مجرد ولدده قوة جاذبه بي زياده اولوز
بدايله ترتيب لوري كوستر لشد بي بي اولوز
مستبان اولوز كوة ارضك رقيه وزفا اولوز
بر جرم شمس ثقل اولوز كوة سكر قويد
زياده اقل اولوز مرجح ثقل اولوز

ابنق يارمقيه ونبونه كتر لسه برقيه
 قرق درم كور وفس عليه معلوم اوله كم
 جمل لوله مكعبى نسبتند تزايد وياتا قص
 ايد رتوه بيا ذبه نك تاثيرى جسم جاذبه
 درجه جساميله متناسب اولد ينى رتوه
 جاذبه نك تاثيرى ابعادك مر ببلوى ايله
 متكافيه متناسب بولند ينى جهتلرله شملك
 جذبى قمر ك جذبى نك نصفى قدر اولور

انما يسا نصف اقر ولو نقلناه الى نبتون
 سيارى افة واربعين درهما وفس عليه
 ثم اعلم ان الاجرام تتزايد وتنقص
 بالنسبة الى مكعب الاقطار وان تاثير القوة
 اجازيه متناسبة متكافيه مع مربعات
 الابعاد ولذلك يكون جذب الشمس قدر
 نصف جذب القمر

خسوف وكسوف

الخسوف والكسوف

بيد او جيوز سنز روميه سندن ارجيوز
 اون بيش سنز روميه سنه قدر اون
 الى سنه طرفه وقرعواه جو خسوف
 وكسوفك نصادق ايد جملرى شهر اولور
 وايام ايله رويت اولنه جملر كما الكى شاك

جدول في بيان الشهور والايام التي يقع
 بها الخسوف والكسوف من سنة الف
 وثلاثمائة الرومية الى سنة الف و
 ثلاثمائة وخمسة عشر وهو ستة عشر سنة
 اسماء المحلات التي سيروى ذلك بها

رقم	شهر	سنة	نوع الخسوف	نوع الكسوف	سمت رؤيت	محل رؤيتها
١٤	مارت	١٣٠٠	كسوف جزئى	كسوف جزئى	آسيا	آسيا
٢٩	مارت		كسوف كلى	كسوف كلى	يكي زه لاند	زيلاند الجديدة
١٣	نيسان		كسوف جزئى	كسوف جزئى	قطب جنوبى	القطب الجنوبى
٢٢	ايلول		كسوف كلى	كسوف كلى	يونانستان وارنودون	اليونان والارنودون
٦	تشرين اول	١٣٠١	كسوف جزئى	كسوف جزئى	امريكا	امريكا
١٨	مارت		كسوف جزئى	كسوف جزئى	چين	الصين
٢٨	اغسطس		كسوف كلى	كسوف كلى	يكي زلاند	زيلاند الجديدة

رقم	تاريخ	اسم	اسم رؤيت	محل الرؤيت
١٢	ايلول	١٣٠١	آسيا	آسيا
٢١	شباط	١٣٠٢	مكسيقا كورفري	جون مكسيقا
١٧	اغستوس		شمال افريقا	افريقا الشمالية
٢٧	كانون ثاني	١٣٠٢	ساند ويچ اطري	جزاير ساند ويچ
١٠	شباط		جنوبي امريكا	امريكا الجنوبية
٢٢	تموز	١٣٠٣	ارمنستان	ارمنية
٧	اغستوس		روسيا واوستريا	الروسية واوستريا
١٤	كانون ثاني	١٣٠٤	فرنسا	فرنسا
٣٠	كانون ثاني		قطب جنوبي	القطب الجنوبي
٢٧	حزيران	١٣٠٤	يكي زلاندا	زيلاند الجديدة
١٨	تموز		ميسي سبي (امريكا)	ميسي سبي (امريكا)
٢٩	تموز	١٣٠٤	آسيا	آسيا
٢٠	كانون اول		بهرنگ بوغازي	مضيق بهرنك
٥	كانون ثاني	١٣٠٥	دولة متحد (امريكا)	الدولة المتحدة (امريكا)
١٤	حزيران		مداغاشقار	جزيرة مداغاشقار
٢٠	حزيران	١٣٠٥	ارمنستان	ارمنستان
١٠	كانون اول		امريكا وسنة الزلم	امريكا وجزيرة سنت ايلان
٥	حزيران	١٣٠٦	قاب وهر	قاب وهر
٣٠	تشرين ثاني		موريس اطري	جزاير موريس
١١	مايس	١٣٠٧	هندستان	الهند
٢٥	مايس		قطب شمالي	القطب الشمالي
٤	تشرين ثاني	١٣٠٧	ايرلاندا	ايرلاندا
١٩	تشرين ثاني		ايرلاندا	ايرلاندا
١٤	نيسان	١٣٠٨	ارقيانوس ساكن	المحيط ساكن

فراينسا	فراينس	خسوف جزوي	۱۳۰۸	{	نيسان	۲۹
دول امريكا المتحد	امريكا دوله متحد	كسوف حلقوي			تشرين اول	۸
الصين	چين	كسوف كلي	۱۳۰۹	{	تشرين اول	۲۳
بره زيليا	بره زيليا	كسوف كلي			نيسان	۶
بيرو بامريكا	پيرو (امريقات)	كسوف حلقوي	۱۳۱۰	{	ايلول	۲۶
كينه الجديده	يكي كينه	خسوف جزوي			مارت	۹
مصر	مصر	كسوف حلقوي	۱۳۱۱	{	مارت	۲۵
مداغاشقار	مداغاشقار	خسوف جزوي			ايلول	۳
بارباد	بارباد	خسوف كلي	۱۳۱۱	{	مارت	۶
اوربا	اوروبا	كسوف جزوي			مارت	۱۶
آسيا	آسيا	كسوف جزوي	۱۳۱۱	{	اغستور	۱
ميسي سيبى	ميسي سيبى	خسوف كلي			اغستور	۲۳
امريكا الجنوبيه	جنوب امريكا	كسوف جزوي	۱۳۱۱	{	ايلول	۶
اوستراليا والمحيط	اوستراليا (اوقيانوسيا)	كسوف حلقوي			شباط	۱
العجم	ايران	خسوف جزوي	۱۳۱۲	{	شباط	۱۶
المانيا	المانيا	كسوف كلي			تموز	۲۸
مكسيكا	مكسيكا	خسوف جزوي	۱۳۱۲	{	اغستور	۱۱
كاله دونيا الجديده	يكي قاله دنيا	كسوف حلقوي			كانون ثاني	۲۰
بارباد	بارباد	كسوف حلقوي	۱۳۱۳	{	تموز	۴
فراينسا	فراينس	خسوف جزوي			كانون اول	۲۶
الصين	چين	كسوف كلي	۱۳۱۳	{	كانون ثاني	۱۰
الروسية	روسية	خسوف جزوي			حزيران	۲۱
امريكا الجنوبية	جنوب امريكا	كسوف حلقوي	۱۳۱۳	{	تموز	۶
فراينسا	فراينس	كسوف كلي			كانون اول	۱۵
آسيا	آسيا	كسوف جزوي	۱۳۱۴	{	كانون اول	۳۰
اوربا	اوروبا	كسوف جزوي			مايس	۲۷
كينه الجديده	يكي كينه	خسوف كلي	۱۳۱۴	{	حزيران	۱۶
كاب ور	قاپ ور	خسوف جزوي			كانون اول	۵
اسيانيا	اسيانيا	كسوف كلي	۱۳۱۵	{	مايس	۱۶
مداغاشقار	مداغاشقار	كسوف حلقوي			تشرين ثاني	۱۰

عزّة نامہ عربیہ

عربی آنیل عزّ می بیلمک مراد اولند یعنی حالہ آی جاد ولندہ اولان رقم سنہ جاد ولندہ اولان رقم قدہ ضم اولنوب یومہ جاد ولندہ اولان رقم قنظرا ولندہ

جدول عزّ والشہود العربیہ

اذا رویہ علم عزّۃ الشہود العربیہ فلیضم الرقم الحزب ججد ولی الشہود الرقم الحزب ججد ولی السنة ثم یظنر الی رقم الحزب فی الججد ولی الیوم

۱۲۸۵	۱۲۸۶	۱۲۸۷	۱۲۸۸	۱۲۸۹	۱۲۹۰	۱۲۹۱	۱۲۹۲	۱۲۹۳	۱۲۹۴	۱۲۹۵	۱۲۹۶	۱۲۹۷	۱۲۹۸	۱۲۹۹	۱۳۰۰	۱۳۰۱	۱۳۰۲	۱۳۰۳	۱۳۰۴	۱۳۰۵	۱۳۰۶	۱۳۰۷	۱۳۰۸
۵	۴	۳	۲	۱	۱	۲	۱	۳	۲	۵	۳	۲	۶	۴	۱	۵	۳	۷	۴	۷	۶	۶	۱
محمد	محمد	صفد	ربیع الاول	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی	ربیع الثانی
۶	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار	بازار
۱	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲
۲	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱

سرعت الرياح وقوتها		دوڑکارلک نسبت قوتی	
سرعت باد	قوة الرياح	سرعت باد	قوة الرياح
۱۰۰۹۱	۴۰۰۵	۰۶۳۲	ریح خفیفه
۲۱۰۹۶	۸۰۱۰	۴۰۴۸۳	معتدل
۳۳۰۹۴	۹۰۱۵	۱۰۰۰۸۹	زائد الاعتدال قلیلا
۵۴۰۹۰	۲۵۰۲۵	۲۲۰۱۸	ریح قویة
۷۶۰۸۶	۲۱۰۳۵	۵۴۰۹۱۴	ریح طیلة
۸۷۰۸۲	۲۴۰۲۰	۷۱۰۷۳۶	نوء
۱۰۸۰۱۱	۳۰۰۰۵	۱۱۲۰۰۷۲	نوء شدید
۱۳۰۰۱۴	۳۶۰۱۵	۱۲۱۰۳۳۷	زوبعة
۱۵۳۰۰۸	۴۵۰۳۰	۲۵۱۰۹۸۷	الزوبعة التي تهدم الابنية والاشجار
بعض درجات البرودة والحارة		بعض برود وحرارة جبرک	
برودت		برودت	
درجتا البرودة المحسوسة في الاقطار القطبية	۱۵	اقطار قطبيه ده حس اولتات	
درجتا انجماد الزئبق		درجتا برودت	
	۳۸۰۸	جيوه نك درجتا انجمادى	

سرودت		
درجه انجماء الفرف	٣٧,٨	تيزابك درجه انجماءى
درجه انجماء ذيب الزاج	٣٧,٤	زاج يا غلك درجه انجماءى
درجه انجماء الحليب في الجنوات	٣٤,٣٧	حيوانده سودك درجه انجماءى
درجه انجماء الحلب	٣٣,٢٥	سركه نك درجه انجماءى
درجه البرودة الوسطى في القطب الشمالى	٣١,٢٥	قطب شماليك درجه برودت وسطى
انجماء العرف	٢١,٦٦	عرقك انجماءى
انجماء الانهار والحبر والخمر	٧,٥٠	انهارك انجماءى و مركب و شتر انجماءى
درجه البرودة العادية في لوند رده	٧,٥٠	لوند رده نك عار درجه برودت
درجه انجماء الحليب و دهن الموه	٧,٥٠	بادم يا غلك و سودك درجه انجماءى
حرارت		
درجه ذوبان جماد الماء	صفر	بوزك درجه ذوبان
درجه ذوبان الثلج	٣,٧	قارلوك درجه ذوبان
درجه انهاء الثلج الاضافى في الماء	٤	صونك نهايت درجه ثقلت اضافى
الحرارة الوسطى في القراب و المنايع	١٠	طهورات و منبعاك حرارت وسطى
درجه الحرارة المقضية للنباتات	١٦,٢٥	نباتات مقضى درجه حرارت
درجه الحرارة المقضية في الليمون (٧)	١٧,١٩	ليمون لقه مقضى درجه حرارت
درجه ذوبان السمن	١٩,٣٨	يا غلك ارميسى
درجه حرارت حجرة المريض	٢١,٣٥	خسترا و طرسك حرارت
الحرارة الوسطى في البحر في خط الاستوى	٢٥,٥	خط استواء سطح دريا حرارت
نضج العنب	٢٦,٢٥	اوزملوك كالى
حرارة دم الاوروپا و بين	٢٦,٦	اوروپا لولوك حرارت دملى
حرارة دما الصبيان	٢٦,٩	دم صبيانك حرارت
حرارة دم السودان	٣٧,٣	سياه عربلك دمك حرارت
ظليان الماء	١٠٠	صونك غلياك

(٧) هو مكان غاط بيلور داخله اشجار متوسعة تثمر في الشتاء بواسطة حرارة النار المجمولة فيه

حركات		
ذو بان الفضة	١٠٣٠٢	كوشك ذوباني
ذو بان الخاس	١٠٩٠١	باقر ذوباني
ذو بان الذهب	١١٠٠٢	التونك ذوباني
ذو بان الحديد	١٠٣٠٠	روك يثور ذوباني
درجة حرارة الشمس وبداية		حرارة الشمس بيله الماسك دحي
احتراق الالماس	١٧٦٠١	احتراقه با شلدي في درجة در
ذو بان معدن (الومينوم)	١٨٦٠٥	(الومينوم) معدن ذوباني

مواسم الزراعة

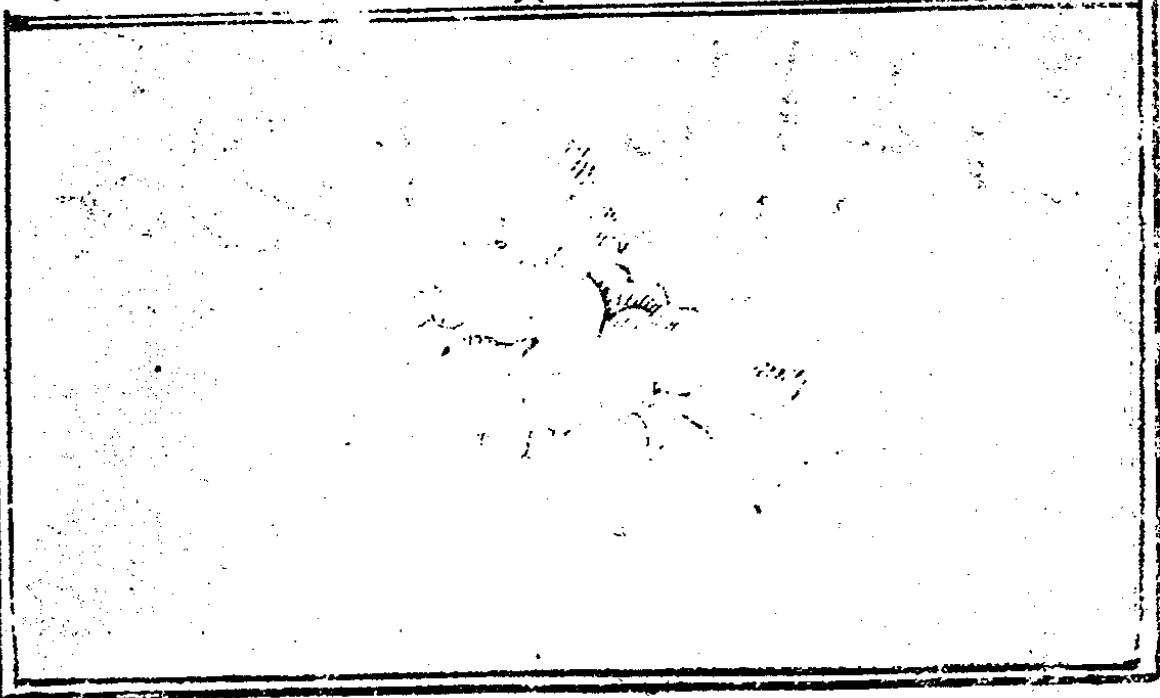
مواسم الزراعة

في مارت يزرع الطماطم والباربجان
والفلفل ويشتل الخيار والقرع والكو
والفصولية والدره (السيول) والبطيخ
والبطاطة والبقص والصفصفة
والباذلية والخوخ والرمان وتغرس
سائر الاشجار وتعلم الموالح
وتجرى انواع التليق وتعلم ايضا
اشجار الفواكه وتنقل الاشجار
وتغرس وفي نيسان تقصر الاغصان
ويجرى تليق الورق مرة ثانية وتزرع
الحنا وتؤخذ الاغصان وفي مايس
يزرع حب العزير ويفرس النخل

مارتاده طوماس وباطليجا وبير
وخيار وقباق فداني وقواته وفصولية
ومصر بغدادى ودخان وبتات ودره
ويونجر وبازليا وشفتالي ونار
وسائر اشجار زرع وغرس اول نور
وباغ بودانور واريل بوري ودود
وبورغي اشيسي اجرا قلنور ومبوه
افاجي بودانور واشجار نقل
وغرس اول نور شهرينسا فيلير
قيرمه وايجني يابراق اشيسي وحنا
زرعي زمانيدر وفيلير النور
مايسده حب العزير زرع وخرما

غرس و اجراء حصاد اول نور تموزده
 پراسه ياس تيفى يا پياور و لحنه و قرنيه
 و پراسه و صوغان و كرويز و فرناك
 پتاسه سى تخلى اكيور اغسترسده
 پراسه فداني و كوزا چون شلغم و طوبه
 و اسپناق زرع اول نور ايلولده زعفران
 و يولاق و اربيه و بغدادى و كوزا چون
 پتاسه زرع اول نور كانوز ثانيله
 صوغان دكيور شباطده آصميه
 آج صوبور و دفعه ثانيله باغ بود اول
 ر بوستان و باميد و نخود و هاوج و لحنه
 و قرنيه بار و كرويز و بقله و انكا و زرع
 اول نور و پا طيخا يا سدينى يا پياور

و يجرى الحشا و فى تمون تغل مشائل
 البراصه و يزرع بزرا الكونب (الملفوف)
 و القرنيط و البراصه و البصل و الكرفس
 و البطاطه الافريخيه و فى اغسترس
 يفرس شتل البراصه و يزرع اللفت
 و البجل و الاسياغ للخریف و فى ايلول
 يزرع الزعفران و الزوان و الشعير
 و المحطة و البطاطه للخریف و فى كانون
 يفرس البصل و فى شباط ياتى الماء
 المالح للدرالى و تقلم الله الى مرة ثانية
 و يزرع البطح الاخضر و الاصفر و الباميه
 و المحصر و السفنار (الجزر) و الكونب
 (الملفوف) و الكرفس و الفول و الخرشفا
 (ارضى شوكى) و تغل مشائل ابناء زيجاد



جَدْوَلُ قَوْمِ مَشْهُورَةٍ

جَدْوَلُ الْوَقُوفِ عَنِ الْمَشْهُورِ

مجدد مقدم

قبل الحجة

تقوم التواريخ اعتبارا من خلد آدم عليه السلام	٦٤١٢ سنين	خلقة آدم عليه السلام اعتبارا تقويم التواريخ
ورد بالولاء ضبط ونحو ملوك	٤٥٨٢	هبوط آدم عليه السلام بموجب ضبط
موجبه هبوط آدم عليه السلام		وتحرير لا دروبا وبين
طوفان نوح عليه السلام	٢٩٧٤	طوفان نوح عليه السلام
اقليم مصر كابتدأ مهوريتي	٢٥٤٨	ابتداء معورية اقليم مصر
ابتدأ ملوك بني آثور	٢٨١٢	ابتداء ملوك بني آثور
ابتدأ ملوك ارمينية	٢٦٩٠	ابتداء الملوك الارمنية
ولادت ابراهيم عليه السلام	٢٥٨٠	ولادت ابراهيم عليه السلام
اسما حيل عليه السلام ختاني	٢٤٨٠	ختان اسما حيل عليه السلام
يعقوب عليه السلام مصر تشريف	٢٣١٧	تشريف يعقوب عليه السلام الى مصر
مصره يدك سنة بمد اولان قط و علا	٢٢٩١	الفتح والفتا الذين امتد سبع سنين بمصر
فرعونك مصر اطفالا كور اعدا اليك	٢١٧٦	قتل فرعون الاطفال المذكور بمصر
تشكيل قرايت لا تين	٢١٦٦	تشكيل قرايت اللاتين
ابتدأ تشكيل قرايت آتني	٢١٦٥	ابتداء تشكيل قرايت آتني
موسى عليه السلام مصر دن خرو بطري	٢٠٧٥	خروج موسى عليه السلام من مصر
ابتدأ حكومة ملوك يهود	٢٠٣٤	ابتداء حكومة ملوك اليهود
آتته حكومتك جمهوريته انقلابي	١٧٠٩	انقلاب حكومة آتته الى الجمهورية
داود عليه السلام بريت كاتمد يار شاهلو	١٦٣٧	سلطنة داود عليه السلام بريت الشاه
ماكدونيا حكومتك ابتدأ سخي	١٤٧٠	ابتداء حكومة ماكدونيا
ملوك بني آثور دن بابل حكومتك آبرلسو	١٣٥٣	افتراق حكومتا بابل عن ملوك بني آثور
روما شهرنيك بنا سخي	١٣٣٧	بناء مدينة روما
بابل قرايت النصر بريت الشاه و غير نونجوي	١١٥٥	تجزؤ قرايت بابل بفتح النصر بريت الشاه والقدر الشاه

عجم بادشاه خلفه كائنا ما كانت سنة انتقاله	١١٠	انتقال سلطنة العجم من طليقة الجانيين
اقليم مصر بجهلك استيلاء العجم	١١٠٨	استيلاء العجم على اقليم مصر
اسكندرية مصر بجهلك استيلاء العجم	٩١٦	استرداد اسكندرية مصر من العجم
اسكندرية ايران استيلاء العجم	٩١٠	قتل دارا واستيلاء اسكندرية على العجم
ماكدونيا واليونان روما بجهلك	٧١٤	الحاق ولاية ماكدونيا بالجمهورية روما
مصر روما بجهلك	٦١٤	الحاق مصر بروما
ميلاد حضرت عيسى عليه السلام	٥٨٢	ميلاد حضرة عيسى عليه السلام
روما بجهلك	٥١٧	نصب بابا بروما
بام ايجادى	٤٨٤	ايجاد البلور (خرش)
ظهور طليقة ساسانيات	٢٦٨	ظهور طليقة الساسانيين (بالعجم)
بناى ايا صوفيه	٣٢٤	بناء ايا صوفيه (باستانبول)
صوترازوسنك ايجادى	٢٠١	ايجاد ميزان الماء
ابتداى تشكيل قراليت فرانسه	١٦٢	ابتداء تشكيل قراليت فرانسا
ولادت حضرت رسالتناهي	٥٢	ولادة حضرة الرسالة
توى قلمك ايجادى	٤٠	ايجاد قلم الريش
له قراليتك تشكلى	٢٢	تشكل قراليتك الاله
استروجيا قراليتك تشكلى	٢٥	تشكل قراليتك استروجيا
انكوتو قراليتك تشكلى	١٤	تشكل قراليتك الانكليز
اسپانيا قراليتك تشكلى	١١	تشكل قراليتك الاسبانيون
بهدردن مؤخر	سين	بعيد الهجره
هجرت نبويه على صاحبها افضل الصلوات	١	الهجرة النبوية على صاحبها افضل الصلوات
حج وداع	١٠	حجة الوداع
ارتحال حضرت پيغمبرى	١٠	ارتحال حضرة الرسالة

واقعه مسيلم	١١	واقعه مسيلم	١١
فتح الشام	١٤	فتح شام	١٤
بناء والبصره	١٥	بناء بصره	١٥
بناء الكوفه	١٧	بناء كوفه	١٧
ابتداء استعمال تاريخ بين المسلمين	١٩	بين الاسلام ابتداء استعمال تاريخ	١٩
فتح قيصريه	٢١	فتح قيصريه	٢١
فتح مصر	٢٠	فتح مصر	٢٠
فتح جزيرة قبرص	٢٧	فتح جزيرة قبرص	٢٧
حاصره العرب استانبول	٢٦	استانبول مر بلكه محاصره	٢٦
ابتداء ظهور حوادث البارود	٤٠	ابتداء ظهور حوادث بارود	٤٠
ظهور ملوك بني اميه (انقراضه ١٣٣)	٤٠	ظهور ملوك بني اميه (انقراضه ١٣٣)	٤٠
بناء جامع القره اوقع بحمله الفلج استانبول	٤١	استانبول بنى مقدره واقع عزيمه من قبل بنا	٤١
وقعه كوربلا	٤١	وقعه كوربلا	٤١
مذب السكه الاسلاميه	٤١	مذب سكه اسلاميه	٤١
ولادة الامام الاعظم	٨٠	ولادة امام اعظم	٨٠
فتح جزيرة سيبيا وبوغلا حسينا	٨٢	فتح جزيرة سيبيا وبوغلا حسينا	٨٢
دخول الاسلام لديار الاندلس	٩٢	دخول اسلام لديار اندلس	٩٢
اجار كاغه	٩٢	اجار كاغه	٩٢
شيوخ علم الكيمياء بين العرب	١٢٢	عرب بلربينده علم كيانك شيوعى	١٢٢
ظهور ابي مسلم	١٢٨	ظهور ابي مسلم	١٢٨
ظهور دولة آل عباس (انقراضها ٤٠٦)	١٣٣	ظهور دولت عباسى (انقراضه ٤٠٦)	١٣٣
ظهور دولة بنو اميه (انقراضه ٤٢٣)	١٣٩	ظهور دولت بنو اميه واندلس (انقراضه ٤٢٣)	١٣٩
بناء بغداد	١٤١	بنائ بغداد	١٤١
وفاة الامام الاعظم	١٥٠	وفات امام اعظم	١٥٠

ولادت امام شافعی	١٥٠	ولادة الإمام الشافعي
هرون رشیدله اسکنداره کلیشو	١٦١	بجی هارون الرشید الى اسکندار
انتقال امام مالک	١٧٦	انتقال الإمام مالك
ابتدای ظهور بنی الاغلب	١٨٢	ابتداء ظهور بنی الاغلب
انتقال امام شافعی	٢٠٤	انتقال الإمام الشافعي
ابتدای دولت صفاریه (انقراضی)	٢٢٢	ابتداء دولة الصفارية (انقراضها)
انتقال امام احمد بن حنبل	٢٤٠	انتقال الإمام احمد بن حنبل
ابتدای دولت سامانیه (انقراضی)	٢٤٢	ابتداء دولة السامانية (انقراضها)
ابتدای دولت امامان یمن	٢٧٠	ابتداء دولة امامان اليمن
ابتدای ظهور قرامطیه	٢٧٨	ابتداء ظهور القرامطية
(انقراض ایام استیلاسی ٣٧١)		(انقراض ایام استیلاهم ٣٧١)
ابتدای دولت علویه در افریقا	٢٩٦	ابتداء ظهور الدولة العلوية بافریقیت
ابتدای دولت حدانیه (انقراضی)	٢٠٠	ابتداء الدولة الحدانية (انقراضها)
ابتدای دولت دیلمیه (انقراضی)	٣١٥	ابتداء دولة الديلمية (انقراضها)
بناء مرعش	٣٤٢	بناء مرعش
ابتدای دولت غزنویه (انقراضی)	٤٦٠	ابتداء الدولة الغزنوية (انقراضها)
روسیرد ولتک تشکیل	٢٦٢	تشکیل دولة روسیه
ظهور دولت فاطمییه (انقراضی)	٤٠٧	ظهور دولة الفاطمية (انقراضها)
ابتدای ظهور دولت سلجوقیه (انقراضی)	٤٢١	ابتداء ظهور الدولة السلجوقية (انقراضها)
تشکیل قرالیت حجار	٤٥٥	تشکیل قرالیت الحجار
ظهور دولت خوارزمیه (انقراضی)	٤٩٠	ظهور دولة الخوارزمية (انقراضها)
ظهور دولت عبادیه (انقراضی)	٥٠٠	ظهور دولة العبادية (انقراضها)
ابتدای دولت تاتاریکجه (انقراضی)	٥١٤	ابتداء الدولة التاتاركية (انقراضها)
ایجاد ساعت	٥١٦	ایجاد الساعه
تشکیل قرالیت یوروتکیز	٥٢٩	تشکیل قرالیت یوروتکیز

ابتداء دولة غوريه (انقراضه ٦٠٦)	٥٤٣	ابتداء الدولة الغورية (انقراضها ٦٠٦)
ابتداء ظهور دولت ايوبييه (انقراضه ٦٥٦)	٥٦٧	ابتداء ظهور الايوبيه (انقراضها ٦٥٦)
ظهور چنگيز	٦١٢	ظهور چنگيز
هلاک چنگيز	٦٧٤	هلاک چنگيز
ظهور هلاکو	٦٥٣	ظهور هلاکو
ظهور دولت عباسيه در مصر (انقراضه ٩٢٣)	٤٥٩	ظهور دولة العباسيه في مصر (انقراضها ٩٢٣)
هلاک هلاکو	٦٦٣	هلاک هلاکو
شروع استعمال باروت	٦٨٥	شروع استعمال البارود
ايجاد كوزلك	٦٨٦	ايجاد النظاره
ايجاد پوصله	٦٨٧	ايجاد البوصله (عوت الابرق)
ظهور دولت عثمانيه (استقلاله ٦٩٩)	٦٨٨	ظهور الدولة العثمانية (استقلالها ٦٩٩)
فتح بروسه	٧١٧	فتح بروسه
ضرب سکه عثمانيه	٧٢٨	ضرب السکه العثمانیه
ابتداء ظهور قومانين	٧٥٥	ابتداء ظهور القومانين
عبور شهزاده سليمان پاشا بروم اليه	٧٥٨	دخول ابن الملك سليمان باشا لروم اليه وفتح كليولى ٧٥٨
فتح كليولى ٧٥٨	٧٥٨	فتح كليولى ٧٥٨
ايجاد طوپ	٧٦٢	ايجاد المدفع
فتح اردنه	٧٦٣	فتح اردن
ظهور تیمور	٧٦٥	ظهور تیمور لنگ
ظهور طائفة ذوالقدره (انقراضه ٩٢٣)	٧٨٠	ظهور طائفة ذي القدره (انقراضها ٩٢٣)
ظهور دولت چراكسه در مصر (انقراضه ٩٢٤)	٧٨٤	ظهور دولة چراكسه بمصر (انقراضها ٩٢٤)
محاربه قوصوه	٧٩١	محاربه قوصوه
فتح سلانيك و بيشهر	٧٩٦	فتح سلانيك و بيشهر
فتح نيكيولى	٧٩٨	فتح نيكيولى
هلاک تیمور	٨٠٧	هلاک تیمور لنگ

فتح یانیه	۸۳۵	فتح یانیه	
وقعت وارسه	۸۶۸	وقعت وارسه	
ایجاد صنعت طباعت	۸۵۰	ایجاد صنعت طباعت	
وقعت قوسوه الثانية وظهر السلطان مراد	۸۵۷	وقعت الثانية قوسوه وظهر سلطان مراد	
بناء حصن وورابلی	۸۵۲	بناء حصن وورابلی	
فتح استانبول	۸۵۷	فتح استانبول	
بناء السراية العتيقة باستانبول	۸۵۸	بناء اسکی سرای	
كشف امریقا	۸۶۲	كشف امریقا	
تمام بنای جامع السلطان محمد فتح باستانبول	۸۶۸	تمام بنای جامع قاض	
بناء السراية الجديدة	۸۷۳	بنای سرای جدید	
اطاعت منکلی کرای خان	۸۸۰	اطاعت منکلی کرای خان	
عزيمة الرئيس كال بالسفن الحربية	۹۰۲	کمال رئیسند و نهای هایون الی اسپانیای	
الجزایونية الی اسپانیای	۹۰۲	عزمیتی	
كشف طريق تراس الرجاء الصالح	۹۰۳	كشف طريق امد بروخس	
واقعة جالدار	۹۲۰	واقعة جالدار	
بناء الترسانة في الأستانه	۹۲۳	بناء ترسانه در استانه	
ایجاد ساعه الجیب	۹۲۳	ایجاد قیون ساعتی	
فتح حلب و الشام	۹۲۲	فتح حلب و الشام	
ظهور جلالی	۹۲۴	ظهور جلالی	
فتح مصر من طرف الدولة العثمانیه	۹۲۶	فتح مصر از طرف دولت عثمانیه	
حماية السلطان سليمان لفرانسوا	۹۳۲	سلطان سلیمان تک فرانسوا حمایت سو	
المحاصرة الاولى لویانیه	۹۳۵	محاصرة اول ویانیه	
فتح بغداد	۹۴۱	فتح بغداد	
شخبير عدن	۹۴۴	شخبير عدن	

٩٠٤٧	انهزام الا اميراطور قارلوسين	هزيمته امپراطور قارلوسين
٩٠٥٠	محاصرة العثمانيين لتونسيا	عثمانيلرله وياندي محاصره سي
٩٠٥٧	الحاق قرالة الجزائر الامپراطور به المنس	بحارتو ايتنك لهما امپراطور لغند الحاق
٩٠٦١	اول سفر السيد رشيد في الجبل الشرفي	اول سفر سيد رشيد در جيب شرف
٩٠٦٢	ابتداء استعمال القهوة في استانبول	استا بتولده قهوة نك ابتداء استعمالي
٩٠٧٨	خروج الاسلام من الاندلس	خروج اهل اسلام اذا اندلس
٩٠٨٥	انشاء رصدي الدين وسن الاصول	انشاء رصدي الدين رحتا اصول عثمان
١٠٠٥	سفر اكري	سفر اكري
١٠١٢	ظهور الدنا في المملكه الاسلاميه	ظهور دنان در مملكه اسلاميه
١٠٥٠	شروع استعمال الاقنيه في استانبول	شروع استعمال اقنيه در استانبول
١٠٥١	ايجاد الجرانده في اوروجيا	اورد يا زه غزبه لوله ايجادى
١٠٩٤	محاصرة ويانده الثانيه	محاصره ثانيه وياندي
١١١٠	معاهده قارلوجي	قارلوجي معاهده سي
١١٢٤	منظرية نهر بروط	بروط منظرية سي
١١٣٠	معاهده بوساروجي	بوساروجي معاهده سي
١١٣٥	تأسيس دار الطباعة في اسكدار	اسكدارده دار الطباعة نك تأسيسو
١١٨٠	زلزله عظيمة في استانبول	استا بتولده زلزله عظيمه
١١٨٩	معاهده قاينارجي	قاينارجي معاهده سي
١١٩٧	كشف تلقح البقرى للجدري	تلقح بقرينك (يعني بچيلك آشينك) كشتو
١١٩٩	ايجاد الباليون	ايجاد بالون
١٢٠١	ايجاد التلفراف	ايجاد تلفراف
١٢١٢	استيلاء الفراسا و بين على مصر	فرانسيليرك مصرى استيلاى
١٢١٥	اختراع الطبع على الحجر	ليطوغرافيا نك اختراعى
١٢٢٢	ايجاد السفينه واپور	ايجاد سفينه واپور
١٢٢٢	المصالحة العمومية في اوروجيا	مصالحه عموميه اوروجيا

١٢٢٩	مصالحته بكوشر	١٢٢٩	بكوشر مصالحه سوي
١٢٤٠	اول احداث سكة الحديد	١٢٤٠	ابتدای احداث تمور يولي
١٢٤١	الوقعة الخيرية وتأسيس ^{سالكين} النظامية	١٢٤١	وقعت خيرييه وتأسيس عساكر نظاميه
١٢٤٦	مصالحته ادرته	١٢٤٦	ادرنه مصالحه سوي
١٢٤٧	استقلال اليونان	١٢٤٧	يونانستانك استقلاله
١٢٥٣	انشاء الجسر من استانبول العظيمة	١٢٥٣	استانبولده فلط طرفه جسر انشاسو
١٢٥٤	وضع نظام الكورنيتين	١٢٥٤	وضع نظام قرانتنه
١٢٥٥	التظيمات الخيرية	١٢٥٥	تظيمات خيرييه
١٢٦٣	تأسيس المكاتب الرشديه	١٢٦٣	تأسيس مكاتب رشديه
١٢٧٠	مخاربه قريم	١٢٧٠	قريم مخاربه سوي
١٢٧٢	معاهدة باديس	١٢٧٢	پارس معاهده سوي
١٢٧٨	ايجاد الافا العرصة المعبر عنها (طوبيل)	١٢٧٨	طوبيل بغير اولان دكونغرينيك ايجاد
١٢٨٠	فتح المعرض في استانبول لاجل تشهير المصنوعات القبا والاذني المماله الغنايه	١٢٨٠	استانبولده مماله غناينه محصولات صناعيه وارضيه تشهير ايجون سر كشادي
١٢٨١	تشكيل الولايات	١٢٨١	ولاياتك تشكلي
١٢٨٢	مخاربه دولتي بروسيا واوستريا	١٢٨٢	بروسيا ابلة اوسترياد ولترينك مخاربه سوي
١٢٨٣	تأسيس صنايق المنافع العمومية	١٢٨٣	منافع عمومية صندقونيك تأسيسي
١٢٨٣	ابتداء تعمير استمال البند قاذن الابرة	١٢٨٣	ايكيلي تفننك بدايت تعمير استعالي
١٢٨٤	سياحة السلطان عبدالعزيم في اوروبا	١٢٨٤	سلطان عبدالعزيم خالده اوروبا يه سياحتي
١٢٨٤	فتح خليج السويس	١٢٨٤	كشاد جادول سويس
١٢٨٧	مخاربه دولة فرانسه وبروسيا وانقلابه قوايه فانساجمهورية	١٢٨٧	فرانسليه بروسيا ولترينك مخاربه سوي وفرانس قوايتنك جمهوريته انقلابي
١٢٨٨	احداث التراميواي في دارالسعادة	١٢٨٨	تراميوايك در سعادتده احداثي
١٢٩٠	فتح التونل في القطر بدارالسعادة	١٢٩٠	در سعادتده غلظده تونل كشادي
١٢٩٢	اغارة القاتولاسيا والخط السلطان بدارالسعادة	١٢٩٢	قاتولاسيا غلظده خطها يونلك اطلاقي

واقعة حسن الجركسي	١٢٩٣	وقعة جركس حسن
ابتداء انعقاد مجلس المبعوثين	١٢٩٤	مجلس مبعوثانك ابتداء انعقادى
المحاربة الاخيرة بين الدولة العلية والروسية	١٢٩٤	دولت عليه ايله روسيه دو محاربه اخيره
انعقاد مؤتمر برلين حسب معاهدة (راي استفانوس)	١٢٩٥	ايا استفانوس معاهدة اوزرينه برلين قونفره سنك انعقادى
الاتفاق التداقم بين الدولة العلية ودولة الانكليز	١٢٩٥	دولت طيه ايله انكلتره دولتنك تداقم تفاقى
تاريخ الوقايح المشهوره المختص باليمن		تاريخ الوقايح المشهوره المختص باليمن
سنة	سنة	هجرتدن اولك
ورد افريقس احد ملوك التبايعه الى القطعة البربريه مع قبيلة البربر	١٢٢٣	ملوك تبايعه دن افريقسك بربر قبيله سييله بربرستانه وردى
هجرة الفينكيين الى بربريه	١٤٩٦	فينكه ليلاك بربرستانه هجرت
دخول الرومانيين الى بربريه	١٧٨٠	روما ليلاك بربرستانه دخول
ابتداء بناء مدينة طرابلس الغرب	١٠٢٣	طرابلس غرب شهرنيك ابتداء بنايو
سنة	سنة	هجرتدن صكره
تسريف حفرة عمرو بن العاص لطرابلس	٠٢٢	حضرت عمرو بن العاصك لطرابلس عمر
تسريف حفرة عده بن سعد بن ابى سرح لطرابلس وتسريف بعض الاهالى بشرف الاسلام	٠٢٥	تسريفلى عده بن سعد بن ابى سرح حضرت لونيك لطرابلسه تسريفلى اهل يدت براونيك شرف اسلام مشرف اولدينى

ابتداء حكومة بنجامية در طرابلس غرب	١٠٠٤٦	ابتداء حكومة بنجامية في طرابلس الغرب
طرابلس سوريك بنا سي	١١٨٠	بناء سور مدينة طرابلس
ابتداء حكومة ملوك عباسيه در طرابلس	١١٨٠	ابتداء حكومة الملك العادل بطرابلس الغرب
بنجامية دولتيك طرابلسي استيلا سي	١٢٩٧	استيلا دولة بني عبيدة على طرابلس الغرب
سجلا الي جوجي مجا نيك طرابلس عربي	١٥٤١	استيلا جوجي مجا نيل السسلي
استيلا سي		على طرابلس الغرب
طرابلس هاليسك ملوك حفاصه دن	٥٥٥	بيعة اهالي طرابلس لعبد المؤمن احد ملوك الحفاصة
عبد المؤمنه بيعق		
صلاح الدين ايوبنيك كوله سي شرف	٥٦٨	استيلا شرف الدين قوه قيش ملوك
الدين قوه قيشك طرابلسي استيلا سي		صلاح الدين لا يوب على طرابلس
ملوك حفاصة نيك طرابلسي استرد ادى	٥٨٢	استرداد ملوك الحفاصة لطرطرابلس
قورقارش قصر نيك بنا سي	٥٩١	بناء قصر قورقارش
قوه قيشك وكي يا توتك طرابلسي تشيري	٥٩٩	استيلا قوه قيشك على طرابلس
دفعه ثالته اوله رق ملوك حفاصه دنك	٦٠٠	ملك ملوك الحفاصة على طرابلس
طرابلسي تمكوري		دفعه ثالته
قوه قيشك فزانده اعدا سي	٦٠١	قتل قوه قيش بفران
طرابلس شهر نيك اسپانيا اليلو طرفه تشيري	٩١٢	استيلا اسپانيا و بين حامية طرابلس
طرابلس هاليسك دولت عليه خمائيه يه	»	الجهاد اهالي طرابلس لدولة العلية العثمانية
الجهاديه در سعاده مبعوثان رسال لري		وارسال مبعوثين الى السعاده العلية
دوات علية طرفه دن اذ انك ما مور الجوزيه	}	حججه مراد افان ما مور الجوزيه من طرف الدولة العلية
كسي		
طرابلسي بك اسپانيا ولدون تخليص	٩٥٨	تخليص طرابلس الغرب عن اسپانيا و بين
طور غود باشانك شهيدا وفات	٩٧٢	وفاة طور غود باشا شهيدا

ابتداء استيفاء الويركو والكرك	۱۰۲۳	ديركو وكرك المنشو ابتداسي
ابتداء ادارة طرابلس من طرف سلالة القرماتيين	۱۲۲۳	طرابلس قومه مالي سلالة سي طرفند ابتدای اداره سي
تقسيم يوسف باشا القرماني لولاية طرابلس على اولاده واخفاده	۱۲۴۰	قوه مالي يوسف باشا ملك طرابلس ولايتي اولاد واخفاديه بتقسيمو
نشر نظام الكرك بطرابلس	۱۲۴۷	طرابلس كرك نظاما مدهيتك نشره
ابتداء محاصرة طرابلس امين وبعده عشر شهرا من طرف محمد بن القرماني	۱۲۴۷	قوه مالي محمد بك طرفه قتل طرابلس اكي سنه اون برأي محاصره سي ابتداسي
ابتداء القسليه بالمنارات ايام الجمعة بطرابلس	۱۲۵۲	طرابلس جمعه كوتلوند مناره اولاد صلوات ويرلسي
عميان الشيخ غومه وعبد الجليل دخالة الشيخ غومه وقتل عبد الجليل	۱۲۵۵	شيخ غومه وعبد الجليل عميان في
فاران الشيخ غومه منقاه ووروده الى طرابلس ومنطقه الجبل	۱۲۵۸	شيخ غومرك دخالي وعبد الجليل قتل
قتل الشيخ غومه	۱۲۷۱	شيخ غومه تله منقاسند فرا را
تأسيس مكاتب الرشديه بطرابلس	۱۲۸۴	طرابلس كلوب جيلي ضبط ايتسو شيخ غومه تله قتل طرابلس رشديه مكاتبك تأسيسو



خلفاء راشدين		الخلفاء الراشدين		
اسما	سنة	سنة	سنة	مدافنه
سنة	شهر	سنة	شهر	مدفن
حضرت ابوبكر الصديق رضي الله عنه	١١	٢	٢	مدفون بحجرة المحضرة النبوية السعيدة
حضرت عمر الفاروق رضي الله عنه	١٣	١٠	٢٥	"
حضرت عثمان بن عفان رضي الله عنه	٢٤	١٢	٨٨	مدفون بجنة البقيع بالمدينة المنورة
حضرت علي المرتضى رضي الله عنه	٣٥	٥	٦٢	مدفون اوله قبة المشهور انه مدفون بمدينة البقيع وكان روي ان ولده العالي حضرت حسن بعد ايام نقله الى جنة البقيع
حضرت حسن رضي الله عنه	٤٠	٤	٤١	مدفون اوله قبة المشهور انه مدفون بمدينة البقيع وكان روي ان ولده العالي حضرت حسين بعد ايام نقله الى جنة البقيع

مدت عهد خلفاء راشدين

سنة

٣٠

شهر

٣

سنة

٣٠

شهر

٣

ملوك بني اميه

اسم	سنة هجرية	سنة شمسية	مدفون	مدافنهم
معاوية اول	٤١	١٩	شام مدفون	مدفون بالشام
يزيد اول ابن معاوية	٦٠	٣ شهر ٦٤	شام مدفون	مدفون بالشام
معاوية الثاني ابن يزيد	٦٤	٢	شام مدفون	مدفون بالشام
مروان ابن الحكم	٦٥	٩ شهر ٦٤	شام مدفون	مدفون بالشام
عبد الملك ابن مروان	٦٥	٢١	شام مدفون	مدفون بالشام
وليد اول ابن عبد الملك	٨٦	٩ شهر ٧٢	شام مدفون	مدفون بالشام
سليمان ابن عبد الملك	٩٦	٣ شهر ٨٦	قنسرين نواحي شام مدفون	مدفون برابق بنواحي قنسرين
عمر ابن عبد العزيز ابن مروان ابن الحكم	٩٩	٣ شهر ٥٦	دمشق مدفون	مدفون بدير سمعان في معرة النعمان

مدفون بالشام	شامه مدفوندر	٤٠	شهر ١٢	١٠١	يزيد ثاني ابن عبد الملك يزيد الثاني ابن عبد الملك
مدفون بالري	رصاصه مدفوندر	٥٥	شهر ١٩	١٠٥	هشام بن وليد هشام بن الوليد
رأسه المقطوع مدفون بالشام	رأس مقطوع شامه مدفوندر	٤٢	شهر ١٠	١٢٥	وليد ثاني ابن يزيد شامه لوليد الثاني ابن يزيد الثاني
مدفون بالشام	شامه مدفوندر	٤٦	شهر ٥	١٢٦	يزيد ثالث ابن وليد اول يزيد الثالث ابن الوليد الاول
"	"	"	شهر ٤	١٢٦	ابراهيم ابن وليد اول ابراهيم ابن الوليد الاول
"	"	٦٣	شهر ١٠	١٢٧	مروان ثاني ابن محمد ابن مروان اول مروان الثاني ابن محمد ابن مروان الاول

مدت عهد خلفاء بني امية

سنة

٩١

الخلفاء العباسیه		خطا و جاسیه			
اسم	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ
سفاح	۳۴	۳۰	۳۳	۳۰	۳۰
ابو جعفر المنصور	۱۳۷	۲۳	۲۳	مدفون بمکه مدفون در المکرمه	مدفون بمکه مدفون در المکرمه
محمد بن المهدي ابن جعفر المنصور	۱۵۸	۱۱	۴۳	مدفون بامسندان مدفون در	مدفون بامسندان مدفون در
هادی ابن مهدي الحاد ابن المهدي	۱۶۹	شهر ۲۲	۳۶	مدفون مدفون در (ببغداد)	مدفون مدفون در (ببغداد)
هارون الرشيد ابن المهدي	۱۷۰	۲۳	۶۷	مدفون مدفون در	مدفون مدفون در
الامين ابن هارون الرشيد	۱۹۳	شهر ۸	۳۸		
المأمون ابن هارون الرشيد	۱۹۸	شهر ۲	۴۸	طرسوسه مدفون در	مدفون بطرسوس
محمد المعتصم بالله ابن هارون الرشيد	۲۱۸	شهر ۸	۴۸	سامرانه مدفون در	مدفون بسامران
الواثق بالله ابن المعتصم	۲۳۲	شهر ۹	۳۴		
جعفر الموكلي بالله ابن المعتصم	۲۳۳	۱۰	۴۰		

مدفون بسامران	سامرانده مدفوندر	٣١	شهر ٨	٢٤٨	المستعين بالله احد بن محمد بن المعصم
"	"	٢٤	شهر ٧	٢٥٢	المعتمد بالله
"	"	٤١	١	٢٥٥	المهتدي بالله ابن الواثق بالله
"	"	٥٠	٢٣	٢٥٦	المعتمد على الله بن المتوكل
"	"	٤٧	شهر ٩	٢٧٩	المعتضد بالله
"	"	٣٢	شهر ١	٢٨٩	المكتفي بالله ابن المعتضد بالله
"	"	٣٨	٢٥	٢٩٥	المقتدر بالله ابن المعتضد بالله
"	"	(٥٣)	شهر ٢	٢٢٠	القاهر ابن المعصم بالله
"	"	٣٢	شهر ١٠	٣٢٢	الراضي بالله ابن المعتدر بالله
"	"	٦٠	شهر ٢	٣٢٩	المتقي بالله بن المقدر بالله
"	"	٣٧	شهر ٤	٣٢٣	المستكفي بالله ابن المكتفي بالله
مدفون بدير عاقول	دير عاقولده مدفوندر	٦٣	شهر ٥	٣٣٢	الطبيع بالله بن المقدر بالله
مدفون (ببغداد)	(ببغداد) مدفوندر	٧٣	شهر ٩	٣٦٣	الطابع بالله بن المقدر بالله

القادر بالله	٣٨١	٤١	٨٧	بغداد و مد فونك	مد فون ببغداد
القائم بالله	٤٢٤	٤٥	٧٧	"	"
المقتدر بالله	٤٦٧	١٩ شهر ٨٤	٣٩	"	"
المستظهر بالله	٤٨٧	٢٥	٤٣	"	"
المسترشد بالله	٥١٢	١٧ شهر ٧	٤٤	"	"
الراشد بالله	٥٣٠	١	٠	"	"
المقتفي بالله	٥٣١	٣٤	٢٥	"	"
المستجد بالله	٥٥٥	١١	٥٦	"	"
المستضيء بالله	٥٦٦	٩ شهر	٤٠	"	"
الناصر لدين الله	٥٧٥	٤٧		"	"
الظاهر بالله	٦٢٢	٩٤ شهر	٥٣	"	"
المستنصر بالله	٦٢٣	١٧	٥٦	"	"
المستعصم بالله	٦٤٠	١٥ شهر ٨	٤٧	"	"

مدت خلفاء عباسية

سلطان عثمان		سلطان غازي		سنة	سنة	سنة	سنة	سنة	اسم
سلطان غازي	سلطان غازي	٧٠	٢٧	٧٢٧	٧٢٧	٧٢٧	٧٢٧	٧٢٧	سلطان عثمان
سلطان غازي	سلطان غازي	٨١	٣٥	٧٦١	٧٦٦	٧٦٦	٧٦٦	٧٦٦	سلطان اورخان
سلطان غازي	سلطان غازي	٦٥	٣١	٧٩١	٧٩٦	٧٩٦	٧٩٦	٧٩٦	سلطان مراد
سلطان غازي	سلطان غازي	٢٤	١٣	٨٠٥	٨٠٥	٨٠٥	٨٠٥	٨٠٥	سلطان بايزيد
محمد خان	محمد خان	٦٣	٨	٨٢٤	٨١٢	٨١٢	٨١٢	٨١٢	چلبو سلطان
غازي مراد	غازي مراد	٤٩	٣٠	٨٥٥	٨٢٤	٨٢٤	٨٢٤	٨٢٤	غازي مراد
غازي مراد	غازي مراد	٥٣	٣١	٨٨٦	٨٥٥	٨٥٥	٨٥٥	٨٥٥	ابو الفتح محمد
غازي مراد	غازي مراد	٢٧	٣٢	٩١٧	٨٨٦	٨٨٦	٨٨٦	٨٨٦	سلطان غازي
غازي مراد	غازي مراد	٥١	٣٦	٩٢٦	٩١٨	٩١٨	٩١٨	٩١٨	غازي مراد

سلطان سليمان خان غازي	السلطان الغازي سليمان خان	٩٠٠	٩٢٦	٩٧٤	٤٨	٧٤	فاتح جامع جوارنده	بجوار جامع الفاخ
سلطان غازي سليم خان الثاني	السلطان الغازي سليم خان الثاني	٩٣٠	٩٧٤	٩٨٢	٨	٥٠	ايا صوفيه جامع شيريني قرينده مدفوندر	بالقرب من جامع ايا صوفيه
سلطان غازي مراد خان الثالث	السلطان الغازي مراد خان الثالث	٩٥٣	٩٨٣	١٠٠٣	٢	٥٠	"	"
سلطان غازي محمد خان ثالث	السلطان الغازي محمد خان ثالث	٩٧٤	١٠٠٣	١٠١٢	٩	٣٧	"	"
سلطان احمد خان غازي	السلطان الغازي احمد خان	٩٩٨	١٠١٣	١٠٦٦	١٤	٣٨	استانبول جامع كجاستنه مدفوندر	بجانب جامع باستانبول
سلطان مصطفى خان محمد خان	السلطان مصطفى خان محمد خان	١٠٠١	١٠٢٦	١٠٤٨	فراخ شهر	"	"	"
سلطان عثمان خان الثاني	السلطان عثمان خان الثاني	١٠١٢	١٠٢٧	١٠٣١	٤	١١	"	"
دفعه ثانيه سلطان مصطفى خان دفعه ثانيه	السلطان مصطفى خان دفعه ثانيه	١٠٣٢	١	٤٨	ايا صوفيه خرمنده مد مدفوندر	بجوار جامع ايا صوفيه
سلطان غازي مراد خان رابع	السلطان الغازي مراد خان رابع	١٠١٨	١٠٣٢	١٠٤٩	١٦	٣١	يدروى سلطان احمد ياثده مدفوندر	عند ابيه سلطان احمد خان
سلطان ابراهيم خان	السلطان ابراهيم خان	١٠٢٤	١٠٤٩	١٠٥٨	٨	٣٤	ايا صوفيه جوارنده مدفوندر	بجوار ايا صوفيه
سلطان غازي محمد خان رابع	السلطان الغازي محمد خان الرابع	١٠٥١	١٠٨٨	١٠٩٩	٤٠	٥٢	استانبول بغور بوسنده والده توي رخان سلطان توي سنده مدفوندر	باستانبول بغور بوسنده توي والد توي سنده مدفوندر

سلطان خان ثاني	سلطان سلطان اسليم خان الثاني	١١٥٢	١٠٩٩	١١٠٣	٣٥ شهر ١	٥٠	سلاطين اسليم مترية سنده مدفوندر	مترية السلطان سليم
سلطان احمد خان ثاني	سلطان احمد خان الثاني	١١٥٢	١١٠٢	١١٠٦	٤ شهر ٨	٥٤	"	"
سلطان مصطفى خان ثاني	سلطان مصطفى خان الثاني	١٠٧٤	١١٠٦	١١١٥	٨ شهر ٨	٤٠	محمد خان رابع زردند مدفوندر	محمد خان الرابع
سلطان غازي احمد خان ثالث	سلطان الغازي احمد خان الثالث	١٠٨٤	١١١٥	١١٤٣	٢٧ شهر ١١	٦٥	"	"
سلطان غازي محمد خان	سلطان الغازي محمد خان	١١٠٨	١١٤٣	١١٦٨	٣٥ شهر ٢٨	٦٠	سلطان مصطفى خان مترية سنده مدفوندر	مترية سلطان مصطفى خان
سلطان عثمان خان ثالث	سلطان عثمان خان الثالث	١١١٠	١١٦٨	١١٧١	٣ شهر ١١	٦٠	برادر لى سلطان محمد خان جازند مدفوندر	جانبه خيمه السلطان محمد خان
سلطان مصطفى خان ثالث	سلطان مصطفى خان الثالث	١١٢٩	١١٧١	١١٨٧	١٦ شهر ٨	٥٨	جامع جازند مدفوندر	بسيحة جامع
سلطان محمد خان غازي	سلطان الغازي عبد محمد خان	١١٢٧	١١٨٧	١٢٠٣	١٥ شهر ٨	٦٦	بجو قوسنده مترية سنده مقبره مترية زردند مدفوندر	بجمله باغ قوسى بالقره مترية سنده المقبره بمدنه
سلطان غازي سليم خان ثالث	سلطان الغازي سليم خان الثالث	١١٧٥	١٢٠٣	١٢٢٠	١٨ شهر ٨	٤٨	سلطان مصطفى خان مترية سنده مدفوندر	مترية السلطان مصطفى خان
سلطان مصطفى خان رابع	سلطان مصطفى خان الرابع	١٢٩٣	١٢٢٣	١٢٢٣	شهر ٢	٣٠	سلطان عبد الحميد خان مترية سنده مدفوندر	مترية السلطان عبد الحميد خان
سلطان غازي محمد خان ثاني	سلطان الغازي محمد خان الثاني	١١٩٩	١٢٢٣	١٢٥٥	٣٣ شهر ١٠	٥٥	جنرالهاشور افند مترية منصور زنده مدفوندر	بجوار جنرالهاشور مترية منصور زنده
سلطان غازي عبد الحميد خان	سلطان الغازي عبد الحميد خان	١٢٣٧	١٢٥٥	١٢٧٧	٢٢ شهر ٩	٤	سلطان اسليم جامع جوار زنده مدفوندر	بجوار جامع سلطان اسليم
سلطان عبد العزيز خان	سلطان عبد العزيز خان	١٢٥٥	١٢٧٢	١٢٩٣	١٦ شهر ٤	٤٨	سلطان محمود مترية سنده مدفوندر	مترية السلطان المحمود الثالث

سلاطين	سلاطين	سلاطين	سلاطين	سلاطين
سلاطين	سلاطين	سلاطين	سلاطين	سلاطين
سلاطين	سلاطين	سلاطين	سلاطين	سلاطين

تاريخ
ولاد
سيدنا مولانا
وولي نعمتنا بلا مشا
السلاطين
السلاطين زلفا محمد حميد
خان خلد الله دولته الى اخر الزمان
سنة الالف ومائتين وثمانية
وخمسوفي يوم السابع عشر من شهر
شعبان المعظم وفي يوم الخميس الحادي
عشر من شهر شعبان المعظم سنة
الف ومائتين وثلاث وتسعين طبر
على سرير الخلافة وزينه بمقارنة
وجوده الشريف جعله الله تعام
مظهرا للموفقية الجليلة
سير الله جميع تشبثاته
واموره الجليلة
امين

ولي
نعت ببيتنا
السلاطين
السلاطين (الفارسي)
عبد الحميد خان
ابن سلاطين الفارسي عبد
الحميد خان خلد الله دولته الى
آخر الزمان اقد من حضر تلويك
تاريخ ولاد تلوي بيك ايكوز الى سكر
سنة شعبان شريفك اون يد بنجي كوني
اولوب بيك ايكوز طقسا اوج سنة
شعبان شريفك اون بر بنجي پخشين
سير آراي خلافت اولمشو در جليل
مالك الملك ذات ملوكانه لوي
موفقيات جليله ي مظهر
وبالجملة امور تشبثات
خيرير لري ميسر
بيورسون
امين

طرابلس عرب ولايتنا سلطنة سنه اداره
 حادله سنه تاريخ الحاقندن شمديه قدر
 كرك در سعادتلذ تعيين وكوك بوراجه بالان
 مامور تيلو فرمات اليلوله تصديق بيورلسن
 اولان ولاية عظام حضراتك اساسيلويله
 تاريخ تعيينلوي ومدت مامور تيلويله اثار
 خير بيورلوي بين جدولدر

جدول بين لاسامى حضرات الولاية العظام
 الذين عينوا من دار السعادة والذين اختبوا
 هنا ووقع التصديق على مامورياتهم بغير موافقة
 عالية منذ الحاق ولاية طرابلس الغرب بادارة
 السلطنة السنه العادله الى حد الان وتواريخ
 تعيينهم ومدت مامورياتهم واثارهم
 الخيرية

اسم المأمور	تاريخ تعيينه	مدته	ملاحظات	الولاية
تاجور اده مامور	سنه ٩١٢	٤٢	تاجور اده كوزلبر جامع شريف واكا ملاصق بر مدرسه	طرابلس الغرب
طاهر بن ولسي	سنه ٩٥٨	١٥	طرابلس شهر بنه نامنه منسوب بر جامع شريف ايله بر حمام	طرابلس الغرب
جعفر بك	٩٢٣	٧		
سليمان داي	٩٨٧	٤٣		
رمضان داي	١٠٢٢			
ساقونى محمد پاشا	١٠٢٣	١٧		
ساقونى عثمان پاشا	١٠٤٠	٤٢	برر مسجد و حمام و خان و سائر اوقاف ذلك من الاوقاف	
رئيس عثمان بك مصطفى بك بهلوان مصرلى اوغلى ابراهيم داي	١٠٦٣	٤		

اسم	سنة هجرية	سنة شمسية	شهر	مقام ولایة	ملاحظات
مورهی ابراهیم چلبی	۱۰۸۷				
مصطفیٰ بقودان وکیلخان عثمان زادی	۱۰۸۸	۷			
تیمور محمد زادی امری عسکر به دن آبازہ حسن بک	۱۰۹۶	۱			
ترزی ابراهیم زادی	۱۰۹۵				
آراو طخلیل یاشنا محمد پاشا	۱۰۹۵				
امام محمد زادی قهرمان عثمان زادی کیسولی مصطفیٰ زادی	۱۰۹۶	۱۸			طرلسده تزلک چار شوسه درون تزلک جسیم کوزل برجامع شریف
خلیل بک	۱۱۱۴	۵			منشیه رجامع کبیر الجامع الکبیر فی المنشیه
ابراهیم ارکلی خواجه اسماعیل ابوموسیٰ محمود بک	۱۱۱۹	۲			
قومانلی احمد پاشا	۱۱۲۳ ج ۱۳۲	۳۶	۴		طرلسده برجامع شریف دکوبکلی تبرج جامع شریف بظر البس در برج المنذر زلیانی

۸	۱۱۵۸ ۷۶۶	اوغلی محمد پاشا
۶۰	۱۱۲۷	اوغلی علی پاشا
۱	۱۲۰۷ ۲۱۲ دی	جزیرلی علی پاشا
۱	۱۲۰۸	فتره مانلی احمد بک
۴۱	۱۲۰۹	برادری یوسف پاشا
۲	۱۲۴۹ ۱۱۲	اوغلی علی پاشا

اخطا

بعد علی پاشا هذا قد انتهت اصول
انتخاب الولاية احيانا بمركز الولاية
ولذلك فان جميع الولاية العظام المحررة
اسما وهم بعده قد عينوا وارسلوا
من دار السعادة رأسا على التسلسل

بو علی پاشا د نضوہ ارتق اولقده مرکز
ولا یتجه والى انتخاب اصوله ختام وير
لديکدن بوندن صکوہ اسمکریازیل
ولاية عظامه جمله متسلسلا
در سعادته دن رأسا تعیین واعزام
بیور مشردر

انوار هم الخیریه	انوار خیریه کبری	وزارت امور دیه	مدرسه توفیق	تاریخ تنظیم	تاریخ تنظیم	م	ک
		سنه شهر ۵		سنه ۱۳۵۱			فریقان کومادن مصطفی خجیب پاشا

شهر	سنة	رقم	اسم	ملاحظات
٨	١٢٥١	١٤	فريق محمد رائف پاشا	قلعه محافل على عنوانه
١٠	١٢٥٢	٧	دريا طاهر پاشا	طوبخانه عامر مشير كوي انضماميله قيودان
١	١٢٥٢	٤	چشمه الحسن پاشا	منشيه دره سوارى وطوبجى قشله لرى
٣	١١٥٤	١٥	عشق پاشا	منشيه دره سوارى وطوبجى قشله لرى
٦	١٢٥٨	١	محمد امين پاشا	منشيه دره سوارى وطوبجى قشله لرى
١	١٢٦٤	٢	محمد رايغ پاشا	منشيه دره سوارى وطوبجى قشله لرى
٢	١٢٦٥	٥	الحاج احمد عزت پاشا	منشيه دره سوارى وطوبجى قشله لرى
٣	١١٢٨	٣	مصطفى نور پاشا	منشيه دره سوارى وطوبجى قشله لرى
٣	١٢٧٢	٢٠	عثمان پاشا	منشيه دره سوارى وطوبجى قشله لرى
٤	١٢٧٤	١١	احمد عزت پاشا	منشيه دره سوارى وطوبجى قشله لرى

سنہ	شہور	۲	۳	۱۲۷۷	محمد	محمد نديم پاشا
۱۲۸۳	۹	۲			۱۶	فرقة عسکر قوماندان بننے انضامیہ و رضا پاشا
۱۲۸۷	۶	۱			۱۶	محمد حالت پاشا
۱۲۸۸	۸	۰			۲۹	محمد رشید پاشا
۱۲۸۹	۱۱	۱			۱۹	دفعہ ثانیہ فرقة عسکر قوماندان بننے انضامیہ علی رضا پاشا
۱۲۹۱	۷	۲			۱۸	فرقة عسکر قوماندان بننے انضامیہ صالح پاشا
۱۲۹۲	۶				۲۹	فرقة عسکر قوماندان بننے انضامیہ مصطفیٰ پاشا
۱۲۹۲	۶	۲			۸	فرقة عسکر قوماندان بننے انضامیہ مصطفیٰ پاشا
۱۲۹۵	۲				۹	روم اعلیٰ بابہ لورندت علی کمالی پاشا
۱۲۹۵	۸				۹	وزیر محمد صبر پاشا
۱۲۹۵	۸				۵	مشیر محمد جلال الدین پاشا
۱۲۹۶	۱۰	۱			۷	دفعہ ثانیہ احمد عزت پاشا
۱۲۹۸	۶				۹	وزیر محمد نظیف پاشا
					۲۱	حالاتی ولایت احمد اسم پاشا
						طرابلسہ بموقتہ واوزوندہ بیوزچانکی ساعت و خارج سورده بورخی صولی منتظم برچشمہ در
						موقوفہ (توقیفہ) بہرالمسرف و فوجیہ ساعت کبیرہ ذات ناقوس و فی خارج السور و غیر ما منتظرہ صنعتیہ
						فات قبضہ سنک فخیلہ نوان سجا غنہ الحاجت
						پوستہ لولہ اصلاحی وتلفز اولیٰ و حید جارشوسنک و باب البحر جادہ سنک انشائی آثار حم جلیلہ لوندادر من آثار حم جلیلہ
						اصلاح البوسطات وتقدید التفرقات وانشاء السور الحمید وجادہ باب البحر من آثار حم جلیلہ

ميرلواره وميرميرانه ورتبه اولى صنف ثانيسته	سعادتلواقدم	لامراء اللواء والحائزي الرتبة الميرميرانية والرتبة الاولى من الصنف الثاني
ميرالايه ورتبه ثانيه صنف متمايزيه	عزتواقدم	لامراء الاي والحائزي الرتبة الثانية من الصنف المتمايز
رتبه ثانيه صنف ثانيسته وميرالامراء وقائمقاملره واصطبل عامر مديرلكي بايه ليلره	عزتوا افدى باشا بك اغا	الحائزي الرتبة الثانية من الصنف الثاني ولميرالامراء والقائمقامين ورتبة مديريةية الاصطبل العامرة
بيكاشيلره ورتبه ثالثه يه وقيوخى باشيلره والاي مناسنه	رفعتلوبك افدى اغا	لبيكاشين والحائزي الرتبة الثالثة وللقوقى باشي وامثال الاي
رتبه رابعه يه وقولاغارينه ونخواجكان وروزباشيلره	فوتلوبك افدى اغا	لذوى الرتبة الرابعة والقول اغاسي والنخواجكان واليوزباشين
رتبه مذكوره ماروننده اولاولو وسائر مامورتيه بولنانلره	حيتلوبك افدى اغا	لمن هم تحت الرتبة المذكورة ولسائر من هم في مامورتيه

عند مشيخ اسلاميه | عند المشيخ الاسلاميه

علاجانندن	معروض داعي ديرنيه لويدير	من جانب العلماء
سائر لوي جانندن	معروض نيده ديرنيه لويدير	من جانب غيرهم
عده اراسنده	دوتلوسماحتلوجمترتلي	في سياق العبارة

مشيخ اسلامي معروللورنيه | المعرولي المشيخ الاسلاميه

علاجانندن	معروض داعيلويدير	من جانب العلماء
-----------	------------------	-----------------

<p>يُولَدُ وَكُوْجِلُكَ طَرَفَلُونْدُ بَرْدُو زِي يَهْ يَازِيلَانِ الْقَابِ رَسْمِيَهْ</p>		<p>الْأَلْقَابُ الرَّسْمِيَهْ الَّتِي تَكْتُبُ عَلَى التَّمَاكُنِ مِنْ طَرَفِ الْكَبِيرِ وَالصَّغِيرِ</p>	
<p>مَقَامُ صَدْرِ عِظَايَهْ</p>		<p>مَقَامُ الصَّدْرِ الْعَظِيمِ</p>	
<p>عِلْمًا جَانِبِنْدَن سَا تُرْلُو جَانِبِنْدَن عِبَارَهْ أَرَا سَنَدَهْ</p>	<p>مَعْرُوضِ دَاعِي كَيْسِنَه لُرِيدِرِكَم مَعْرُوضِ چَا كُو كَيْسِنَه لُرِيدِرِكَم نَحْوًا مَتَلُورْدُو لَتَلُو حَضْرَتَلُرِي</p>	<p>مِنْ جَانِبِ الْعُلَمَاءِ مِنْ جَانِبِ غَيْرِهِمْ فِي سِيَاقِ الْعِبَارَةِ</p>	
<p>مَقَامُ صَدْرِي أَحْرَازِ اِتْمِشْ زَوَاتَهْ</p>		<p>لِلذَوَاتِ لَدَيْنِ أَحْرَازِ مَقَامِ الصَّدْرَةِ</p>	
<p>عِلْمًا جَانِبِنْدَن سَا تُرْلُو جَانِبِنْدَن عِبَارَهْ أَرَا سَنَدَهْ</p>	<p>مَعْرُوضِ دَا عِيلِرِيدِرِكَه مَعْرُوضِ چَا كُو لُرِيدِرِكَه اِبَهْتَلُو دُو لَتَلُو حَضْرَتَلُرِي</p>	<p>مِنْ جَانِبِ الْعُلَمَاءِ مِنْ جَانِبِ غَيْرِهِمْ فِي سِيَاقِ الْعِبَارَةِ</p>	
<p>أَمِيرُ مَكْرَمِهْ وَمَعْرُوفُ لُونِيَهْ</p>	<p>دُو لَتَلُو سِيَادَتَلُو أَوْدُ حَضْرَتَلُرِي</p>	<p>لَا مِيرِكَه الْكُرْمَتَه لَمَعْرُوفِلِيهَا</p>	
<p>دَارُ السَّعَادَةِ الشَّرِيفَةِ أَرَا سَنَدَهْ</p>	<p>دُو لَتَلُو عِنَايَتَلُو أَفْدَمِ حَضْرَتَلُرِي</p>	<p>لَا عَاذَ دَارُ السَّعَادَةِ الشَّرِيفَةِ</p>	
<p>مَقَامُ سِرِّ عَسْكَرِي يَهْ وَشَرَفِ صَهْرِيَّتِ سَنِيَهْ يَهْ نَائِلِ أَوْلَمِشْ وَكَلَايَهْ يَهْ</p>	<p>دُو لَتَلُو عَطُوفَتَلُو أَفْدَمِ حَضْرَتَلُرِي</p>	<p>مَقَامُ السَّرِّ عَسْكَرِيَهْ وَلِلوَكَلَاءِ الَّذِينَ نَالُوا شَرَفَ الْمَصَاهِرَةِ السَّنِيَهْ</p>	
<p>رَتْبُ بِلَايَهْ وَسَرَقَرْنَايِ شَهْنِشَاهِي يَهْ وَبَجْرِيَهْ رِيَايَهْ سَتَلُونِيَهْ</p>	<p>عَطُوفَتَلُو أَفْدَمِ حَضْرَتَلُرِي</p>	<p>لَا ذَا رَتْبِيَهْ بِلَايَهْ أَوَّلِ قَرْنَاهْ الْحَضْرَةِ السَّنِيَهْ السُّلْطَانِيَهْ وَالرِّيَاسَاتِ الْبَجْرِيَهْ</p>	
<p>فَرِيْقَانِيَهْ رَتْبِيَهْ أَوْلَى صِنْفِ أَوْلَى دُو رُو رِيْلِي بَكَلَرِكِي كِي يَپِيَهْ لُونِيَهْ</p>	<p>سَعَادَتَلُو أَفْدَمِ حَضْرَتَلُرِي</p>	<p>لِلفَرِيْقِ وَالْحَاكِمِي الصَّنْفِ الْأَوْلَى مِنَ الرُّتْبَةِ الْأَوْلَى وَرَتْبِيَهْ دَرُومِ الْعِلْمِ</p>	

من جانب غیرهم عبارة ما اسنده	معروض بنده لریه رکه در لتلو فضیلتو وحضرتک	سائر لوی جانبند عبارة ما اسنده
للصدور	سماحتلو اقدم حضرتک	صدوره
لحائزى باية استانبول لحائزى باية الحرمين لمولى البلاد الخمسة والمخرج للمدرسين للقضاة لجلبي افدى	فضیلتلو اقدم حضرتک فضیلتلو اقدم فضیلتلو افدى مکرمتلو افدى مؤدتلو افدى رشدتلو اقدم حضرتک	استانبول پایه لیلرینه حرمین پایه لیلرینه بلادخمسہ ومخرج مواسنہ مدرسینہ قضاتہ جلبى افدى یه

وتب علمیه وسفیتہ وقلیبتک
اصول تشریفات دوله علمیه اوزره
یکدیگره تقدملری

تقدم الرتبة العلمیه والسفیه والقلیه
على بعضها حسب اصول تشریفات
الدوله العلییه

رتبه بالادن اولوب بالفعل وكلا لوقند سندبولتا رجال	صدور روم ایلی واناطول پایه سی	رتبه مشیری ووزارت
استانبول فریقو رتبه اولی صنف اولی	رتبه بالادن سائر رجال	دارشورای عسکر وجهریه ریاستلر
میر نوالق میر میر نلق رتبه اولی صنف ثانیسی	حرمین شریفین	روم ایلی جلر بیکلی
رتبه ثانیه صنف اول متمایزی مخرج مولوی	میر الایق	بلادخمسہ مولوی
اصطل عامره مدیر تک	میر لامرالق	رتبه ثانیه صنف ثانیسی
رتبه ثالثه قوجی باشیلر	بکباشیلق	کبار مدرسین

موصلة سليمانيه ماروننده الاى امينكى ربت رابعه قول اذالق
خواجلك يوزباشيلق

ربت عالمك تعبيرك تعبيرك
تعبير الرب العالمين تعبيرك

تعبيرك تعبيرك تعبيرك
تعبيرك تعبيرك تعبيرك

روم ايلي قاضي عسكرلك
قضاية عسكر الروم ايلي

قضاية عسكر الروم ايلي
قضاية عسكر الروم ايلي

انا طوقا ضيع عسكرلك
قضاية عسكر الاناضول

قضاية عسكر الاناضول
قضاية عسكر الاناضول

استانبول قاضيلى
قضاية استانبول

قضاية استانبول
قضاية استانبول

حرمين مولوتيلري

مولويات الحرمين

ازدهار
شاه مطهر
قاهر و ظهير
وز عباد قدر

عبد الله
عزاد
والشاه مطهر
وقاهر و ظهير

بلاد خمس مولوتيلري

مولويات بلاد الخمس

قاسم حكيم
رحيم نجيب
سلاطين
فانار سلطان
سور
امام
ميرزا

عبد الله
رحيم نجيب
سلاطين
فانار سلطان
سور
امام
ميرزا

مخرج مولوتيلري

مولويات المخرج

ابراهيم
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا

ابراهيم
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا

بايميرزا اهل باب

اهل البايه الجردة

ابراهيم
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا

ابراهيم
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا

مقاعدين

المقاعدين

سليمان
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا

سليمان
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا
ميرزا

مُدْرَسُ الْجَدِيدِ	وَالْجَدِيثُ مُدْرَسِيٌّ
<p>هو جمع مدرسي بوزن الجمع السليمانية فإنا نعلم من مدرسي رار كقولهم مدرسي كقولهم لا صدم هذه الرتبة</p>	<p>هو جمع مدرسي بوزن الجمع السليمانية فإنا نعلم من مدرسي رار كقولهم مدرسي كقولهم لا صدم هذه الرتبة</p>
مُدْرَسُ السَّلِيمَانِيَّةِ	سَلِيمَانِيَّةٌ مُدْرَسِيٌّ
<p>هو جمع مدرسي بوزن الجمع السليمانية فإنا نعلم من مدرسي رار كقولهم مدرسي كقولهم لا صدم هذه الرتبة</p>	<p>هو جمع مدرسي بوزن الجمع السليمانية فإنا نعلم من مدرسي رار كقولهم مدرسي كقولهم لا صدم هذه الرتبة</p>
الْمُدْرَسُ الْمُعْجَمُ بِحَا السَّلِيمَانِيَّةِ	سَلِيمَانِيَّةٌ مُدْرَسِيٌّ
<p>هو جمع مدرسي بوزن الجمع السليمانية فإنا نعلم من مدرسي رار كقولهم مدرسي كقولهم لا صدم هذه الرتبة</p>	<p>هو جمع مدرسي بوزن الجمع السليمانية فإنا نعلم من مدرسي رار كقولهم مدرسي كقولهم لا صدم هذه الرتبة</p>
مُدْرَسُ مُوَصَّلَةِ السَّلِيمَانِيَّةِ	مُوَصَّلَةُ سَلِيمَانِيَّةٍ مُدْرَسِيٌّ
صَحْفَتَانِ (١) مُوَصَّلَةُ صَحْرٍ	حَرْكُ التَّمَثُّلِ ابْتِدَاءُ التَّمَثُّلِ
حَرْكٌ خَارِجٌ	حَرْكٌ دَاخِلٌ ابْتِدَاءٌ دَاخِلٌ
<p>هو جمع مدرسي بوزن الجمع السليمانية فإنا نعلم من مدرسي رار كقولهم مدرسي كقولهم لا صدم هذه الرتبة</p>	<p>هو جمع مدرسي بوزن الجمع السليمانية فإنا نعلم من مدرسي رار كقولهم مدرسي كقولهم لا صدم هذه الرتبة</p>

(١) هي الثغري مدرسي الكوفة بجانب جامع الفاتح الشريف

(١) فتح جامع شريف بجانب بوسكو مدرسي

ابتدائياً

ابتدائياً

ان ترتيب مدرسيات الدورية اي ادرته
 وبروسه مثل مدرسية استانبول
 الا انه يضبط احد المناصب المحررة اعلاه
 باسم مولوية الدورية عوضاً من مولوية
 المخرج وبعد الانفصال يدور على الترتيب
 في دوائر المناصب المذكورة

ثم ان طريق القضاة طريق آخر ويضبط
 مناصب بمدة معلومة من الروم الى
 والأضول وقد يحسن اليه بالمد
 ثم ينفصل و يترفع في المرات الى ان يصل
 المناصب المعرف بها بالسته وهو لا
 يسمون باشراف القضاة

دوريه يعني ادرته وبروسه مدرساً كرتيه
 ترتيبه دخي استانبول مدرساً كرتي اولوي
 فقط مخرج مولوي يترينه دوريه مولوي
 ناميله بالاره محرر مناصب برتي ضبط
 ايدوب بعد الانفصال صره سيله مناصب
 المذكوره دوائرته دوران ايدر

طريق قضاة دخي بشقه جه بر طريق
 اوله روق روم ايلي وانا طوليد مدق معلوم
 ايله منصب ضبط ايدر وبعضاً مد دخي
 احسان اول نور صكره انفصال وترفع
 مراتله نهايت سته تغيير اول ناس
 مناصبه واصل اولور بونلره دخي
 اشرف قضاة تسميه اول نور

احوال الولاية الطبيعية
 والجغرافية والخصوصية

ولايتك احوال طبيعيه
 وجغرافيه وخصوصيه

بناء على كون ولاية طرابلس الغرب
 في قطعا افريقيا احد قطع كرت الارض

طرابلس غرب ولايتي كرت ارضك
 قطعات خمسة سندن افريقيا قطعه

بولند يفتدن احوال الدنيا به شر و عدن
مقدم بولنديني قطع حقتنه بعض
معلومات مختصرة نك ذكرى مناسب
كورلمشدر شوبله كه افريقا تعبير
اولنان جزيرة عظيمه كره ارضك قطعاً
خمسة نك بري اولوب اوروپا نك
ايكى مثلنه وآسيانك ثلثاننه مساوي
اشبوصوك و قله كلنجيم قد افريقا
قطعته آسيانك سته سويش برز
نخى واسطه سيله ملاصق بولنديني
جهته شبه جزيرة صايلور يد يسه ده
مؤخر سويش برز خنك قناله تحويله
جزيره حكمنه كيرمشدر اسكى يونانيلر
مصره غرب و جنوب جهتندمكى ممالكى
محدود فرض ايدرك ايتويه (سياهر ملكى)
(ليبيا) اسپر (غرب ممالكى) وسائر
بيكى اسمار له تسميه ايد رلوايد فيكه ليلر
سبته بوغازندن چيقارق واميد بورنخى
طولاشه رق بجر احره وارنجه افريقا
قطعته سنك جسامتى بلى ايتديلر
افريقا اسمى امم قديمه عندنده مجهول

الجنس رأينا من المناسب ذكر بعض
ايضا حان مختصرة فى القطعة الكائنة
بها قبل الشروع فى بيان احوالها
فنقول ان الجزيرة العظيمة المعبور عنها
بافريقيا هي احدى قطع كره الارض
الجنس ويتساوى ضعفى اوربا وثلثو
آسيا وبعدان كانت قطعة افريقا
تقد شبه جزيرة ملاصقها لقطعة
آسيا بواسطة بوزخ السويس
صارت جزيرة تتحول بوزخ السويس
خيلجا العهد قريب وكان اليونانيون
القدماء يفرضون ان الممالك التى
فى غربى مصر و جنوبها محدود
ويسمونها ايتويه (ملكة السودان)
وليبيا واسپريا (ملكة الغرب)
واسماء اخرى لهذه فلما خرج الفينيقيون
من نقر سبته و وصلوا الى البحر
الاحمر مارين على رأس الرجاء
الصالح الظهر واجسامه قطعة
افريقا وكان اسم افريقا مجهولاً
عند الامم القديمة ولما استولى
الرومانيون على شمال افريقا

اولوب روماليلر افريقانك جهت شماليه سنى
استيلا ايتد كلرى صره ده يالكوتونسك
جهت جنوبيه سيله نفس طرابلس غرب
وجبل غربى وخمس سبخا قارنيل
بولند كلوى يروه افريقا اسنى وير مشرك
عربلر عند نه دخى فريقيه اسمى يالكوت
شوجز و صغيره منحصر ايدى

متاخرين اشبواسى تعميم ايله كوه ارضك
قطعات خمسہ سندى منقده منك
يوقاروده بيان اولنديغى كى بر قاج
اسم له تسميه ايتد كلرى قطع يه
اطلاق ايلشردر افريقا قطع سنك
وجه تسميه سنده متاخرينك روايتلر
متعدد ايسه ده يميندن هجوم له
افريقانك ذكر اولنان جز و صغيره
ضبط ايدن (افريقيش) نام پادشا
اسم نه نسبت له اول جز و صغيرك افريقا
تسميه اولنديغى و متاخرينك بو اسمى
بتون قطع ايجون تعميم ايله كلرى
حقند كى روايع هيسندن زياده
شايدان قبول كى كوينيور

اطلقوا اسم اقربقا على الجهة الجنوبية
من تونس وعلى المحلات الكائنة بها
نفس طرابلس الغرب و لوانى جبل
الغربي والخمس فقط وكذلك كان
اسم افريقية منحصر بهذا الجز و
الصغير عند العرب ايضا فعم المتأخرون
هذا الاسم واطلقوا على احد قطع
كرة الارض الخمس التى سماها المتقدمون
باسمها عديدة على ما مر بيان اعلاه
ثم ان روايات المتأخرين متعددة
فى وجه تسمية قطعة افريقا لكن
الظاهر ان رواية من هذه الروايات
كانها اخرى بالقبول من غيرها وهى ان
ملك اسمها (افريقيش) هجم من اليمن
وضبط الجز و الصغير المذكور من
افريقا فسمى ذلك الجز و افريقا نسبة
الى اسمه ثم عم المتأخرون هذا الاسم
على كل القطعة هذا وان رأس (بيزا طر)
الكائن فى اقصى شمال افريقا مصادف
لدرجة ٣٧ و ١٩ دقيقة و ٤ ثمانية
من العرض الشمالى كما ان رأس (الابر)

فريقا من الـ (الذو اذلان ريزا طه)
 بورقي عرض شماليلك ٣٧ درجة
 ١٩ دقيقة ٤٠ ثانية سنه والجنوبيه
 بولنان (ايكهنر) بورقي عرض جنوبيلك
 ٣٤ درجة ٣١ دقيقة ٤٠ ثانية سنه
 لصادق فانيكله عرضي ١٤٥٠ ميل وطولي
 الـ (غربي اولان) (اخضر) بورنديت
 الـ (شرقي اولان) (فاردانوي) بورنيه
 ١٣١٠ ميلدر وسطحي ٩٢٩٠٠ ميل
 مربعدر

ايشته طرابلس عرب ولايتي شقوا فريقيا
 قطع سنك جهت شماليه سنده واقع
 وجنوبا اطلاس طاغوليه محله ودا اولان
 (فاس) (جزاير) (تونس) وطرابلس
 غربدن عباريت بولنان بربرستانك
 جانب شريقينك قسم اعظمندن وقران
 چولوندن متشكلا اولوب فريقيا ده كائن
 مالك عثمانيه دندر اكوچه اوروپا اليك
 خريطه لونداه جهت غربيه سي محمد و
 كوستريلور ايسه ده جنوب جانبي
 بكه تحديدا و مديقدن تقريبا قران
 سجاغنه ملح اولوب ٢٢ = ٢٢ (يعني)

الذي في اقصى جنوبها مصادف لدرجة
 ٣٤ و ٢٨ دقيقة و ٤٠ ثانية من
 العرض الجنوبي فيكون والحالة هذه
 عرضها ١٤٥٠ ميلا وطولها من
 الرأس (الاخضر) الكائن في اقصى
 غربها الى رأس (فاردانوي)
 اقصى شرقها ١٣١٠ ميلا وسطحها
 ٩٢٩٠٠ ميلا مربعاً

هذا وان ولاية طرابلس الغرب من الممالك
 الهمانية الكائنة بقطعة افريقيا هذه
 وهي متشكلة من بوادي قران ومن
 القسم الاعظم من شرقي قطعة بربريه
 الواقعة في الجهة الشمالية من قطعة
 افريقيا والتي هي عبارة عن (فاس)
 و (الجزاير) و (تونس) و (طرابلس الغرب)
 والمحدودة جنوباً بجبال اطلس ثم انه
 وان تكن الجهة الغربية من الولاية مسوية
 محدودة في خرائط الاوروپايين لكن
 جانبها الجنوبي لم يمكن تحديده جيداً
 ولذلك فان عرض الولاية تقريباً ثمانين
 درجات وثلاث وخمسون دقيقة مبتداً
 من قصر (تجهرى) الذي هو اقرب

يكوي درت درجه يكوي ايكي دقيقه ناقص)
 عرض شماليه بولنان (تجهرى) قصر نبت
 الـ بعيد نقطة انتهاسى ٣٠ ٣٠ (يعنى
 اوتوز اوج درجه اوز بيش دقيقه) كذلك
 عرض شماليه بولنان بحيرة البيبانده
 واقع رأس البيبانه قدر سكر درجه الى
 اوج دقيقه عرضده وپارسدن چن
 نصف النهار دائره سى مبدأ طول شرقى
 اعتباريله ٦٠ درجه ٣٠ دقيقه ٢٤
 درجه ٤٠ دقيقه يه قدر ممتد ولوب
 بوحسب ١٦ درجه ١٠ دقيقه طولته
 دركه ٣٤٤٠٠٠ انكليز ميل برى مريغه
 برمساحه سطحى تشكيل ايده يور
 غرباً تونس و شعابنه جبال تلك جزاير
 ايله ولايتك ارم سنده واقع اراضيسله
 و شرقاً بنغازى ولايتى و لى صحراسى
 و جنوباً صحراى كبير و شمالاً اق دكر
 صولوز ايله محدود و در مقدما بنغازى
 ولايتى سنجاق و بو ولايته ملحق اوله
 بيش سنجاق دن متشكل ايكن بيك ايكي
 بوز حظه ننا درت تاريخده بنغازينيك

نقطة ابتداء منها خط الاستواء و
 الملحق بلواء فزان والكائن في العرض
 الشمالى على ٢٤ درجة و ٢٢ دقيقة
 ناقصة الى (رأس البيبان) الواقع في
 بحيرة بيبان الكائنة في العرض الشمالى
 ايضاً على ٣٢ درجة و ١٥ دقيقة
 ناقصة والتي هي بعد نقطة انتهائية
 لها من خط الاستواء وتمتد هذه الولاية
 من ٦ درجات و ٣٠ دقيقة الى ٢٤
 درجة و ٤٠ دقيقة باعتبار دائرة
 نصف النهار المارة من (باريس)
 مبدأ الطول الشرقى فيكون طولها على
 هذا الحساب ١٦ درجة و ١٠ دقائق
 ومساحتها السطحية تسعياً ٣٤٤٠٠٠
 ميلاً انكليزياً برماً وهي محدودة غرباً
 بتونس وباراضى قبائل (الشعابنة)
 التي بين الولاية و الجزائر و شرقاً
 بولاية (بنغازى) و صحراء (لبي)
 و جنوباً بالصحر الكبرى و شمالاً بمياه
 بحر الروم وكانت متشكلة من خمسة
 الوية لما كانت ولاية بنغازى لواء

ايروجه برولايت تشكيل اوله
 للمالة هذه طرابلس (خمس) (جبل غربية)
 (قوان) زماريله درت سينجا قدت
 مركيدر سواحل شماليه سي اورويانك
 وسجوليا اطرسنك سواحل جنوبيه سي
 قارشوسند بولمنقله برابر اقليمك
 بر درجه يه قدر لطافتى وارضينك
 قوه انباته سيله اصلاحات واعمارة
 واهاليينك تمدن وترقى به قابليتى
 وسودان مما انكك اقرب طرفى بولندغيت
 سودان تجارتنك ممر ومركزى وليسه
 فوق العاده براهمته مال كدر
 (طاعنر)
 ولاية سطحا بالعموم اقروصولردن
 وقسم اعظمى نباتا قدن خالى متحرك
 قوماند عبارت بروبيا بانى وانلره حاكم
 بر طاقم جبال وتلالى حاويدر
 جبال مذكوره ايكي قسم منقسم اوله
 برنجي قسمي بحر محيط غربى سواحلندن
 بدأيله بنغازى بير قدر غرب دن شرقه
 طوغرى اطلس طاغتك بو ولايت دن
 كجن پارچه غزيان وجبل غربيه وترهون
 ومسلطه نامدريله يا داوانان طاغتك

ملحقا بها ذوات الان مركبه من اربعة
 الوية تسمى (طرابلس) و (الجنس)
 و (الجبل الغربى) و (قوان) بسبب
 تقريق بنغازى عنها وتشكيلها ولاية
 فى سنة ١٢٩٤ وانها للمالكة اهمية
 فوق العادة بسبب كون سواحلها
 الشمالية مقابلة للسواحل الجنوبية
 من اوروبا وجزيرة سيبيليا وماحو
 اقليمها من اللطافة التى ليست بقليلة
 ولقابلة ارضها للاصلاح والاهجار
 وقوتها الانباتية استعداد اهلها
 للتمدن والترقى ولكونها ممر ومركز التجارة
 السودانية حيث انها اقرب الطرف الى
 بلادها (الجبال)
 ان سطح الولاية خالى عموما من المياه
 الجارية وقسمها الاكظم حاوى بوادى
 وقفار صارة عن رمال متحركة خالية
 من النباتات تغلونها جبال وتلال
 عديدة وان الجبال المذكورة منقسمة
 على تسمين فالقسم الاول منها هي
 القطعة المارة بهذه الولاية من جبل
 الاطلس الذى يبتدى من سواحل البحر
 المحيط الغربى ويمتد من الغرب الى الشرق

تشكيل ايد يور بونلردن غزيان طاغى
 تونس طودند كائن دويرات طاغى
 بدأيد رة شرقه طوغرى بالامتداد
 جبل غري سنجاغدن كجدكدن ونالوت
 طاغى تشكيل ايتد كدن صكره غزيان
 قضا سنه كلوب اوراده انتها بوليور
 و ترهونه طاغى خمس سنجاغك جنوب
 طرفدن غري دن شرقه طوغرى وساحله
 موازى بر وضعيته مسلاطه قضا سنه
 قدر امتداد ايد رة مسلاطه طاغى
 تشكيل ايد يور طاغى ايكى قسميه
 قران چوللرند و قرانك جهت شمالية
 كائن (سريرسوده) طاغى ريد
 بولور بر سلسله شكند اوله رف
 شمال شرقيدن جنوب غري ليه
 طوغرى ممتد وصحرى كبيره منتهى
 اوليور بو ايكى قسم طاغى دن الك
 يوكسك ز رود ليسى اولان جبل غريه
 طاغى جردن بيك بشيور اكلير قدى
 ارتفاعه در

حتى بنغازى والقطمة المذكورة من
 هذا الجبل تشكل الجبال المسماة بجبل
 غزيان والجبل الغربى وجبل ترهونه
 وجبل مسلاطه اما جبل غزيان
 من هولاء فيبتدى من جبل الدويرات
 الواقع مجد ود تونس ويمتد نحو الشرق
 مارا من لواء الجبل الغربى ويشكل
 جبل نالوت ثم يأتى الى قضاء غزيان
 وينتهى هناك واما جبل ترهونه
 فيمتد من جنوب لواء الجنس الى قضاء
 مسلاطه من الغرب الى الشرق موازيا
 للساحل ويشكل فيه جبل مسلاطه
 والقسم الثانى من تلك الجبال هي جبال
 (سريرسوده) الكائنة فى بوادى
 قران فى الجهة الشمالية من قران
 وهذه الجبال فى شكل سلسله و
 تمتد من الشمال الشرقى الى الجنوب
 الغربى ثم تنهى فى الصحر الكبرى وان
 الجبل الغربى الذى هو اعلى ذروة
 بين جبال هذين القسمين مرتفع عن
 سطح البحر الف وخمسة مائة قدم اكلير

(اهاليه)

(اهاليه)

اهالينك لونلرى على العموم اسمرسيه
 نفس طرابلس ايله قصبه لواء اليسى نغدى
 زىكى اولد قلىرى كى قران سنجاغى اهاليه

ان اهاليها على العموم الالوان لكن
 اهالى نفس طرابلس والقصبات
 اكثر ميلا الى البياض واهالى لواء

پک اسر و غدامس قضای اهالیسی
 آزدها آجیق برلونده درلر
 اهالی ولایت زکا و قابلیت و امر
 معاشده اقدم و غیرت و مقام
 خلافت کبری به میل و عبودیت
 و حکومت فرط انقیاد و اطاعت
 و صلابت دینیہ ایله متصفدرلر
 و علما و فضلا لریند رعایت و احتراماً
 عظیمه ده بوانه رق بدویت و
 مدنیتلری بونند قلمی موافقه کور
 مختلفدر او نسبتده ده مختلف
 الامزجه درلر

لسانلری - عمومیت اوزره عرب
 لسانی اولوب شهر و قصبه لورده
 ترکیه تکلم ایدنلر و اریسه ده پک
 آزدرلر تکلم ایتدکلری لسان
 عربییه قانتشدر دقلوی (قصر)
 اونور (نود) قالدق (یا سر)
 چوق کبی الفاظ عربیه باربار
 لساننک بقالی غیر منسیه اولوق
 احتمالنده بلقی اولنه بیلور جبل
 سنجانی و غدامس و سوکنه قضا
 و زواره ناحیه اهالیسی لسان عربی
 بشقه صرف باربار لسانیلده

فزان اشده سمره و اهالی قضا و غدامس
 افخ منهم قلیلاً و ان اهالی الولاية
 متمسکین بالذکار و القابلیة و الاقدم
 و الغیره فی امر المعاش و المیل و العبودیة
 لمقام الخلافة الکبری و فرط الانقیاد
 و الاطاعة للحکومة و بالصلابة الدینیة
 و بنا و علیه یراعون علمانهم و فضلائهم
 و محترمونهم رعایة و حرمة عظيمة
 و مختلف بدویتم و مدنیتم حسب
 اختلاف المواقف الموجودین بها و مختلف
 ایضا امرجتهم بهذه النسبة

لسانهم - عموماً عربی و یوجد منهم
 من تکلم باللغة التورکیة فی المداین
 و القصبات لکنهم قلیلون جداً و یخاطبون
 باللسان العربی الذی یتکلمون به الفاظاً
 عربیة مثل (قصر) اقعدر (نود)
 قم (یا سر) کثیراً ذاتاً ملنا هالا سیفا
 الان نقول انها بقیا یا غیر منسیة من
 اللسان البربری و ان اهالی لواد الجبل
 و قضا لى غدامس و سوکنه و ناحیه
 زواره یتکلمون ایضا بلسان بربری
 صرف غیر اللسان العربی و ان کافر
 الاطالی مسجون ما لکیوا المذهب

تکلم ايدرلو كافة اهالي ما لكي المذهب
 اهل اسلام اولوب مركز ولايتله بعض
 ملحقاته ملت سوسويه دن تقريباً
 التي بيك نفوس قدر اهالي بولنيوس
 تبعاً اجيبه دن ما لطرلي وايتاليا الى
 ويونانلي كبي سائر اجيبيلر وارايسه ده
 بلكه اقره درلو بوراده سائر ولايات
 شاهانه لوده اولديغي كبي نفوس تحريري
 هنوز اجر اولمده يفتدن اهالينك
 عدد نفوسى صورت صحيحه معلوم
 دكل ايسه ده بر مليون ايكي يوز بيك
 تخمين اولنه بيلور كيفيت توطنلر
 اوچ قده تقسيم اولنه بيلورلو
 بر قسيمي شمر و قصبه لوده مجتمعاً و بر قسيمي
 خورده لق و باغجه لقلوده و قسيمي
 اعظمي ده سيار عشايرو قبائلدن
 عبارت اولوب چادر و چاودا قلوده
 متفرقا قامت ايدله كلگده درلو
 (اقليمي)

ويوجد من الاهالي تقريباً قد رسته
 الآف نفس يهود في مركز الولاية وفي
 بعض الملحقات ويوجد ايضاً من التبعة
 الاجنبية ما لطيون و طليانينون
 ويونانيون وغيرهم من الاجانب لكنهم
 قليلون جداً و بناءً على انه لم يحجب هذه
 تحريرات النفوس كسائر الولايات السلطانية
 لم يعلم عدد نفوس الاهالي بصورة صحيحة
 الا انه يمكن تخمينه ميدوناً و ما نقي الف
 نفس
 ويمكن تقسيمهم في كيفية توطنهم على
 ثلاثة اقسام فقسم منهم لايزالوا يقيمون
 في المدائن و القصبات مجتمعين و قسم
 متفرقين في المجلات ذات النخيل و البساتين
 و القسم الاعظم منهم عبارة عن عشائر
 و قبائل سياره تقسيم في الخيام و الزرائب
 (اقليمها)

وان تكن هذه الولاية معدودة من
 البلاد الحارة لكن هو اجمع سواحلها
 الشمالية على امتدادها ليس بقليل
 الامتداد ولا يوجد بينه وبين هوا
 جنوباً و ربما الأفرق قليل فلا يلزم
 والحالة هذه ان تكون الولاية كلها
 من البلاد الحارة ثم ان كل لوار الجبل
 الغربي تقريباً فوق جبال مرتفعة

بولاية مالك حاره دن معدود
 ايسه ده بويدن بويه سواحل
 شماليه سنك هوا سواور و پاي
 جنوبيله هوا سندن آز فرخت
 اولوب معتدلجه در شو حالده
 عموميت و زره مالك حاره دن

اولس لازم كلز جبل غريبه سبجا غناك
 همان بتوفى دينيله بيله جلك درجه ده
 مرتفع طا فلرا وزرنده بولند يفتند
 ولايتك سواحل شماليه سندن هواجه
 فرقى يوقدر انجوى يوقاروده بيان
 اولندينى وجهله بو ولايت عرض شماليه
 نيكوز درجه النواوج دقيقه سبض
 ايشن بولنديفتند درجا عرضك
 تغاوتندن تا سبض جنوبه طوغرى
 كيد لدكجه درجه درجه حرارت هواسك
 كيا اشتدا ايديه جكي طبيعيدر
 بونك ايجوندركه ولايتك جانب جنوبيشد
 واقع نوان سبجا غنده موسم صيفده
 حرارت او توزيشدن قرق صا اشتفاد
 درجه سنه قدر ترقى ايدر آيديه بر
 وبعضاً ايكي دفعه اسن وبهر دفعه ده
 ايكي اوج كون دوام ايدن جنوب روزگار
 حرارتهم بيان بر آتشك قوبنده امينتا
 هوانك حرارتندن اصلا فرقى يوقدر
 شو قدركه صا غلام بولنديفتند بوندى
 امراض تولد اينديكلك وقوعى اولدقدن
 بشقه صولوى صوغودود و طيشارونك
 حرارته نسبتله اولهرا ايجى بك سرب
 حس اولنور انجوى بو هوا ده مسامتا
 ايجوق اوله جفتدن آزر صوغوق طوقور
 ايسه مشد تلى تا ثيران حاصل ايدر

فلا فرق في الهوار بينه وبين سواحل
 الولاية الشمالية الا ان هذه الولاية
 كما يفهم من اعلاه حيث كانت ضابطة من
 العرض الشمالي ثمانية درجات وثلاثة
 وخمسين دقيقة تكسب حرارة هوائها
 اشتداداً طبعياً في كل درجة تقطعها
 نحو الجنوب ولذلك فان الحرارة بلواء
 قران الكائن في جنوب الولاية تترقى في موسم
 الصيف الى اربعين درجة صا اشتفاد وان
 ريح الجنوب الذي يهب حررة في الشهر او
 مرتين ويسمر في كل مرة يومين او ثلاثة
 ايام لا فرق اصلا بين حرارته وحرارة
 الهواء الذي يسخن قرب نار مشعله
 لكنه بسبب سلامته لا يقع منه تولد امراض
 وفضلاً عن ذلك فانه يجعل المياه باردة
 ويحس الانسان فيه هوار الحرات لطيفاً
 معتدلاً بالنسبة الى الحرارة الخارج غير انه
 اذا اصابت الانسان برد قليل في هذا الهواء
 تحصل منه تاثيرات شديدة لان المسام
 تكون حينئذ مفتوحة ثم ان الريح الشديدة
 الذي يهب احياناً بفواصل متباعدة في
 الجبل الغربي قد تقلب الفرسان مع خيلهم
 فضلاً عن المشاة حتى ان الفرسان في ذلك
 الريح يصيروا مجبورين على سوق خيلهم
 ويسرعوا بها ليمكنوا من مقاومة تاثيرها
 الشديد اما المطر فيتنزل احياناً على

جبل غربيه ده سيرك فاصله لرويره رك
 اسن شدتلى روزگار پياده لوشويله
 طورسون بعض كره سواريلورى بيله
 آنلويله برابر يوارنده كلديكى واقع اولور
 حتى شدت تاثيرينه مقاومت ايده
 بيلك ايجون سواريلور بو هواده جواريلور
 دزكين طوليسى قوشدرمغه مجبور
 اولورلو يا غمور ايلول ابتدا سندن
 مارنك نهايتنه قدر يك سيرك اولور
 سواحله يا غار ايسه ده ايجر و طرفلرده
 يا غديغى آرزو بعض سنه لوده ايسه
 هيچ يا غاز ويا غسه دخى ايجر و طرفلرى
 نعيم ايمز هله فزان سخا غنده يئور
 يا غديغى اندر حكمنده ويا غسه ده
 يري اصلا تيمه حتى درجه ده در
 فزان اها ليسانك خانلورى طوزله قاره
 چا موردن يا پلش اولديغنه منى اصلا
 يقلا مق ايجون يا غمور يا غما مسنه دما
 ايدرلر ولايتك هر طرفده موسم
 شاكلون اول و ثانى آيلوندن عبارتند
 بو ايلرده دخى يك شدتلى صوغوف
 اولديغى ايجون اكثر اها الى او طه لوده
 منقال صوبه بولندير مقدن و ارسته
 جبل غربيه دن يشقه ولايتك هيچ برهنه
 قاريا خديفك وقوعى اولديغى كى صولور
 طولمنسى دخى سبقت ايتما مشدر

السواحل من ابتداء ايلول الى نهاية مارت
 لكن نزوله فى دواخل الولاية قليل وفى
 بعض السنين لا ينزل ابداً او ينزل ولا
 يعم الدواخل وعلى الخصوص لو افرات
 فان نزول المطر فيه نادر جداً واذ انزل
 فلا يبيل الارض وبناء على كون بيوت اها الى
 فزان مبنية من طين مخلوط بالملح فانهم
 يدعون بعدم نزول المطر لانه لا يتبل بيوتهم
 وتهدم واما موسم الشتاء فهو عبارة
 عن شهرى كانون الاول والثانى فى جميع
 اطراف الولاية وفى هذين الشهرين ايضا
 لا تكثر شدة البرد فلذلك لا يحتاج
 اكثر الا اها الى لوضع الكوايين والصوبات
 فى الحجرات واما الثلج فلا وقوع لنزوله
 فى جهة من الجهات غير لواء الجبل الغربى
 وكذلك لم يسبق وقوع انجماد المياه
 طبقات ارضها

ما يمكن الحصول على معاوماتها ملكة مختصة
 فى طبقات ارض كل جهة من جهات الولاية
 الا انه بالنظر الى المعاينة التى اجراها بعض
 ارباب هذا العلم يفهم ان جنس الغرائبية
 والبا زالت موجود فى اكثر الجبال وان
 جنس ايا زالت خصوصاً موجود فى
 القطعة الكاسنة بالولاية من جبل
 الاطلس اما رمال الصحارى فغند
 فرض بعض الجبل او جبين انها تواروت

طبقات ارضی

ولايتك هر جهتك خصوصيت اوزره
طبقات ارضی حقنه بر معلوما مكله بر
دسترس اولته ما مشدر شو قدر
بو علمك بعض اربابي طرفدن اولتات
معاینه به نظر اغرائیت و بازالت جنسك
ظا فلوك جمله سنده و با خصوص بازالت
جنسی جبل اطلسك ولايته واقع پارچه
سنده اكثریت اوزره بولنديغی الكلاشیلو
صحار قوملوی جنولو جیونك بعضی
بحال مختلفه دن آقوب بریكشن و بعضی
بیوك قیالوك بجز بسندن حصوله كمش
اولدینغی فرض ایلشردر قران صحاره
قوملوزك هنوز قابل تجزی اولسك اكنی
ذهابی تصدیق ایدر لوائسه ده دیکون
طرفدن قومك ایچده بولتاتن قوم
وطاشدن عبارت كله لوی و یوارلوق
طاشلر من بور صحاره لوك بروقت تحت
البحر بولمش و مرور زمان ایلله حواله
چكایوب قره صورتنه كیرمش اولدینغه
دلالت ایدر تقریباً اوچبیل بشیوز
سنه اول بر حرکت ارضدن ناشی سته
بوغازنیک آچلده یعنی واقی دكوصولی

وتراكت من محلات مختلفه و فرض البعض
انها حصلت من تجز و الصخور الكبار
ویصد الفرض الثاني كون رمال بحار
فوان قابله التجز و الى الان لكن القطع
التي توجد في تلك الرمال عبارة عن ميل
متجر و اجار كروية تدل من جهة اخرى
على ان هذه الصحار كانت وقتاً من الاوقات
تحت البحر ثم انزوت عنها المياه بمرور الزمان
فحولت الى بر و يهدق هذا ما روى
من انه قبل نحو ثلاثة الاف و خمسمائة
سنة انفتح ثغر (سبته) بسبب نزول
عظيمة مياها من الروم الى البحر المحيط الغربي
وتناقضت

معادنها

يوجد هنا من انواع المعادن الكبريت
واللطرون والملح و يوجد ايضاً معدن
حديد بلوا، قران و معدن حديد
ومعدن فحم في الجبل الغربي ويقال
ان ما هو في الجبل الغربي من هذه المعادن
ليس هو بدرجة قابل الاستعمال لكن
حقيقة هذه المعادن مجحولة بسبب
انه لم يجز بعد عليها الفحص والتجربة
بمعرفة اربابها

بحر محيط غربي يراقب تناقص ايتديكي
حقته كي روايت بوفوكوي مصدق در

معادن

بوراجه معادن انواع عددن كبريت لطرورن
طوز معدن لوي موجود در فزان بخاغنه
تيمور وجبل غربيه ده تيمور و كمور معدن لوي
بولنقده وجبل غربيه ده بولنان لرينيك
قابل استعمال اوله بحق درجه ده اولدقكر
دينلكره ايسه ده اربابي معرفتيله هنوز
كشفت و تجر به سي اجر اولمديفندنب
حقيقتي بمهوادر ذكر اولنان معادن
كليله بولنان نوعي طوزدر بوراجه
وينغازي ولايتجه كول و قيا طوزي معدن
اوله رق بيوك وكوچك موجود على لوك
عددي قره تجاوزايد بورايسه ده
بولردن بو ولايتده كيلرك ايك باشليج
رتاجورا (زواره) (ام الزيت)
(ام اللوك) (ام التين) (ام الشرق)
(هيشه) نامرليه يا اولنور يدك عددي
بو يدي عدد مملدن (ام التين) (ام اللوك)
معدن قيا طوزي اولوب اولر لرينيك
جمله سي يا غمور صولرينيك بريگسييله

والنوع الذي يوجد بكثرة من المعادن
المذكورة هو الملح فانه يوجد هنا وفي
بنغازي معدن ملح البحيرة ومعدن ملح البحر
والمالح الموجودة كبيرة وصغيرة يتجاوز
عددتها الاربعين واشهرها هو في هذه
الولاية منها سبع مالخ تسمى بمحلية (تاجورا)
و (زواره) و (الم الزيت) و (ام اللوك)
و (ام التين) و (ام الشرق) و (المهيش)
واثنتان من هذه السبع مالخ وهما
مملحتا (ام التين) و (ام اللوك) ملحها حجر و الاخر
كلها بغيران حاصلة من تجمع مياه المطر
يتجدد في موسم الصيف فقير مالحا وكان
ما هو قريبا منها الى المحلات المسكونة
والمعمورة من هذه المالح يحافظ و يضبط
الى عهد قريب لكن ادارة الرسوم الستة
قد حصرتها الان اخراج الملح و صرفه بمحلية
رتاجورا فقط و تركت الاخر مهملة
معدن اللطرورن - هو معدن في لوار
فزان من نوع الشب يشبه معدن الملح
ولونه ابيض ماثل للحمره وما يجده فيه
من اللطرورن مجال في كل سنة من جانب
الحكومة بالمزايدة لعهدة طالبه وان

المسطرون يستعمل بداخل الولاية
 بآن^١ يمزج بتبع المضع المعبر عنه بالمضفة كما
 يستعمل ايضاً في الدباغة وفي بعض المعالجات
 ويرسل منه مقدار كلي للخارج
 معدن الكبريت — يوجد في سواحل
 جون الكبريت الكائن في الجهة الشرقية
 من الولاية ولا يرسل شي مما يستخرج
 منه الى اوروبا وانما يرسل الى جميع اطراف
 الولاية وخصوصاً الى لواة قران ويستعمل
 بان تدهن به الابل لئلا يتلبى بطنه الجرب

(النباتات)

الحبوب — الخنطة والشعير يزرعان
 كل عام بكثرة في جميع اطراف الولاية
 وفي السنين المحسنة يرسل الى الخارج
 ما زاد منها على الاحتياجات المحلية
 وان اكثرها الى البلاد وكافة العربات
 لم يتعودوا بعد اكل الخنطة بل ياكلون
 الشعير ونوعاً من الدرة يسمى (البشنة)
 ومن جملة حبوب الولاية الدرة الصفراء
 (السبول) والحبلة والعدس والحب العزيز
 ثم ان كل ثمانى عشرة اقة من الشعير
 وعشرين اقة من الخنطة تعتبر هنا كيلة

موسم صيفه انجاد ايتسندن حاصل
 اولد كول محلي سيدر بوملح لودن
 شتلك محلله يفين اولانلوي يقين
 وقته قدر تحت انقباط وجمافه به
 التمهده ايسه ده شمدى كى حالده رسوم^{سته}
 اواره سى طوزله اخراجات وصرفياتى
 بالكو (تاجورا) ملى سنه حصر وقصر
 بيله اورلوي مهل بر حالده برقمه در
 لطرزى مصلح — بومعدن قوان
 بنما غنده طوزمعدنه مشابه وشاب
 نوعدن پنبه زنگيدر بونده انجاد
 ايدن لطرزون بوسنه جانب حكومتد
 يانزايده طالبى عهدده سنه احاقنور^{له}
 (مضغه) تعبير اولان آغر توتوته
 قاتيله رق داخل ولايته قوللاندى
 كى دباغت وبرطام معالجاته استعمال
 وكلى مقدارى خارجة دنخارسال اولود
 كبريت معدنى — ولايتك جهت
 شرقيه سنده واقع كبريت كورفرى
 فكارلنده بولينور بوندن وقويون^{لقتد}
 اولان اخراجاتن اكرچه اوروپا يه
 برشى كوندر لما مكدده ايسه ده ولايتك

هر طرفه و با خصوصاً آنجا که کوند ريله رك
اويوز علتته مبتلا اولماق ايجون
دوه لره سور يلوب قوللا نيور

(نباتات)

جوب - بغدادى و اريه هر سنه ولايتك
هر طرفه كيتله زرع اولنور فيض
و بركتي سنه لره احتياجات محليه دن
فضله مقدارى خارجه چيغا ريلور
معموره لوك اكثر اها ليسيله كافه عريان
بغداى اكلنى اعتبار ايميو ب آريه ايله
(بشنه) تبير اولنان بر نوع دارى ي
بيرلر مصر بغدادى ايله دارى (حلبه)
نصوليه مرچك (حب لذينه) ولايتك
جمله جوب استندر بوراجه اونسكن
قيه شعير و يكرم قيه بغدادى براستانول
كيله سى اعتبار اولنور كيل محليه (مار)
اطلاق اولنور كه نصف كيل استانبول
براز زياده جه در اهالى ولايت
دارى و خرما و (بشنه) كى محصولات
ايله اداره اوله كلكلر دن ولايت
باخلده برسنه ده انجور بر مليون اكي
يوز بيلك كيله قدر حنطه و شعير صرف

واحدة اسطنبولية و الكيلة المحلية
تسمى (مرطه) و هي اكثر قليلاً من نصف
كيلة اسطنبولية و بما ان حريان
الولاية لا يزالون يفتاقون بالدوة
و القمح و البشنة و غيرها من المحصولات
فما يصرفونه من الحنطة مقدار جزئى
الحفروان - الباميه و البطاطا
و الفصولية و كل انواع القرع و البانجان
و الملوخيه و الطالم و البقد و نس
(المعدنوس) و النعنع و اللفت و العجل
و الملقوف (الكوب) و القرشيط و تفاح
الارض و البقلاء (البليشنة) و الخرشف
و السلق و الخنيزه و الثبث و السباغ
و الخس و البصل و الثوم و الجزر (السف)
و غير ذلك من الخضرة كثير و ان الفصة
(صفصفه) الموجودة بكثرة اذا زرع
بزرها مرة فتحصد ثلاث سنين على التمام
و تطعم للحيوانات و لذلك فان هذا النوع
من الحشيش مداركى لأعاشة الحيوانات
بمقابلة ندرة المروج الطبيعية و الكلاء
و تعد هذه الصفصفه غذاءً حتى للأسنان
في حوالى قران فان عريان تلك النواحي

يدفونها على التمرة ياكلونها فالمحل الذي
يوجد فيه هذا الخشيش بكثرة هو لواء
فزان (المخلاء)
هي نوع نبات طبيعي نبت بنفسه والتجارة
به هنا في الدرجة الاولى وتفصيلا لها
محررة في قسم التجارة

الصنغ - عروق الصنغ هي ايضا احد
المحصولات الارضية في الولاية فهنا نوع
يسمى بالقوة يزرع في السواحل
كجوار مدينة طرابلس وقضاى مصرطة
وطليتن وناحية تاجورا وتؤخذ عروقها
في كل سنتين مرة وان صبغتها حمر السواد
وتستعمل في داخل الولاية كما ترسل الى الخارج
ويوجد ايضا في قضاى مصرطة نوع آخر
من الصنغ يسمى بالمجدارى عبارة عن
عرق شجيرة من نوع الأشجار الشائكة
التي لا ثمر لها وهذه الصنغ تستعمل
بداخل الولاية وترسل الى الاسكندرية
(الأشجار)

اشجار الولاية الغير مثمرة في زادة تستحق
الذكو من جهة الكثرة والجسامه
وان من الاشجار المثمرة النخل وهو اهم

ولته ورق ما عدا سى مالك اجنبية اخراج
اول نور

خضروات - باميه پتاس فصوليه
وهو درلوقباق وباطليجا ملوحيه
طوماش مايدوش نفع شالغم طوم
لخنه قرشهار يرالماسى سميزاوت انكار
بازى ايه كوچى دره اولى اسپانغ مارو
صوغان صارمساق حاروچ كى سبزه لو
چوقدر كثره اوزره بولنان (صفصفه)
تغير اول نور يوجراوتك تخى بركو رزغ
اول نور ايسه اوج سنه متماد ياچيله رك
حيواناته يديرلديكنن طبيعى كياه
وچارلك ندرتنه قارشو بونوع اوت
افاشه حيواناته مداركلى اولقده در
بو (صفصفه) فزان طرفلنده انسانلو
اچيون دخى اعلا برغدا صاييلور اوزلك
عربانى بونى خرما دانه لوى اوزرينه
صاره رقى اكل ايتد كلرندن بونوع اوتك
كليتله بولند بونى محل فزان سبجا غيدر
(حلفه) اوتى بورلك بتجارتنه برنجى
درجه ده خدمت ايدن خدائى نابت
برنوع نباته ركه تفصيلا فى تجارت

قسمندہ محرردر

کوک بویالردخی ولایتک محصولات
ارضیہ سندن بریدر (قوة) بقیر
اولنان نوعی کہ طرابلس شهری جوارند
ومصراطه وظلینن قضا ریلہ تاجورا
ناجیہ سی کی سواحلده یتشدیریلہ رکه
ایکی سنہ ده برکوکہ جیقاریلور
بونک بویاسی قویو قرمزى اولوب درون
ولایتده استعمال اولندیغی کی خارجه
دخی اخیاج وارسال اولنور مصراطه
قضا سنده چالی نوعندن و اناج
کوکذن عبارت (جداری) بقیر
اولنور برنوع بویادخی وارکه درون
ولایتده قوللانیلور واسکندریر
کوندریلور

(اشجار)

اشجار - ولایتک اشجار غیرثمره
کثرت وجسا متجرشایان ذکر اده
دکدر محصولدارا غا جلدوز حرما
ولایتک محصول رین افا جلوه الک
اهیتلیسیدر خرما القلوه سجا
کثرتله موجود اولدیغی کی سواحل

الاشجار ذات المحصول فی الولاية
فان حدائق التخیل موجوده بکثره
فی کل لواء کما ان التمر یخرج من سواحل
الولاية بغایة الکثرة وان محصول
التمر هنا اکبر ماده المعاش جل
الاهالی وینقسم الی ثلاثة انواع
اعلا و اوسط و ادنی و کل انواعه
تؤکل رطبه و یا بسة سوی
نوعه الجید المسی باللسی فانه
یؤکل بلما هذا ویستقر فی التمر
نوع عرق بیسی بالبوخه یستعمل
فی داخل الولاية و قد یطعم التمر
للحیوانات عند الایحاب و یعمل
من سعفه ذنابیل و مرارج و
یطعم نواه ایضا للحووانات و یوجد
من التخیل ما یمتد و یطول حتی المئه
قد ما و کلما ینقلب منه بسبب
هبوب الراح او یقطع لقله محصوله
اولضاده یستعمل فی لابنیة عوضا
الخشب هو و جریده
وقد یقطع الجرید الذی فی رأس الخلة
حتى یفهر لبرها الابيض المسی بلما

ولا يتدن خارجة بك جوق خرما الخواج
اولنور بوخرما محصولي اها لينك
قسم اعظم ايجون مدارا تعاشي ولوب
اعلا ولدنيد و عادي اوله رق بر جوق
انواعه منقسمه تازه ايكن اكل اولنان
(لمسي) نام كوزل نو عندن بشقه كافة
انواعي هم تازه وهم قورو اوله رق اكل
اولنور خرمان (بوخه) اسمنده
بر نوع راقى دخي تقطير واخراج اوله رق
درون ولايته قوللا نيلير خرما غديها
حيوانه دخي يبيد يريله رله يا پراضدن
زيبيل و نيلازها مال و چكوره كي ينه
حيواناته اعطال اولنور يوز قدم
قدر جوي سورن خرما افا جلي و اردر
كوك هوب ربا حدن دوريلان و كوك
محمولك قلتي ربا چور كلكي حسبيله
كسيلان خرما افا جلي ابيه ده كراسته
يرينه استعمال اولنور بعضي خرما
افا جلي با شند كي طالري قطع اولنور
وبياض ريكوه قلان اچنك (عرجي جو
دجار) لا طيشن قوغي بهر كوند
ايكي دفعه بجا قلله قازيلور و بسه افا
يرون امديكي صولري امد جليشيه سنده
با پرا قلى طالريك كنشيش بولنسييله
بوصولر افا جك با شنده صغولر ايدخيه
اوراده كي اچنك (دجار) له هر طرفدن
ترشعله مخصوصا اچلش اوله جوت
مجانك طيشن طرفه اچيلان دستي به

فالمياه التي تمتصها الشجرة من الارض
تترشح من كل اطراف ذلك اللب عندما
يقشر كل يوم مرتين لان ذلك الماء
المساعد كان يمسح المجريد ومن
هناك يجري من المجري الذي يفتح
مخصوصاً الى الحجرة (العبارة) المعلقة
خارجة ويبلغ مقدار المياه المذكورة
قدر اربع وعشرين اقة في اربع وعشرين
ساعة وان هذا الماء ما يع قليل
القوام والملاوة ويسمى باللاكبي
وجديده الذي هو حلونجدا يشرب
كلذا لذ المشروبات لكنه اذا مضت
عيله خمس ساعات اوست فيصير
حامضاً وتحصل فيه رضة ويستعمل
ويشرب في حكم المسكرات وان النخلة
التي تقطع على هذه الصورة لا تستعمل
اللاكبي ثمر ايضاً بعد ثلاث سنين
واللاكبي الذي يستعمل ويباع من كل
نخلة في مدة قدرها شهران او ثلاثة
يلعب ثمنه الألف قرشاً وبما ان اصحابه
يستفيدون منه على هذا الوجه فباخذ
الحكومة عن كل شجرة مائة وعشرين
قرشاً باسم رسم القطع والاصح ان
نقول بنية عدم قطع نخيل كثير جداً
ومنع وقوع امكان انقراض النخيل
تدريجياً بالقطع جميعاً ذكر
(الزيتون)
ان اشجار الزيتون المعدودة من منابع

ثروة الولاية موجودة ايضاً بكثرة
 في كل محل وعلى الخصوص في بلاد الجبل
 وقضائي مسلاطه وغريان وجمان
 محصول الزيتون يكون سنة كثيراً واخره
 قليلاً فند ما جمنا محصول سنتين
 وقسمناه نصفين فهنا انه يمكن
 حصول ١٩٤٣٩٥ اقة زيت سنويا
 فهذا يصرف منه مقدار بلاخل الولاية
 ويرسل بعضها الى الخارج واه نوعه
 المسمى بالحاراني احسن من زيت
 (كرليد) ويكاد ان لا يكون بنه وبين
 السمن فرق ثم ان السمن والزيت هنا
 يكالان بمكاييلين من انواع المكاييل
 معروفين باسم الحجر والفراف
 والحجر عبارة عن ستة فراريف
 والفراف خمسمائة وستون درهماً
 وان جرة الزيت تباع بخمسين قرناً
 النهاية كما ان انتهاء ثمن جرة
 السمن مائة قرش او مائة وعشرون
 ويوجد في الولاية الرومان والتفاح
 واللوز والتين بكثرة كما ان الليمون
 والخوخ والسفرجل والصابون
 والورد والشمش اللوز
 والعاذي والعب والتوست

جربان ايدر ويكره دوت ساحت
 يكره اوقه مقدارني بولور
 بوضو براز قويوجه وطاقيلجيم برمايع
 اولوب (لبي) شميمه اولنيور
 بك طا تلي اولان تازه سي شربت
 كبي ايجيلوب اوزرندن بش التي ساع
 مرور ايد في اكشيه رك كو بودر كند
 مسكرات كنده شرب واستعمال
 اولنور بوصورته لبي استحصالي
 ايجون كسيلان براغاج اوج سنه
 صكوه بنه خرما محصولي ويرر
 وبهراغاج دن ايكي ويا اوج آي مدت
 ايجنده آلوب صاتيلان (لبي) نك
 اثماني بيك عزوشه قد ربانغ اولور
 بوفدن اصحابي اولوجه استفاده
 ايشد كلوندن حكو متجهر بهراغاج دن
 قطيعي لا ميله ودها طوغرسي بويله
 لكه اغاجلر كسيلوب خرما اغاجلر
 تدريجا انقراض بوله بيلورنيك لوكنه
 برسد مانفة چيكله رك بك چوف
 اغاج كسد ميرلماك نيتله يوز كومي
 عزوش رسم استيفا اولنور
 (زيتون)

ولايتك منابع ثروتند معدودان

زيتون اغاجلوی دخی هر طرفه وعلى
 مخصوص جبل سنجای ايله مسلاته
 وخرتایه قضاونداه کثرتله موجوددر
 زيتون محصولی برسنده ده چوق و سبر
 سنه ده از اوله کلدیکی جهته ایکی سنه تک
 محصولی برلشدیريله ده تنصیف ایدلک
 بر موازنه معتدله اوله رق سنوی
 ۱۹۴۳۹۰ قیه زيت حاصل اوله بيله جکی
 اگلا شلشدر بونک بر مقدارى داخل
 ولايته صرف و بر مقدارى ده خارجه
 اخراج اولينور (حاراق) دنييلان
 نومی (کريد) يا غندن اعلا اولوب
 هان ساره يا غدن فرقی يوق کيدر
 بودايه روغن ساره روغن زيت
 جره وخراف نامريله مصروف بررئوع
 اولچکوله اولچلوب صايتلور برجره
 التي خراف و برخراف بشيوزالتمشدر
 هارتدر روغن زيتک جره سي نهايت
 الهي وروغن ساره نل جره سي کذلک
 نهايت بوزيکرى غروشه صايتلور
 فارالما بادم انجیر ولايته کثرت
 اوزره بولنوب آرمود اريك آيوه غنا
 شفتالی زردالی قيسى اوزوم نوت
 يکی دنيا خروب دخی مقدار کفايه

و البکديا و الخروب موجود بقدر
 الکفايه کما ان البرتقال العادي و السکری
 و الدمی و المندلينا (ليم اليمنيا) و اللينون
 المحلو و الحامض و الکباد (اليم الشحى)
 فى غاية الكثرة و اللذة (وان الماء الذى
 يستقطن من بعض زهور هذه الاشجار
 منبع عظيم للتجارة فى الولاية) و کذلک
 التين الافرنجى (المعبرفه هنا بالهند)
 کثير و البطيخ الاخضر (الدلاع)
 و الاصفر و العجور مبدول ايضاً وان
 الواحدة من البطيخ الاخضر قد تکبر حق
 ترن ثلاثين افة اما لذته و نفاسه
 البطيخ الاصفر المعروف بالقلعاوى
 فيها فوق العادة
 (حيواناتها البرية)

المواشى و الدواب — ان اهم جنس
 المواشى بين حيوانات الولاية هو الغنم
 القرمانى فانه يوجد عند العشائر
 و العربان بقطايعه و تلد الغنم فى العام
 مرتين و اقلبه يلد توماً و البعض
 ثلاثه وان جنس المعز ايضاً کلى و يجلب
 من مالطا و يربى لأخذ لبنه و يؤکل
 لحمه بين الاهالى کلهم الغنم اما البقر
 فى هذه الولاية فليس بکبير جدا و اذا

موجود در عادی پور تقال ایله شکر
 و قان پور تقالی و مانده لینا و طانی
 و اکشی لیون ایله اغاج قونی غایت و لذیذ
 در (بو نوع اشجارک چچکرندن استحصا
 اولتان چچک ضوی و لایج سیول برنج
 جارد در) فرنگ انجیری دخی چو قدر
 قارپوز قاوون خیار عجور مبدول
 اولوب هله قارپوزک دانه سی اونوز
 اوقمیر قدر بیویه دک کرک بونک لذیذ
 و کرک (قلعاً و) دنیلان قاوونک
 نفاسی فوق العاده در

(حیوانات بریه سی)

مواشی و دواب - ولایتده حیوانات
 مواشی جنینک باشلیجه قوه مات
 نوعدن قیون اولوب عشایر و عربان
 نزدنده سودیسیله بولنور
 قویونلر سنه ده ایکی کره طوغوردینی
 کی اکثری ایکیز و بعضیسی اوچر دانه طوغورد
 کچی جنسیده کیتلیجه اولوب سوره انموز
 ایچون دخی مالطردن بالجب بسلنور
 و بین الاهالی اتی قیون اتی کچی اکل اولنور
 ولایتک بقری پک بئولم اولیوب ای
 بسلنور ایسه کویله او قده قدر
 سو و پرر شو قدر کم مواشیدن
 چا موزن بو ولایتده هیچ بولنور

اطعم جیداً یعطی فی کل یوم قدر سبع
 اقات لبن (حلیب) نکن من المواشی
 انجا موس لایوجد فی هذه الولاية
 قطعاً اما الجمل الذی یبنا سب عده
 سفینه لبحر الرمال کثیر جداً هنا
 و يستعمل علی الاکثر فی النقلیات
 و قد یحرق علیه و يستعمل ایضاً
 لتدویر و الیب الطواغین و الماء
 و لحمه یتلقی و یؤکل بصورة معتبرة
 بین قبائل العربان و یعمل من وبره
 بعض منسوجات ضخمة

جنس الجمل کثیر جداً و مع کونه لایبنا جنس
 الخیل العربیه الکجائل المشهورة فأنه
 لیس بالادی کخیل بعض المحلات
 لان اجسام خیل الولاية و اشکالها
 متناسبة نوعاً ما و قوتها بهذا
 السبب فوق العادة فکما انها تستعمل
 للوکوب و سحج العجلات كذلك
 يستعمل جملها فی الحرب
 اما الخیر فیوجد منها ما هو اسود
 اللون و الابيض لایوجد جثة السود
 لیست بمفرطه فی انکب و لانی الصغیر
 بل هی متوسطه و کل من هذه الخیر
 یقدر علی حمل المایة و عشرين اقة
 لکن جنس البغال نادر جداً هنا

قوم دريا سنك كيسي حد اولغند سراسر اولاد
 دوه بوراجه پك چوق اولوب اكثر يا
 نقليا تده و بعضاً چفت سورمكه
 و دكومان و صودرولا بلرني دوندر كند
 قوللا ييلور لحمي قبال عربانجه معتبر
 بر صورتده تلقى و اكل اولنه يعنى كج
 يوكندن بعض قبانسوجات اعمال
 اولنور ات جنسى پك چوقدر
 اكوجه عربستانك مشهور كچيلان اولور
 درجه سنده جنس و اعلا دكلسه
 بعض چللك بار كيرلى كج ادا ده دكله
 قلب و قيا قترى اولدقچيرنده و بو
 جهنله قولملى فوق العاده اولوب
 ركوبه عرب لره قوللاندى يعنى كج همان
 عمومي چفت سورمكه دى خدمت
 ايند يريلور
 حمار جنسك سياه طونلى نوعى وار
 اينده بياض طونلى نوعى معدود و سياهلى
 نه پك بيوك و ندره چوق كچوك و جودك
 توصلردن اوليوب اورته دره برى يوز
 بكره فيه ير قدر يوكلنه ييلور
 اينق استر جنسى بوراجه پك نادر
 اولوب بولنان از مقدارى دى
 طيشارودن كله در

حق ان القدر الموجود منه مجلوب
 من الخارج
 السباع والوحوش - من العلوم
 ان الكلاب لا تعد في الممالك الشرقية
 من الحيوانات البتية بخلاف ما هو
 في اوربا بل انها كجر فاصل بين
 السباع والوحوش وبين المواشى
 وان وجود كلاب الازقة في الولاية
 قليل جداً بحيث يمكن ان يقال
 انها معدومة و توجد الكلاب
 عند العربان وفي البساتين (السواني)
 للحراسة وهو لا، كلهم تقريباً
 بين طوائف النمر كبار الجثة قليلاً
 و بما ان عموم اهالي هذه الولاية
 مالكيو المذهب فعند بعض سفهاء
 عربانهم يعد كل لحم الكلب مباحاً و
 كان يؤكل لكن هذه العادة قد تركت
 تدريجاً فبقي اليوم اكله مخصص ببعض
 قليل من العربان و يوجد كثيراً
 الثعلب والذئب اللذين هما من جنس
 الكلب و ان اظهره كثيرة هنا ايضاً
 كسائر المحلات غير انه لا يوجد منها
 ما هو من النوع الجيد اما القط
 البري والضبع والنمر فيوجد وايضاً

سباع ووحوش - معلوم اولديني
 وزره مالك شرقيه ده كلب اوروپا
 ولديني كجي حيوانات بيتيه دن معدود
 اوليوب سباع ووحوش ايله مواشي
 بيننده برحد فاصل كيدر
 ولايتده زقاق كوچك لرنيك وجودي
 معدوم دينيله بيله جك راده ده
 ازدر عربان نردنده و باغچي لرده
 كجي صورتنده اوله رق بولنيور
 بونلرده همان على الصوم بياض
 اوزون توكل و بيوجكدر بو
 ولايتك اها ليسى عمومًا مالكي
 المذهب بولند قلرندن بعض سفهاء
 عرباناره سنده كويك اتك اكل
 مباح عداولنه رق اكل اولنور
 ايدي فقط بو عادت تد ريج
 ترك ايديله رك اليوم بونك ييمسي
 عربانك ازمقدارينه منحصر قالمش
 كلب جنسندن معدود اولاجقك
 وقورد جو قدر كدي هر برده
 اوله يعني مثللو بوراده دخي پلك
 جوق اولوب شو قدر كه الى نوي
 بو قدر بيان كدمسي ايله مني

اما الأسد والدب والقرد الوحشي
 فلا وجود لهم ومع وقوع مشاهدة
 السباع احيانًا في حوالى فزان نكها
 ليسه مقيمة او مستقرة هناك
 بل الظاهر انها سباع شاردة وقمت
 الى تلك الحوالى بينما كانت تتعقب
 صيدها ويوجد غير ذلك كثير
 من الفار الابيض واليربوع الشبيه
 وفار البيوت والمزارع كبيراً وصغيراً
 والقنفود والعربان ياكلون
 اليربوع والفار الابيض
 والقنفود وكذلك يوجد
 انواع الارنب ويوجد كثير من
 الحيوانات ذوات الاضلاف كالوعل
 والقمل والودان (وهو نوع من الطير)
 وبقرا الوحش وحمار الوحش لكن جسر
 الخنزير لا يوجد قطعاً
 الحيوانات الراحفة - يوجد من الحيوانات
 الراحفة انواع الثعبان (اي الحرذون)
 والحية والهرباء (بو قلون) ويوجد
 ايضاً الضب وياكله العربان ويوجد
 في نواحي فزان نوع مهلك من الحرذون
 يسمى في الرمل وحيوان آخر مسسم

وقايلان بولنيور
 ارسلان وايو ووحشي مايمونك
 وجود لوي يوقدر واقعا فزان
 طم فلزنده بعضا ارسلان كورليكي
 وارانيسه ده بونليريلى اوليوب
 آوارق سنده طولاشورا يكن
 اولحوالى ير دوشمش بعض سرسرى
 ارسلان اوليدر بونلورن بشعة
 بياض فاره واکا بکوز (بريوع)
 دينيلان عرب طاوشانى وخانه
 وتولا فاره لوى بيوك وكوچك وكيرچي
 كليله موجود اولوب عربان (بريوع)
 ي و بياض فاره وكيرچي چيرلر
 طاوشانك انواعى واردر
 چتال طرنا قلى حيواناتن كيك وجيلان
 وفزان طم فلزنده (رودان) تغير اولتا
 برنوع كيك و بقر وحشي و حمار وحشي
 بك چوقدر فقط خنزير جنسى هيچ يوقدر
 حيوانات زاحضه - حيوانات زاحضه
 كرتنكاه وحيه نك انواعى و بوقلون
 بك چوق اولوب (ضب) تغير اولتا
 برنوع بيوك كرتنكاه دخی بولنيور كه
 عربان بونى بيرلر فزان طم فلزنده توك

مهلك من نوع المحرذون ايضا يتبدل
 الوان جلده العديدة في كل دقيقة
 كالحرباء
 الحشرات - يوجد في كل اطراف
 الولاية انواع الحشرات والكثير
 بين هؤلاء هو القمل والبق والبعوض
 والقليل النحل البرى ونحل العسل
 ويوجد شيء قليل من الجراد لكنه
 والله الحمد ليس بدرجة تودث
 الضرر للزروعات ويوجد من
 غير ما ذكر من الحشرات انواع
 الفراش اما العقرب فمع كثرة
 وجوده ليس سبه بمهلك
 الطيور - العمومي في الطيور
 هو الدجاج العادي والهندي
 والبط قليل منه البرى ويوجد
 في الجبال والسهول الحجل والحبارى
 وفي البساتين المجاورة للداثر
 والقصبات يوجد اليمام ومير التوت
 وهو طير اصفر والمكر اى
 الزرزور) وفي المزارع يوجد
 السمان (الغري) وغير ذلك
 من كل انواع طيور الصيد ويوجد

ایچنده صاقنور بر نوع مهلك كو تشكله
ونیه كو تشكله نو صندن در یسی هر
دقیقه ده بو قلون کچی بر قاج رنك دکشید
زهر ناک و مهلك بر حیوان وارد
(حشرات)

ولایتک هر طرفنده حشراتک انواعی بولون
بولونک ایچنده کهله و تخه قوریسی
کثیر و بیانی آری و بال آریسی قلیل
بر آز چوکیم دخی بولونر ایسه ده حد
اولسون مزروعاة ایراث ضرر ایدجک
درجه ده دکلد بولونون بشقه حشرات
کبکولک انواعی وارد و عقرب کثرت
اوزره بولونور ایسه ده زهری مهلك
صورتده دکلد

(طیور)

طیور دن طاوغک عاریسی و هندسی
صومیدر و چوقدر و اوردک
ینا یسی از اولوب جبالده و او و اولد
ککلک و طوی و شهر و قصبه جواری
بفجه کلرده اویک صاری آصمه صیغرت
واکین تر لارنده بیلدیر جین کچی آو
قوشلر نیک هر نوعی وارد و بیانی
و بلدی کو کجین دخی وارد فقط
صومی اولیوب پک آذر اصل

ایضاً الحمام البلدی والبری لکنه
قلیل جداً و لیس بموی
اما (الصفر) ای دجاج الارض حتی ان
یکن لایوجد بنفسه لکن صغیر المرود
هنا بالکاشینا یوجد فی الشتاء
و كذلك یوجد الهدهد و هو موصل
کتاب سیدنا سلیمان (ع م)

اما الطیور الجارحة الصیادة فیوجد
منها العقاب و اللعانة و الباشرة
و الشاهین و لایوجد شی من
انواع الطیور المغردة کالببل و الککار
(حیواناتها البحرية)

الموت - لا وجود لاسماك الماء الحلو
فی الولاية بسبب فقدان البحیرات
والمیاء الجارية و انما یوجد فی
شطوط البحر من السمک ما هو
معروف هنا باسم المرجان و التریا
و القاروس و الغزل و الحمامة و الکیوة
و البونخه و الاسقری و البور و القریظ
اما المدیة و الاستریدیة و امثالها
من الاصداف الحدیدیة
ففقودة بالکلیة اما الأسفنج
حتى وان یکن موجوداً کثیراً لکن لایوجد
من الاهی من یصطاد بل ان

جولتير بوقسه ده قيشين برنوع كوچكى
 وهد هد دينيلان (حضرت سليمانك
 نامسى) قوش بولنيور آرجح
 قوشلردن قره قوش وچايلاق و
 آتمجه وشاهين بولنوب بيلدوقان
 كجا وتوجي قوشلر انواهندن هيچ برنوع
 بولنيور

(حيوانات بحيرسى)

اسماك - ولايته كوللر واقارصولو
 فندان جهتيله طاتلي صوبالقليله
 وجودى معدومدر ابحق سواحه
 مرجان باربونيا بورك طورنه قزايغ
 وهرنوع لاپنيا وطاش وقيا بالقلوى
 وقويسى وبلاموط وقوليوسى
 وكفال واستاقوز نوعدن بوجك
 واخترورط موجود ومديه واسترديه
 وامثالى اصداق بحيره كليا مفقوددر

سونكو كليته موجود ايسه ده اها ايدين
 بونى صيدايدن بولنيوب صيادلوى
 هر سنه خارجلدن كلور بونك حاصله
 هر سنه برسياق اوزره اوليوب
 كلان صيادلوك قلت ويا كثرته كوره
 اولور سونكو كجى حيوانات بنايته ويا

صياديه يا نون من الخارج كل سنة
 وحاصلاته لا تكون على نسق واحد
 كل سنة بل تكون على حسب كثرة الصياديه
 وقلتم

اما الحيوانات النباتية وتعبير آخر النباتات
 الحيوانية الواقعة بين النباتات
 والحيوانات لها عروق في الارض
 كالنباتات ومتحركة كالحيوانات
 وقد وضعها البعض من احيوانيين
 في عداد النبات ووضعا البعض
 في عداد الحيوانات فيوجد منها
 انواع المرجان والحرز وكذلك يوجد
 خرز احمر ثمين لكن صيادى ماذكو
 قليون في حكم المعدومين

(احوالها الفارضية والصناعية)

لانرى رسوماً وآثاراً توحي الى ان هذه
 الولاية كانت نائلة لكمال تمدن والعراق
 في الارضنة القديمة التي آها التاريخ
 من بين شتى سوايا الاشتباه والتزوير
 وفي عهد دخول هذه الهوالى تحت
 استيلاء العرب والروم والفتيكين
 الذين لسان حالهم ينشد هذا البيت
 (تلك آثارنا تدل علينا - فانظروا

تغيير آخر له نباتات حيوانيه كما نباتات
اليه حيوانات بنينه واقع اولو نباتات
كوكلوي يردده وحيوانات كبي متحركه
برحالده برقاچ جنسه منقسم برنوع
مخلوق بولنوب حيوانيونك بعضو
نباتات وبعضيني حيوانات صرسته
قومشردر بوندن مرجان و بوجفتوك
انواعي بولنديني كبي ذي قيمت برقرمي
بوجتو دخي بولنيورايسه ده صيادوك
هيج حكمنده ازدر

(احوال عارضيه وصناعيه سي)

تاريخك شبه وتردد بلو طي آره لغند
كورديديكي ازمنه قديمه ده ور تلك
آفانده لعلينا فانظر وبعدها الى
الآثار) بيتك لسان حال لري اولديني
عربلوروملو غنيكه ليلوك بوحوالي
عهد استيلا لرنده شو ولايتك مظهر
مدنيته ومعموريت كامله اولديني
ايما ايد جك رسم وآثار كورلما مكد
واقفا لبدده (زواغه) خرابريك
ودها بعض اوق تفل ويرانه لوك
انقاضه ريبمن آفانيه نظر اوقيله
بردرجه يه قدر مهمور برحالده اولديني
الا شيانورسه ده شو معموريت بتود

بعدها الى الآثار) ومع انه بالنظر
الى بعضا نقاض واثار من خرابيت
(لبده) و (زواغه) وغيرها من
سائر الخرابيات المتفرقة يفهم ان هذه
الخرابيات كانت في القديم معمورة الى
درجة لكننا لا نجد اعادة تدل على ان
هذه المعمورية عمت كل الولاية

ثم ان الولاية المحررين في جدد ولهم المصوح
الذين تارة نصبوا من دار السعادة وتارة
انتخبوا هنا ووقع التصديق على ثامورينهم
من دار السعادة بفرامين عالية من تاريخ
٩١٦ الذي صارت فيه هذه الحوالم
ملكاً ومالاً للدولة العلية الابدية
الدوام الى عهد قريب لم يتوفى اكثرهم
للخدمة في المدينة والمعمورية وذلك
طبيعي بملايسة بعد مسافة الموقع عن
دار السعادة والان البواخر (البابورآ)
والبوسطاً والتخزافات وغيرها من
الوسا ثل اللازمة للاستعداد من دار السعاد
كانت لم تزل متوارية ورأ استار الغيب
فلذلك كانت هذه الولاية باقية في
الحالة الموسعة التي عليها منذ
الازمنة القديمة الى ان خان عمر مشرق
السعادة اليوم السعيد الميمون
الذي زين فيه سيدنا وهولاشا

ولايتي استيعاب اتيديكنه را براماز
بولنيور بوحولي دولت عليه
ابديه الدوامك ملك ومالي اولديغي
۹۱۶ تاريخندن يقين وقته قدر
گاه در سعادتدن نصب اولمش
وكا هججه ده بوراده بالانتخاب
در سعادتجه مامور يتلوي فرمان
عالميله تصديق بيورلمش اولوب
جهد ول مخصوصنده كوستريلان
واليولك اداچونى موقعك در سعادت
بعد مسافه سيله برابر زمانلورنده
واپورلو پوسته لر وتلغرافلر كجى
در سعادتدن وساطت استمداديه
هنوز پرده غيب اردنده متواتر
مناسبتيله مديت ومعموريت ايچون
خدمته ليسي موفى اوله مامش لوردر
بونك ايچونلر كه بولايه ازمنه
قديمه دنبرو بولنديغي حال اسف
اشمالده قلوب كمتكه ايكن مشرف
سعادتدن اشعر باش عدالت ومعمور
اولان ذات ملايك صفات خضر خلافتنا
بهيم آراي شوكت و شان و بوطر قلم
دخى عطف انظار مراحم وامعان بيورده قلم
روز ميا من فرزنددن برور بولايه

امير المؤمنين وخليفة رسول رب
العالمين تاج السلطنة والشركه
ونشر اشعة العدل والصرات
وعطف على هذه النواحي ايضاً انظار
المراحم والأمعان فاخذت هذه الولاية
تدخل منذ ذلك اليوم في عالم المدن
والعمورية يوماً فيوماً . از بظليل
طل تسييلات الحضرة السنية السلطنة
قد مد خط تلغرافى تحت البحر من مركز
الولاية الى مالطا كما مدت خطوط ايضاً
بداخل الولاية الى بعض الاوتية والقضائى
مع ما يجرى الآن تمديده من الخطوط
وبناء على ذلك قد حازت الولاية
اقداراً وانتظاماً يمكن من المجاورة
مع جميع اقطار العالم فضلاً عن
مركز الخلافة . وكذلك المراسلة
مع كافة الاقاليم بسبب تشكيل
بوسطات منتظمة وزد عليها
تردد بواخر الادارة المحضونه
وبقى اليوم للولاية احتياج لبناء
اصلى من ابنية العمورية وهو العلم
والمعارف . فمع وجود مكاتب رشده
فى مركز الولاية وبعض الوتية لكن

يوماً فيوم برعالم مدنيت ومعمورتيه وخر
 باشلا مشدر سايه تسهيلاتوايه حضرت
 پادشاهيده مركز ولايتدن مالطه يه قدر
 تحت الحجر برتلفراف خطي تمديد اولندي يعنى
 كبي داخل ولايتده دى بعض سنجاق
 وقتناره تمديد اولنمشدر واليوم
 اولنمقده در بناء عليه بوكونكى كونده
 ولايت ياكور مركز خلافتله دكل اقطار
 جهان ايله عخابره ومنتظم پوسته لر
 تشكيليه واداره مخصوصه واپورلريك
 لايقطع كلوب كمتسيه جميع جهاتله مرسله
 ايديه بيلك اقدار وانتظامنى حائر اولمشد
 ولايتك اليوم برناى اصلى جمهورتيه احتياج
 قالد يكه اوده علوم ومعارفدر واقعا
 مركز ولايتله بعض سنجاقلرده مكاتب رشديه
 وارايسه ده بونار ولايتك احتياجات
 حاضره سيله متناسب اوليوب پك
 از بولندي خندن شو مقصد اصلى لي
 ثامين ايديه ميور اداره حاضره ولايت
 هر شيدن زياده بوجهته صرف همت
 ايديه ريك خلوده مركز ولايتده بر مكتب
 ابتدائيه كشاردايمشدر ولايتده مكاتب
 ابتدائيه نك تعميله برابر مكاتب رشديه
 دى لزومى اولدي يعنى درجه ده نكيتر واصلا

هذه المكاتب ليست متناسبة مع
 احتياج ان الولاية الحاضرة فانها
 قليلة جداً لا تكفى لتأمين هذا المقصد
 الاصلى ولذلك قد صرفت هيئة ادارة
 الولاية الحاضرة الهمة في هذا الامر
 اكثر من غيره وفتحت فيما سلف مكتباً
 ابتدائياً في مركز الولاية وعلى تقدير
 تعميم المكاتب الابتدائية في الولاية وتكثير
 المكاتب الرشدية ايضاً بد رجه الزوا
 واحداث آثار نافعة في مركز الولاية
 على طريق الامتزج ما خدمتها للعلوم
 والمعارف مسئلة باليداهة كالكتبيات
 والقراءاتخانات العمومية التي تمكن
 استفادة عموم الاهالى منها فلا شك
 انه يحل بالولاية دور ترقى في العلوم
 والمعارف ولذلك فان اجراء هذا
 الخصوص ايضاً متصور
 اما الصنائع فلا يجب منها نظر التقدير
 الودرجة ما الا ما ينسج من الصوف
 والحمر كالاحرمة والشراشف
 والبطانيات والفراشيات
 فتسج في مركز الولاية الاحرمة من
 الصوف الخالص والمخلوط بالحمر
 وتعمل الشراشف ايضاً من الصوف

و نمونه نوعند اوله رق مرکز ولايتد انشاد
 علوم و معارف خدمتی بدیهی اولان برکتخانه
 و قرائت عمومي کي بعض آثان و نافع و حو کيتر لسي
 تقدیرنده و لایع برده بر دور ترقی
 علوم و معارفده بولنمش اوله جعی
 بدیهی بولنديغندن بو خصوصک دخی
 اجراسی مقرر در (صنایع)
 صنایعک ایچنده بر درجه یه قدر
 نظر تقدیری جلب ایده بیله جک
 یوگدن و ایپکدن اوله رق نسیج و اعمال
 اولنمقده اولان احرام و چارشف
 و بطانیه و فوشیه کي منسوجاتدر
 مرکز ولايتده احراملرهم سادہ یوگدن
 و هده قاریشق اوله رق یوکلہ ایپکدن
 و چارشفلر سادہ یوک و یا خود سادہ
 ایپک و بعضا دہ صرمی ایپکدن
 و سادہ هموقدن و الحاصل هر نوعدن
 و بطانیه ایله فراشیه یا لکز سادہ
 یوگدن اعمال اولنه بیلیور نفس شهر
 ایله بعض قصبات و قوای ملحقه خلقی
 طون و کوملک اوزرنده ایپکلی و یا
 سادہ یوگدن و عربان یا لکز سادہ

الحاصل او المحرم الخالص وقد تشیح من
 المحرم والفضة او من القطن الخالص
 والحاصل فانها تعیل علی کل نوع اما
 البطانیات والفراشیات فلا یکن نسجها
 الا من الصوف الخالص وبما ان اهل
 نفس المدينة و اهل بعض القصباء و القرى
 المحقة یکتسون بأحرام صوف او مخلوط
 بالمحرم فوق القیصر و السروال و العریان
 یکتسون بأحرام صوف فقط فان احرامه
 الصوف الخالص تشیح فی کل اطراف
 الولاية و تعیل كذلك البسط فی قضاء
 مصراطة التابع لواء الخمس
 و هذه المنسوجات تستعمل هنا و یرسل
 منها مقدار کلي الخارج و تعیل ایضاً
 حصر جیده بکثرة و یرسل منها کثیراً
 الخالخارج و یعمل ایضاً فی جوار
 طر الیلس العرب الأجر و الفخار کما یعمل
 فی قضا فی عربان و مسلاة . و كذلك
 یعمل بکثرة نوع من الصابون یعرف
 هنا بالصابون المطلق و یکنی احتیاجاً
 الولاية داخله لکنه لا یجده کثیره من
 الصابون بل یسعی دائماً فی قوام الغالوزج

يؤكد ن بر احر امر بر وند كرىچون ولايته
 هر طرفه ساهه يوك احر امر نسيج اولنديغى
 كى خمس سجاغنه تابع مصراطه قناسنه
 كليم دخى اعمال ايديلور بومنسوجات
 بوراده استعمال اولندقدن بشقه برخيليه
 مقدارى خارجه كوتوريلور طرابلسغى
 ومصراطه قناسنده كليله اعلا حصير
 اعمال وبرجوعى خارجه ارسال اولنور
 طرابلسغى عزب جوارنده طوقله ودسى
 يابلديغى كى غريان ومسلطه قضا الرنده
 ياپيلور عرب صابونى فاميله معرو
 برفوع صابون كليليجه اعمال ايديله
 داخلا احتياجاً ولايته كفايت ايلر فقط
 بو صابون سائر صابونلر كى طوكيب دالما
 پلنه قوامنده اسمرجه وباله رنكنده قالور
 وكوك آجى وكوك طالى صوده استعمال
 اولنور وفيل ديشدن يليا زه وسائى
 ياپيلور انجى اويمه جيلق قاقه جيلق
 مرانغوزلق وقوندره ويمنجيك و
 سراجلق وطاشجىلق كى صنعتلره مان
 يوق حكنده نادر در حتى طاشجىلق
 معدوم اولوب مالمظردن كلان طاشجىلق

(البالوزة) ولونه عسلى اسمر ويستعمل
 بالماء المحلو والمالح . ويعل ايضا
 من العاج مراوح وعيها . لكن صنعة
 النقر والنجع والحفت اى الدف
 والنجارة وعل الكنادر والمخزات
 والبذفات والسروج وصنعة الحجاز
 وامثالها نادرة فى حكم المعدومة .
 حتى ان صنعة الحجاز معدومة ولولا
 اربابها الذين يأتون من مالطالاستحيا
 حصول بناء هنا على الصورة المطلوبة
 وقد كان هنا مكتب صنابع قبل
 سنتين وببدا ان ترقى لأستعداد
 يمكنه من اخراج قلاميد كثيرة قد عطل
 اخيراً وتفرقت قلاميدته لكن الآن
 واقع السعى في اعادته احسن مكان
 (تجارتهما)

كانت عملت قبل اعصار سدود
 وارصاف كل من هذه الاودية
 المشهورة وهى وادى (سوفاليمين)
 و(وادى الهيرة) و(الجهنين)
 و(وامس) و(وادى الاثل)

اولسه بوراجه صورت مطلوبه و به بر بنائك
 حصولي مستحيل ايكي سنه اول وقت
 قدر بوراده بر مكتب صنايع بولنه رف
 ابيجه شاگردان اخراج ايده بيلك استعد
 ترقى ايتمش ايكن مؤخرًا تعطيل ايله شاگردان
 طاغيدلمش ايد و كندن بونك تكرار كشت
 ايجون چاليشيلور

(تجارتي)

برقاج عصر دن مقدم اليوم مشهود اول
 (قطيس) و (سوقالچين) و (وادى
 الميرة) و (مجينين) و (وامس)
 و (وادى الاثل) و (ميمون) نام دره لور
 سد لور چكش و بند لور اچلمش اولمسيه
 يقان يا غمور لور صوبي دره لور بركو
 ر موسم صيفه مزبور بند لور واسطه
 سيه آلتده كي بتون اراضى باقيديلور
 ايدى بور واسطه ايله و بور ملك جيارت
 ارضيه و قوه انباتيه سي يارد يميله
 مزروعاجته برفيض و بركت اولور
 ايدى كم پتروك تعبير بجه هندستان
 دنياك انبارى ايسه بوراسي ده زما
 نلرده اوروپا نك انبارى نامنى المش

و (ميمون) فكان يتراكم فيها ما ر
 المطر و في موسم الصيف يرسل بجوار
 على كل الارضى التي تحتها و بهذه
 الواسطه و اعانة جودة الاراضى
 و القوه الانباتيه كان يشاهد
 فالدروعان فيض و بركة كثيرة
 حق كانت هذه الولايت تسمى في تلك

الارمنة مخزن اوربا كما ان الهند

مخزن الدنيا على تغير يترو

و مرور الزمان هدمت و انمحت
 تلك السدود و الارصاف و بقت
 الزراعة هنا محتاجة لئز و للمطر
 في الاوقات المطلوبة فلم يبق فيها
 الخصب القديم

اما التجارة هذا اليوم ففى حارة
 عن اخراجات شئ قليل من الذخيرة
 و الصوف و الاقشنة . و السمون
 و الزيت . لكن القسم الاعظم من
 التجارة مضمرة نبات (الحلفاء)
 الذى قد صار حقيقة منبع ثروة
 و غناء و بدوام تجارته منذ عشرين
 او خمس عشرة سنة . فالخلفاء

الهدى مرور زمان ايله اوسد ونبد لو
 ييقيلوب هو اولد يفتدن و بورانك
 زراعتي اوقات مطلوبه ده يا غمور يا غمور^{يا غمور}
 محتاج قالد يفتدن زراعتجه اسكي
 نهن و برکت قالما مشدر
 اليوم بورانك تجارتي جزوي ذخيره
 وياغي واقشه وروغن ساره
 وزيت اخراجا تندن عبا رقد رانجو
 تجارتنك قسم اعطى ارن ارن بست
 سنه دنبرود و ايله حقيقه برنج
 ثروت و سامان اوله كلان اوشه^{حلفه}
 منحصر در (حلفه) ديد يكر چوله
 و طاعلر ده خدائي نابت بر نوح اوتدر
 حصير چوپنه بكو زايسه ده اندن
 اينجه اولوب رنكي دخي ياش ايكن
 ييشل و قورود قدن صكوه صار
 و پرچاريلك اندازه دن برانداره
 قدر بويده اولور ولايتك اكثر
 محللر نده نشو و نما بولديني كج
 يا غمورك قلت و كثرته تا بعيتله
 آز و چوق اولور بونك قيصه
 داخل ولايتده ايب و زنبيل

هي نوع نبات ينبت بنفسه في البراري
 و الجبال يشبه ديس المحصر لكنه ارفع
 منه و لونه قبل يبوسته اخضر و يصفر
 بعد ذلك و طوله من ربح ذراع الى
 ذراع واحد . و للطفاء تشاك و تنسو
 في اكثر محلات الولاية و قطنها و كثرتها
 تابعة للطور كثره رقله فيعمل من قصيرها
 بداخل الولاية جبال و زنايل وغيرها
 و الطويل يرسل الى اوربا
 و ان افواد القبائل و العشائر يجمعون
 هذا النبات و يبيعونه للتجار فيبلغ
 ثمن كل حمل حمل منه ليرة عثمانيه
 بحساب القطار باربعه و عشرين
 قرشا و خمسة و عشرين . و التجار
 يربطونه و يجعلونه خزما بفضط المعال
 البخارية و غيرها المنصوبه في مدينة
 طرابلس الغرب و اساكل المحسن و ظليتيه
 و الطابيه ثم يرسلونه الى اوربا ليحل
 افشته و كاذبا و جبالا كالكتاف
 و القنب و يبيعونه الى المتولين و التجار
 و بعض تجار اوربا يشترونها للطفاء
 راساً بواسطة و كلامهم

بها اعمال واوروني اوروپا به
 اخراج وارسال اوليور بو اوقه عشايه
 و قبائل افراڊي طرفدن طويلاندرت
 قماري يكره درت يكره بش غروشر
 حسابيله بهر دوه يوكي برهشانلي
 التوتنه قدر تجاره فروخت اولنور
 تجارده بولي طرابلس عزب شهرنده
 و خمس و ظليتين و طاييه اسكله لونده
 هولانده مخصوص بخار فابريقه سنده
 و ياخود متعدد مائنه لونده دنك
 ايدو رلك كان و كنديركي اقمشه و
 ايب و كافد يابلق اوزده اوروپا به
 كوند ووب مائدارلو و تجاره ساتارلو
 و بعض اوروپا تجاري قوميسيونچيلر
 واسطه سيله بوقه راسا بورادان ميايم
 ايدر لور ايشته بو حلقه اولنك كونده
 بشيونده ن بيكه قدر دوه يوكي يانكز
 طرابلسه ساتيلور بوندن اهالي
 فوق العاده استفاده ايتديكي كهي
 دولت دخي حشر لادن و دوازلدي به
 قطار واسكله رسورمندنا استفاد
 ايديلور بزم تجارمن بو حلقه نك
 اوروپا به نصل نسج و اعمال اولندي

هذه الحلفاء يبيع منها كل يوم من
 الخمسمائة الى الالف حمل جعل في طرابلس
 فقط و تستفيد الاهالي منها
 استفادة فوق العادة وكذلك
 تستفيدا لدولة ايضاً من عشرها
 والدوائر البلدية من رسومها في
 القطار و الاسكلة . فلو حقق
 و فخر تجارنا كيفية نسج الحلفاء و
 عملها في اوربا و تعلموا ذلك واحد اثر
 هنا معامل بخارية كانت او غير
 بخارية مثل معامل التي في اوربا و غيره
 في نسج الحلفاء و اصطناعها هنا فلا
 شك في ان اثمان ما يعملونه تكون اقل
 من اثمان ما يعمل منها في اوربا و لا تزي
 محلا لا شتبا هينئذ ايضاً في ان
 ارباح هذه التجارة نقل الى درجة
 طيا و بهذا السبب تترقي هنا الثروة
 و الغناء و التمدن و العمران تدريجاً
 الى مرتبة قصوى
 وان للتجارة هنا قسماً آخر هو تجارة
 السودان فيذ هب من هنا و من جهته
 بنقازي الى السودان في السنة قوافل
 عديدة و ياخذون معهم من الاموال

بالحقائق او كونه ركة واوردوا به كى
 فابريقه لوكي بورالرد فابريقه لوكي
 بولنديه رق بوراده سنج واهالنه
 رغبه ايتسه لواها لثري اوروا به
 يابيلاندون بهاجه دون اوله جمع
 بديهي بولند يفتدن بو بختارت بوفيه
 درجه عليا به وبوانك بروت
 وساماني وبواسطه ايله ده مدتي
 وابداني تدريجه مرتبه قصوا به
 ترقى ايدم بكنده شبهه كوتورير
 كورنيمور بورا بختارتك برقصي
 دخي واركة اوده سودان بختار تيدر
 بورادن ونبغازي همشده سودانه
 سنه ده متعدد قافله لوكيد وب
 برابر لوجه كوتور دكله اموال بختاريه
 بركه انواعه بوجو كى مال فاقوره
 وبورانك منسوجاتيدر بعضيسى
 اوراده نقد همقابل صا قارلوه
 مقدارين ده نيل ديشنه ودره
 قوشى توكنه ودها بورالوجه بين
 الصربان قوللا نيلير بره اقم اشياى
 بيتيه وسودانده معادن مختصره

التجارية انواع الخيام والحزق من المنزلة
 والمنسوجات المتنوعة المحلية وغيرها
 فيبيعون هناك البعض من ذلك
 بالنقد ويبدلون مقدار منه بالعاج
 اى ناب الغيل وريش النعام وغيره
 ما يستعمل هنا بين العربان من الاشياء
 البتة ورمع الذهب (تجر) ^{المنه} يمتزج
 هناك من معادنه المختصره فيرجون
 بهذا رجاء عظيماً

الا ان اهل القوافل يضطربون اضطراباً
 شديداً بسبب تناقص امنية الطرق
 وفقدانها تدريجاً في جهة السودان بعد
 ان يتجاوزوا الواء فان فلأجل ترقى
 التجارة له درجة اعلى من اهل جهة المق
 هي عليها الآن حسب ما للولاية من
 الأهمية والقابلية المختصرة نصرف
 اليوم هيئة الولاية للماضى المسافى
 في استحصان اسباب ووسائل لذلك
 مثل حفر آبار في الطرق تدفع بلية العنة
 واصلاح مرسى المرسى وتحويل بعض
 الطرق والمعابر وجعلها كطريق
 الجهلات

سندنا خراج اول نور قوم كجى التوت
 توزينه تبديل ايد رله بويوزدوت
 بيوله تجارت ايد رله فقط سودانه
 كيدر كنى قران سبخا غي كچلد كدن كوه
 انيت طرق رفتد رفتد مفقود بر حاله
 كلكله قافلله لر خلق فوق العاده بر حال
 اضطر ايد بولنور لر تجارتك شمديكى
 بولندي غي درجه دن دها يوكسك
 بر درجه يبر و ولايتك اهميت و قابليت
 مخصوصه سنه كوره تر قيسى ضمنده
 اليوم هيئت حاضره ولايت يوللرده
 صوسزلق بليته سنك دفعي ايجوت
 قبول حقر ايتك و طرابلس ليا غي
 اصلاح ايتك و بعض طرق و معابري
 شوسه يولنه محتويل ايتك كجى اسباب
 و وسايلك استحصالك صرف ساه
 ايتك در

(شهر و قصبه لري)

طرابلس عزب ولايتى بربريه قطعده
 سنك بر مقدار سجن ضبط ايتديكى
 يوقا رود بيان علمشرا كجى اقوام
 بربريه ايسه عهد اسلامه تقریباً
 ايتكى بيله سنك مقدم وقتدن برده مال

(مدائنها و قصباتها)
 ذكونا قبل هذا ان ولاية طرابلس الغريب
 ضابطة مقداراً من القطعة البربرية
 فالاقوام البربرية كانوا في حالة بدوية
 منذ الف سنة تقريباً قبل عهد الاسلام
 يجتادون الإقامة في السهول والصحار
 تحت الخيام وينفرون من اعمار المدن
 والامصار والاقامة بها . فكان من
 الممكن عد هذه الحوالى بالنسبة الى غيرها
 من الولايات كانها خالية من المعمورية
 والمدن والقصبات . لأن مدينة طرابلس
 الغريب سماه بلسان الذين وضعوا
 اساس بنائها قبل الآن بثلاثة عشر
 قرناً (توسپولى) وهى كلمة مضاهها
 (ثلاث مدن) . فيفهم من هذا انه
 في تلك الاوقات لم يكن هنا مدينة
 غير مدينة (لبده) و (زواغه)
 وهى ثلاثها

ولذلك لا يوجد في هذه الولاية
 مدينة او قصبه باقية منذ الف سنة
 او ثلاثة الآف . حتى ان (لبده) و
 (زواغه) المذكورتين لا يشاهد
 منها اليوم شيء يشهد بانها كانت

بد ویتده بولنه رق دشت و صحرالوده
 نیمه لوالته بولنه فی اختیار و شهر
 و قصبه لواعماله اقامتی مرد و دنظر
 اختیار ایتد کلرندن بوحوالی سائر
 ولایتله نسبة محمودیت و شهر
 و قصبه لودن هان خالی عداولنه بیورد
 چونکه طرابلس ب شهری و زواج عصر
 مقدم بناسنه وضع اساس ایدنلکه
 لسانده (تریپولی) اسمیله مسما در
 تریپولی ایسه اوج ملک معناسنه در
 بوندن اکلانشیله یوزکه او وقتلده
 بیله بوراده (لبده) (زواغه) مملکت
 بشقه ملک تا ولیوب طرابلسه برابر
 اوج مملکت بالغ اولیور بونکه ایچونده
 ایکی اوجبیک سنه قه بر شهر و یا قصبه
 بولمیوب ذکر اولتان (لبده) (زوانه)
 اونا وچ عصر دن دها اول معورر
 مشهور شهر لودن اید و کنه شهادت
 ایدم جک ایوم انقاص و رسومنه
 بشقه برشی کور میور
 ولایتک اکیبوک شهری طرابلسه در
 بونکه ده حاوی اولدیغی نفوس و

منالمدن المعسورة المشهورة قبل
 ثلاثه عشر عمراً وأكثر سوى
 انقاضيها ورسومها
 ان اکبر مدن الولاية طرابلس . فبين
 ادناه ما تحتويه هذه المدينة من
 النفوس والاماكن وغيرها كلاً
 على حدة

عدد النفوس تقريباً

المجموع	اجانب	يهود	اسلام
۲۵۰۰۰	۳۰۰۰	۶۰۰۰	۱۸۰۰۰۰
جوامع شريفه	مساجد	مدارس	
۹	۱۸	۳	
مكتب رشيد	مكاتب صبيان	مكتب اناث	
۱	۱۵	۱	
تكيه	زوايا	بيوت	
۱	۴	۲۶۵۳	
خطبات	دكاكين	مغازه	
۲۱۳	۱۰۱۹	۴۰	
حمامات	كنايس نساء	كنايس مرد	
۴	۵	۷	
قهاوى	طواحين جراد	مصاين	
۲۲	۷۴	۲	

<p>مدینه - اجزا خانات مستشفی $\frac{1}{1}$ $\frac{3}{3}$ $\frac{1}{1}$ افغان</p>	<p>واما کن وسائرہ تک مقداری بروجه زیر بشقه بشقه اوله ورق بیان و ترتیب اول منشدر</p>
<p>آمدینه طرابلس الغرب واقعہ فوق رأب صغیر فی ساحل بحر الروم علی ۳۲ درجه و ۳۰ دقیقه و ۴۰ ثانیہ من العرض الشمالی . و علی ۱۰ درجہ و ۱۸ دقیقه ۱۸ ثانیہ من الطول الشرقي باعتبار (باريس) مبدأ الطول . وان مرساها الطبيعي الذي يجهتها الشرقية واسع لكنه محتاج للتطهير والتغير حتى يمكن للبواخر والسفائن ان تآوي اليه وتستقر صيفاً وشتاءً</p>	<p>عدد نفوس تقريباً يكون اجنبی يهودی مسلم $\frac{25000}{18000}$ $\frac{4000}{3000}$ $\frac{18000}{18000}$ جامع شريف مسجد مدرسه $\frac{4}{18}$ $\frac{3}{3}$ مکتب رشدي مکتب جنبيا مکتب افغان $\frac{1}{15}$ $\frac{1}{1}$ بچہ زاويه خان $\frac{2}{4}$ $\frac{13}{13}$ خانہ دکان مغازه حمام $\frac{2483}{1019}$ $\frac{40}{40}$ $\frac{2}{2}$</p>
<p>وان المدينة المذكورة محاطة بسور و مجموع ابوابها اربعة اثنان منهم في جهة القبلة و هما (باب الخندق) و (باب المنشية) و واحد في الجهة الغربية وهو (باب المجديد) والرابع في الجهة الشمالية وهو (باب البحر) وقد احدث منذ سنين كثير من البيوت والدكاكين وغير ذلك</p>	<p>کلیسا حورا قهوه خانہ $\frac{5}{7}$ $\frac{22}{22}$ دوه دکومنی صابونخانہ دباغخانہ $\frac{72}{2}$ $\frac{1}{1}$ اجزا خانہ خستخانہ فنون $\frac{3}{1}$ $\frac{30}{30}$ طرابلس غرب شهری آن ذکر کنارنده کچولہ بر برون او زنده ۳۲ درجه ۳۰ دقیقه ۴۰ ثانیہ عرض شمالیہ و مبدأ طول پارس اعتباریہ ۱۰ درجه</p>

۱۸ دقیقه ۱۸ ثانيه طول شرقيه
 واقع اولوب جهت شرقيه سنده اولوب
 طبيعي ليا في واسع ايسه ده ياز
 وقيش موسملونده واپور وكي
 بانديره بيلك ايجون نظير و تغييره
 محتاج در شهر مذکور برسوايه
 محاط اولوب قبله جهته (باب
 الخندق) و (باب المنشيه) نامرله
 ايكي و غرب طرفه (باب الجريد)
 و شمال جهته (باب البحر)
 ناميله بررکه جمعاً درت قوسي
 و در بر قاج سنه دنبري خارج
 شهره بر جوق خانه و دکان و سائ
 انشا و احداث اولمش و انشاءات
 مذکوره الا ان کرکي کي دوام و ترقي
 ايتمکه بولمشد خارج شهره بولنان
 ايشيه نك نوع و مقداري کذلک
 زيرده بوجه مفريات بيان و تصريح
 ايدلمشدر

في خارج المدينة وان هذه الانشاءات
 اخذت في الدوام والترقي الى الان
 كما ينبغي
 وقد صرحنا ايضاً ادناه بمقدار ما
 هو خارج المدينة من الابنية على
 انواعها ومفرداتها

جوامع شريفة	مساجد شريفة	مدارس
۴۵	۷۱	۲
مکاتب صييا	زوايا	خانقاهات
۳۰	۴۵	۴۲
کتابس	طوبخين	بيوت
۲	۲۵	۱۵۰۰
بسياتين	دکاکين	قراوى
۱۲۰۰	۵۹۵	۲۲
يخاناهات	خانقاهات	
۳۲	۳۲	

ثم ان مدينة طرابلس الغرب عبارة
 عن ستة محلات تسمى (حومة خريان)
 و (حومة البلد) و (كوشة الصفا)
 و (باب البحر) و (الحارة الكبيرة)
 و (الحارة الصغيرة)

جوامع شريفة	مساجد شريفة	مدارس
۴۵	۷۱	۲
مکاتب صييا	تکيس	کليسا
۳۰	۴۵	۲

و يوجد داخل السور من الابنية	خاف	دکون	خانه
الميرية محل حكومة مكل مبنی	۴۸	۲۵	۱۵۰۰
على ثلاث طبقات وقشله	دکان	قهوه خانه	مخانه
لمشاة العساكر تستوعب طابورا	۵۹۵	۲۲	۳۲
ونصفاً . كما يوجد خارج السور	طرابلس غرب شهری (حومة غزيان		
قشله ايضاً لفرسان العساكر	و (حومة البلدية) و (كوشة الصفا		
تستوعب آلياً وقشلة اخرى	و (باب البحر) و (حارة كبيرة)		
للطوبجية تستوعب بلوكين و مستشغ	و (حارة صغيرة) فاملوليه ياداولوز		
نظم واصل الآن مع خمسة بسايف	التي تحلن عبار قدر		
ملحة بما ذكر منظمة جداً	سورايچنده اينيه ميريه دن		
و يوجد ايضاً في داخل المدينة	اوج طبقة اوزرينه بنا اولمنش		
(موقتخانه) (توقيتية) وساعة	مكل برحکومت قوناغی و بریچق		
كبيرة دقاقة لها صوت عال متى	طابور عسکراستيعاب ايدر		
ضربت تملأ مسامع جميع من	برپياده قشله سي بولنديغی کجی		
في البيوت التي داخل السور	خارج سورده برالاي استيعاب		
اما قصبات (الحنس) و (يفرين)	سوارى و ايکي بلولک آلور طوبجی		
و (مرزق) التي هي مراكز الوية	قشله لوی و بوکره تنظيم و اصلاح		
(الحنس) و (الجبل الغربي) و (فران)	اولمنش برخسته خانه وانلره ملحوق		
مع مراكز قضاآت (غزيان)	غایت منتظم بيش باغچه موجوددر		
و (الزاوية) و (مصرالاه) و	درون شهرده بر موقتخانه و جالجه		
(خليلين) و (مسلطه) و (اردقله)	بتون سورايچنده بولنان خانه لور		
	خلقتك سعاه مع سنی طولديره جوق		

يوكسك صدايه مالك بيوك برچالاسر
ساعت واردر

خمس وجبل عزبيه وقران سنجاولريك
مركزى اولان خمس ويغرين ومرزق
قصبه لوى وغراين وزاويه ومصراطه
وظلينن ومسلاته واروفله وخدماتس
قضاالريك مركز لوى حكومت قوناقلونيك
اطرافده بنا اولنمش ايكي اوچبوزخانه دن
عبارت كويلردر

(احوال تاريخيه)

(قبل الهجرة)

تفرقة بابلدن صكوه اولاد نوح دن
(حام) لك برنجى اوغلى (كوش) لك
اكثر نسلى افرىقايه كچديكى كى اوچبجى
اوغلى (نوط) دخى آفرىقايه نك جهت
شماليه سنده ساكن اولدى
شيه دن صكوه سوريه نك جانب
جنوبيسنده واقع اراضى كغانيه نك
اكثر لرئى ضبط وعمر داود عليه
السلامده اراضى فلسطينى دخى عالقه دن
نزع واستيلايدن بنى اسرائيل

ورخدماتس) نكل منها عبارة عن
قوية ذات ما فى بيت او ثلاثمائة
مبنية حول محل الحكومة

(احوال التاريخيه)

(قبل الهجرة)

بعد تفرقة بابل دخل الى افرىقا اكثر
نسل (كوش) اول بناء (حام) احد
اولاد نوح . كما ان ابنه الثالث (نوط)
سكن فى الجهة الشمالية من افرىقا

فما ضبط بنو اسرائيل جبل اراضى كغاف
الواقعة فى الجانب الجنوبى من سوريه
بعد اليه ونزعوا ارض فلسطين
ايضاً من العالقه فى عصر داود عليه
السلام واستولوا عليها منظر العالقه
لتوك او طانهم بسبب تسلط بنى اسرائيل
وانت منهم قبيلة (بربر) الى سولمل
شمالى افرىقا قبل الهجرة بالف
وسمائه وثلاث وعشرين سنه
مع (افرىقش بن ذى المنان) المشهور
الى ملوك تبع من العرب العربيه

الذين حكموا في اليمن من نسل (سام) فهذا
 السبب سميت هذه النواحي (بربريا) نسبة
 الى اسم تلك القبيلة (١١)
 والقسم الشمالي من هذه الولاية كان
 ضبطته دولة قرطاج التي شكلتها (ديون)

مما نقره بتسلطه ووطنه دن دورا ولا
 ها لقره دن بربر قبيله سي (سام)
 نسله دن اولوب يمنده اجراى حكومت
 ايدن عرب داره دن ملوك تبعه منسوبة
 اولان رافريقش بن ذى المنار ايله بربر
 هجره دن بيك التوز يكره اوج سنه
 اول كلوب آفريقا نك سوال شماليه سن
 استيلا ايتدى بوسيه هينى بو طرفلو
 ارقبيله نك اسمنه نسبتله «بربريا»
 نامنى الدى (١١)

(١١) ويحكى في تواريخ بعض المؤرخين ايضا
 ان رافريقش بن قيس بن صيفى الذى
 هو من اعظم ملوك التبابعة في اليمن لما
 تجاوز الى افريقيا قبل عهد موسى عليه الصلوة
 والسلام واستولى على بربريا وجداها الى
 هذه المنطقة لا يعرفون لسان العرب بل
 يتكلمون بغيره من اللسان كالعجم والسرياني وكان
 هو من ملوك العرب فند ما سمعهم يتكلمون
 بلسان لم يالفه تعجب وسألهم قائلاً (ما هذا
 البربر) فصارت تلك الطوائف منذ ذلك
 موسومة باسم البرابرة

(١١) يمدد ملوك تبابعة ملك اعظم دن بونان
 رافريقش بن قيس بن صيفى عهد موحيد الملوك
 والسلام اول افريقا يكره بربرستانى استيلا
 ايتدى كى مره به بو خطه نك اهل ايسى عرجه بيله
 هجر الى سرمانى كى اخر لسان له تكلم ايتدى كوندت
 وافرريقش ملوك عرب دن اولونى الوفا اولدينى
 لسان ايه بونوك تكلمنى ايتدى بخرجه ايتدى
 رما هذه البربرية) يعنى بونه كونه صد الور
 ديومورد يفتد اولوقد نبروطوائف من بوبر
 اسمله موسوا وليده بعض مؤرخين تاريخونى عكيد

صور (ه) قال بيكالونك همشير
 اولوب افرقيه يه فوارا كلا وهجرتدن
 بك درتيوز طقسا نالي سنه اول
 توفينه اوج ساعته بعد مسافره
 وشمال شريفه اولوب اليوم خرابه
 كوزلوه چارپان (قرطاجنه) شهريني
 بنايدن (ديدون) ياخود (البسك)
 له تشكيل ايتديكي قرطاج دولتي بوه
 لايك قسم شما ليني ضبط ايتشيد

او (البسك) اخنه (بيكليون) معك
 صور (ه) التي فوت هاربه الح
 افريقا وبت قبل الهجرة بالف واربع
 مائة وست وتسعين سنة مدينة
 (قرطاجنه) المشهودة اليوم خرابتها
 في الشمال الشرقي على بعد ثلاث
 ساعات من تونس

فراغه مصريه حكومت اخيره سنك
 يكره بشي سلاله سني تشكيل ايدن
 حكدار (ايبامتيس) له اوغلي
 (ينخوا) نك فنيك ليدن مركبا اوله
 تدارك ايله جبل طارقه طوغري
 كوندريكي قوه بحريه سي عودتله
 هجرتدن ١٢٣٤ سنه اول برطافله
 جيقوبا اليوم موجوده لان خمس

وان ينخوا ابن (ايبامتيس) الحاكم الذي
 شكل السلاله الحامسه والعشرين
 من الحكومه الاخيرة للفراعنه المصريه
 هيا قوه بحريه مركبه من الفينيقيين
 وارسلها نحو جبل الطارق فلما رجعت
 هذه القوه خربت الى هذه النواحي
 قبل الهجرة بالف ومائتين واربع
 وثلاثين سنة وبت مدينة (ليبيس)
 او (لبده) الموجوده خرابتها حالا
 على بعد ربع ساعه من شرقي قصبه

(ه)

اشي صور الحاله هذه سوريه
 ولايته تابع بيروت سنجافنه
 ملحق برقصا مركزيدر

(ه) ان بلدة صور هذه الآن مركز قضاء
 ملحق بلواء بيروت التابع ولايه
 سوريه

سبخا عند مركزى اولان خمس
فهي سنك شرق طرفه بجزاير
ساعت مسافره حال اخر ابرسى
كورنيان (ليفس) نام ديكر (ليد)
شهرين بنايتدى

هجر تدن بدى يوزسكناسنه اول
افريقا سواحلها تلابوب قوطاجيلو
دولتيله مشهور (پونيق) عماره
لورى ايدن وقوطاج دولتى منقرض
البيان رومالو ضبط ايتد كلوى
افريقا سواحل جله سنده بوحوالى
دخى استيلا ايلشرايدى

روما غربا بيمراطور لنگل انقراضيله
بربارجه سى حكمنده قالان مشرت
ايمراطور لغنى صدمانه مهاجمات
متواليه سيله متزلزل ايدن اقوام
وحشيه دن لومبارد لوك ايتاليا ده
تشكيل ايتد كلوى (جرمان) حكومتك
دخى هجر تدن الى درت سنه اول
يد استيلا سنه كين افريقا سواحلها
بوراسى دخى داخل اولدنيسه و برمدت

المخس الموجودة الآن

وان الروماليين الذين تجاوزوا سواحل
افريقيا قبل الهجرة بسبع مائة وثمانين
سنة وطار بوا مع دولة القوطاجيين
عماربات (بونيق) المشهورة وقوضوا
دولة القوطاج كانوا قد استولوا
على هذه الحوال ايضا من جملة ما
استولوا عليه من سواحل افريقيا

وكان اللومبارديون وهم الاقوام الوحشيين
الذين زلزلوا بتولى صدمات مهاجمهم
امراطورية الرومانيين الشرقية
التي هي تعد بقية بناءا بيمراطورية
الرومانيين الغربية المنقرضة قد
شكلوا حكومة جرمانيا بايتاليا هذه
الحكومة استولت على هذه الولاية
في جملة افريقيا التي استولت عليها قبل
الهجرة باربوع وخمسين سنة
الا ان السواحل المذكورة انتقلت
بعد مدة الى اداة ايمراطورية روما
الشرقية فدخلت هذه الحوال مرة ثانية

مكره سواحل مذكوره وروما شرف
 ايمپراطور لثقله زير اواره سنه كجمله
 رفع ثاينه اوله رق بوحوالى روما نولك
 يد ضبطونه كجمش وشارقه اسلاميت
 بو طر فلوده نشر انوار هدايت ايتديكى
 زمان قدر تحت استيلا لرنده فالشدر

(بعد الهجرة)

هجرت سنه نبويه نك يكرم او جني
 سنه سي ابتاسنده وقاروت
 اعظم عرب بن الخطاب حضر تلونيك زمان
 خلافت لرنده مصر فاتحي عمرو بن الفار
 كلوب برآى محاصره دن مكره طرابلس
 شهريني ضبط وشهد يكي احمد باشا
 جامك بولندي نى يره بر مسجد شريف
 بنا ايتشىدى

هجرتك يكرم بشي سنه عثمان ابن
 عفان (رضوا عنه) حضر تلونيك
 هنگام خلافت لرنده سوره برادر لوى
 عبده بن سعد ابن ابى سرحى افرىقا
 فتحه مامور بيور ديفى صره ده
 طرابلس او عمر ايوب لهالينك بولدى
 شرف اسلام ايله مسطر فائدى

ليد ضبط الرومانيين وبقيت
 تحت استيلاهم الى الزمان الذى
 نشرت فيه شارقه الاسلام انوار
 الهداية على هذه الاطراف

(بعد الهجرة)

فابتداء السنه الثالثه والعشرين
 من الهجرة السنه النبويه فى زمان
 خلافة حضرة الفاروق الاعظم
 عمر بن الخطاب (رضوا عنه) الحث
 الى طرابلس الغرب عمرو بن العاص فاتح
 مصر وضبط مدينه طرابلس بعد
 ان حاصرها شهرا وبنى مسجد اشرفيا
 فى المحلى الفدى فيه آلان جامع احمد
 باشا

فى السنه الخامسة والعشرين للهجرة
 فى زمان خلافة حضرة عثمان ابن
 عفان (رضوا عنه) جعل اخاه
 من الرضاة عبده بن سعد بن ابى
 سرح مامورا لفتح افرىقا وفتح
 اثناء ذلك مر عبده بطرابلس وشرف

بوجوالي مصر الحاق بيوردي

هجرة قوقالتجى سنة سى حضرت معاوية
 زمان خلافتونده صحابه كرام دن
 رويغ بن ثابت البخارى طرابلسه
 والى نصب اولمش وبونك زمانده
 آقا باسلاميت كركى كى اشعه باش
 اولشدر

طرابلس عرب ولايتى يوزاوتوزايكى
 تاريخنه قدر بنى اميه ولتنك يد
 ضبطلونده قالوب بودولتك صولت
 واليسى اولان عبدالرحمن بن حبيب
 زمانده طرابلس سورنيك قوه طرفي
 بنايدلدى مومى اليهك وفايتله
 بودالرى خلافت عباسيه به با
 لانتقال يوزسكننا تاريخنده خلفا
 عباسيه دن هارون الرشيد طرفند
 بودايه والى نصب اولنان هرثمه ابن
 اعين مزبور سورك دكر جانبنى
 اتشايلدى

طرابلس عرب ايكى يوز طقتان يدي

بعض الامالى بشرى الاسلام والمحق هذه
 الحوالى بمصر

وفى السنة السادسة والاربعين
 للهجرة فى زمان خلافة حضرة معاوية
 نصب رويغ بن ثابت البخارى احد
 الصحابة الكرام والياً لطرابلس وانتشرت
 فى زمانه اشعة شمس الاسلام كما ينبغى

وبقيت ولاية طرابلس العرب فى يديضبط
 دولة بنى امية الى سنة مائة واثنين
 وثلاثين ثم فى زمان عبدالرحمن بن حبيب
 الذى هو آخر لسلك الدولة بنى سور
 طرابلس من جهة البر ولدى وفاة
 المومى اليه انتقلت هذه الولاية الى
 الخلافة العباسية فنصب لها فى سنة
 مائة وثمانين والاسمه (هرثمه بن اعين)
 من طرف هارون الرشيد احد الخلفاء
 العباسية وانشأ هذا الوالى
 الجهة البحرية من السور المذكور

ثم انتقلت طرابلس العرب فى سنة

تاريخه بن عبیده دولتتک
 ییاستیلارینه انتقال ایله بران
 زماندن صکره بودولتک پای
 تحت اتحاد ایتدیکی مصره الحاقاً
 والیک عنوانله بشیوز قرق سنه سنه
 قدر اواره اولدوب

مائین و سبع و سبعین الی ییاستیلا
 دولة بنی عبیده والحقت بعد ذمن
 قلیل بمصر التي اتخذاها هذه الدولة
 حاصمة لها فجزت ادارتها بعنوان
 الولاية الی سنة خمسائة واربعمین

بنی عبیده دولتی والیرینک ظلم و
 حقا وتلوندن متنفر اولان اهاالی
 والیککی پادشا هلقه تحویل اتمکه
 قرار ویره رک نفس طرابلس و ملحقات
 سائرده بولنان قبائل متعددده دن
 هر بری حکمدار اید یله جک ذاتک کندی
 طاقتدن تعیینه قاله تشدیغدن بیلوند
 بو بابدیه براتخا دها صل اوله مامسیله
 آتش شورش و اختلال مشعله کیراشتا
 اوله رق بر جوق وقت سوردی وبر
 طرفدن دخی قوط و فلا استیلا سندت
 طولای سکنه مملکت فوق الخایه مضایقه
 و چیرتد و قالدی بو هال دن بالاستفان
 سپیلیالی (جورجی میخائل) نام امیرال
 قومانداسنده بولنان دونما ایله

فلما تنفر الأهل الی من ظلم ولاية دولة
 بنی عبیده واحتقارهم ایاهم صموا
 علی تحویل الولاية سلطنة فقام
 کل قبيلة من القبائل العديدة القوی
 نفس طرابلس و سائر ملحقاتها ترید
 ان یكونا الحاکم منها ولذا لم یکن
 حصول الاتحاد بینهم فی هذا الباب
 واشتعلت نيران الفساد والاختلال
 ودامت علی تلك الحال مع استیلا
 النقط والغلاء من جهة علی سکنه البلاد
 فبقوا فی مضایقة و حیرة لا مزید
 علیها فان الی طرابلس سنة خمسائة
 واحد واربعمین امیرال من سلسلیا
 اسمه (جورجی میخائل) و ضبطها بعد
 ان حاصرها ثلاثة ايام مستغیداً من تلك
 الحال و ما معه من السفان و حکم فیها

طرابلسه كلوب بشيوز قرق برسنه
سنده اوج كون حاصره دن صكه
طرابلسي ضبطله اون ايكي سنه اداره
ايتد كدن صكه طرفدن برحافظ
براعه رق مملكته عودت ايتدي

بشيوز الى اوج سنه سنده ملوك
مخاضه دن (عبد المؤمن بن
علي السليمي) تونسى اوروپا ليلو
تخليص ايتد كدن صكه طرابلسه
طوغرى كلكره اولديغنى ايشيدن
سپيليانك حسا كرمحافظه سو
كميله راجا فوارا يته ليله اوزمانده
شيخ البلده بولنان (يحيى بن مطروح)
نام ذات مذكور عبد المؤمنه بيعت
ايمكله عبد المؤمن طرابلس غرب
والياكن يحيى بن مطروحه تفويض
ايله كوسى حكومتى اولان فاسه عودت
ايتمشدر

البحق اشيو حفاصه دولتى تجهيز عسا

ايتتى عشرة سنة ثم رجع الى بلاده وتولا
فيها محافظا

في سنة خمس مائة وثلاثة وخمسين
بعد ان خلص (عبد المؤمن بن علي
السليمي) احد ملوك الحفاصة
تونس من الاوربا وبين توجه نحو
طرابلس فلما سمع به عساكر سبيليا
المحافظون ركبوا السفائن وفروا
هاربين . فباع شيخ البلد وقتئذ
(يحيى بن مطروح) عبد المؤمن
وهذا فوض ولاية طرابلس الغرب
ليحيى بن مطروح ورجع الى فاس
كرسى حكومته

لكن دولة الحفاصة هذه لم تهم
بتجهيز العساكر وعمار الملك قطعاً
فتوالى مهاجمات القبائل التي
لم تبايعها كقبيلة (بنى هلال)
ترايد اضطراب الاهالى فأرسل
(صلاح الدين الايوبي) المشهور

واعمار ملكه اصلا اهتمام ايتمد يكدن
 ناشي دولت مذكوره به بيعت ايتيان
 (بني هلال) كجي قبائلك مهاجرات
 متواليه لوندن اهالي بيزار قالد نغيد
 مصر حكمداري مشهور (صلاح الدين
 ايوب) كوله سي ارميني الاصل شرف
 الدين قره قيشي كوندوه ورك بشيوز
 القش سكر سنه سنده طرابلسي ضبط
 ايتمش ايسه ده (قره قيش) سائقة
 اقبال ايله حرص استقلاله دوشمش
 وتبوعى عليهمه اعلان عصيان
 ايتمش اولسيله زكرا ولناز ملوك
 حفاصه دن يعقوب بن يوسفك
 صدمه غالبينه اوغرامش وكذي
 حالده توشده اقامت ايتك شريطه
 مظهر عفو اوله رقي بوحوالي بشيوز
 سكنا التي سنه سنده تكرار ملوك
 حفاصه نك يداستيلارونه كچمش
 (قره قيش) ايسه عسكروند
 طويلايه بيلديكي مقدار ايله توشند

حاكم مصر ملوكه (شرف الدين قره قيش)
 الارمني الاصل وضبط طرابلس في سنة
 خمسمائة وثمان وستين لكن سائقة
 الاقبال ايتله بجرص الاستقلال
 فاعلن العصيان على متبوعه وبسبب
 ذلك غلبه (يعقوب بن يوسف) احد
 ملوك الحفاصة المذكورين الا انه عفي
 عنه بشرط ان يقيم في تونس غير متداخلا
 في شئ من الامور فدخلت هذه الحوالي
 ايضا تحت يداستيلار ملوك الحفاصة
 في سنة خمسمائة وست وثمانين
 اما قره قيش ففر من تونس مع من
 امكده جمعهم من عساكره وضبط قضاء
 (قابس) ومن هنالك اتى الى طرابلس
 وضبطها ايضا وانشاء في جوارها
 قصر من حجر على بعد ساعة في الساحل
 الغربي ويحته مغارات وازخرابة
 القصر المذكور المشهورة اليوم معروفة
 باسم (قرقارش) تحريفا من نسبته
 لاسم صاحبه

فوار وقابس قناسني واودادن
 كلوب طرابلس شهر بني ضبط وتنجير
 ايدرك طرابلسك قرب طرفه ورستا
 بعد ومسافده دكونا رنده بركار
 كوشك ايله آتند بعض مغازه لو
 انشا ايتديرمش وبوكوشك اليوم
 كورنيان خرابسي اسمه اولان نسبتك
 غلطي اوله رق (قو قارش) ناميله
 معروف فالمشدر

وبينما كان قوه قيش يجدد اسباب
 قوته ويمهد مقدمات سوابق
 مكنه ابي رجيبي بن اسحق) احد ولاية
 ملوك الحفافة في تونس بقوه
 كليه والجماء قوه قيش للفرار الى
 جهة الجبل ثم ضبط طرابلس في سنة
 خمسماية وتسع وتسعين

ومع ذلك فان قوه قيش لم يلازم
 الراحة والسكون بل طفق يتعد على
 حوالى قران فبادر اليه (هيجي) ومسكه
 وصلبه وبذلك دخلت ولاية طرابلس
 القرب مرة ثالثة في حوزة استقلال
 ملوك الحفافة

قوه قيش قوتني تجديد ومكتنا
 سي مقدماتي تمهيدا يتمكده ايكن
 ملوك الحفافة نك تونسده كى
 واليونندن (هيجي بن اسحق) قوه
 كليه ايله كلوب قوه قيش جيل طرفه
 فزاده هيجور ايمش وبيش بوز طقسا
 طقوز سنة هجرية سنده طرابلسي ضبط
 ايلتد فقط قوه قيش راحت طور ميوة
 قران جانبه صارقند يلق ايتكه باشلا
 مسيله (هيجي) يتيشه رفته قيشي طر بصلب
 وبنابرين

لاكن (هيجي بن اسحاق) الذي يوت
 بلا رقيب بعد قتل قوه قيش بدلك
 العدل والحقانية بالظلم والشقاوة
 الحان ابي ثارويه ناصر بن متووعه
 الملك يعقوب فانهزروم يعقد و

طرابلس بولاية دفعه ثالثه اوله
ملوك حفاصه نك حوزة استقلاليتلر
ينه كچمشدر

على مقاومة صولت القاهريه
وبعديجي صار اهل طرابلس الغرب
فامن وراحة كلية حتى كادوا
ان ينسوا لزوم الاسلحة فلما سمع
بذلك ملك اسبانيا ارسل سفان
الى طرابلس في سنة تسعمائة
وست عشرة وضمها ليلاً
بلا حاربه فمن امكنهم الفرار
من الاهالى اجتمعوا حفاة عمرة
في ناحية تاجورا الكائنة في ساحل
طرابلس الشرقى على بعد ثلاث
ساعات ويسوا من المقاومة
فعرضوا داخلتهم على الخليفة
الاسلاميه الكبرى لى هي
المجاء الحقيقى لجميع المظلومين
والمغذورين والمركز الصيحيح
للعادل والمحقانية فزق مراد اغا
احدا غوان الالندرون المهاجرون
بالمبعوثين الذين ذهبوا الى دار
السعادة واسل ما موراً لتاجور
في سنة ۹۱۶ هـ ثم و احضر السلطان

قره قيشى قلندن صكره رقيبيدز
قالان (يجي بن اسحاق) عدو حقاني
ظلم وشقاوة تحويل ايتديكندن تريبه
سنه كلان متوعى ملك يعقوبك اوغلى
ناصرك صولت قهرمانه سنه قارشو
طوره ميوب فهزوم اولمشدر

(يجي) دن صكره طرابلس غرب
اهاليسى اسلحه نك لزومى اونودر
درجه ده بر عالم آسايش واستراحتده
بولند قلربنى ايشيدن اسپانيول
حكمدارى طقوزيوز اونالتي سنه
دونما ار سائيله ليلاً بلا حاربه
طرابلس ضبط ايتمشدر

اهاليدن قارايديه بيلنلر طرابلس اوج
ساعتلك مسافه شرقيه وساحله
كائن تاجورا ناحيه سنه اجتماع ايله
چريل چلان قالمش ومقاومت

امید ندن کسملش اولد قلوندا کافر
 مظلومین و مغد و رشک بلی حقیقی
 و عدالت و حقانیتک مرکز صحیحی اولان
 خلافت کبرای اسلامیه عرض دناک
 ایتمکله اندرون هایون اغالوندان
 مراد اعاکیدن مبعوثلره بالتوفیق ۹۱۶
 سنه سنده مأموراً تا جورده یه کوندر
 وقانوخی سلطان سلیمان خان حضرت تری
 زمانده قویان دریا سنا پاشا ایله
 طورغورد بکه یوزیکرے قطعہ قدر
 سفاین هایون ترفیق اولنده رف
 بودایه کوندر یلوب طقوز یوزالی
 سنه سنده طرابلس حرب قلعه سی
 اسپانیوللردن استرداد و طورغورده
 بک پشالوق رتبر سیله طرابلس حرب
 والیسی نصب واقعا دیورلمشدر

سلیمان خان القانوخی ارسل الی
 هنا سنان پاشا رئیس البحریه مع
 طورغورد بک و بر فاقتهما مائت و
 عشرون سفینه من السفن السلطانیه
 فاستردا قلعه طرابلس من الاسبان
 فی سنة تسع مائت و خمسین و نصب
 طورغورد بک والیا لها برتبة الباشا
 ثم استشهد طورغورد باشا فی
 محاربة مالطالی و وقعت فی سنة
 تسعمائت و اثنین و سبعین فقتل
 جسده الی طرابلس الغرب و دفن
 فی مدفن الجامع الذی کان بناه
 (رحمة الله علیه)

ومن بعد وفاة طورغورد باشا
 الی سنة الف و مائت و ثلاث و
 عشرين جرت ادارة الولاية قارة
 بمعرفة ولاية ارسلوا تواء من
 دار السعادة وقارة بمعرفة ولاية

طورغورد پاشا طقوز یوز تیش ایکی
 تاریخده و قوعبولان ما الطرحان سنه
 شهید اوله رق طرابلس به کتور یلوب

<p>صدقت ما موريا تهم من دار السعادة بفرايين عالية انتخبتم الاهالى والانكشارية (بيكچرى) الذين اتوا من دار السعادة قديماً مع طور غود باشا وهم آباء واجداد العساكر الغير منتظمة المسماة بالكورغلية (قول اوغلى) الموجودين الى الان من نسلم وجرت ايضاً ادارة الولاية من سنة الف ومائة وثلاث وعشرين الى سنة الف ومائتين واثنين وخمسين بواسطة ولاء نصبوا على صورة التوارق من السلالة القرمانية وصدقت ايضاً ما موريا تهم بفرايين عالية</p>	<p>بنا كرده سى اولان جامعك مدفنده دفن اولمشدر (رحمة الله عليه) طور غود باشا نك وقاتندن بيك يوز بيكر حاج سنه سنه قدر طر البسر غرب ولايتى بعضاً در سعاد تدن رأسا كوند رلمش وبعضاً ده وقيله طور غود باشا ايله برادر سعاد تدن كلان والوردن متولد ومتناسل اوله اليوم موجود اولوب (قول اوغلى) ستميه اولنور باشى بوزوق عسكرك آبا واجدارى بولنان يكي چريلو طرفدن واهالى جانبندن بالانتخاب ما موريتلر در سعاد تجه فرمان عاليلوله تصديق بيورلمش اولان واليلو معرفتيله وبيك يوز بيكر حاج سنه سنندن بيك ايكوز اللاير سنه سنه قدر قرماني سلالة سندن توارق صورتيه نصب اولوب كذلك ما موريتلوى فرمانلوله تصديق</p>
<p>ومن هؤلاء الولاية القرمانيين يوسف باشا سلف ولده على بك اخروالى من سلالة القرمانيين وقد قام الباشا المولى اليه باسرافاتريد على درجة واردات الولاية واهتم</p>	

بيوريلان واليلو واسطه سيله اداره
اولمئشدر وقتا كه قره مان سلاله
سند ن صوك والى بولنان على بك
سلفى و پدى يوسف پاشا ولايت
وارداتك درجه كفايتندن زياره
اسرافات قيام واهالينك دوش تحلرونك
كوتوره ميديكى برطاقم فوق العاده آنز
ويركولو طرح وتوزيعه اهتمام ايتديك
علاوة برده اجنييلرون مبالغ كليه استقرض
ايه بويوزون دخی ولايتى بر باركران
فوائض القنده الكندي رهنسندن وپورسى
ويندازى طرقلونى مال موروث كى
بعض اولاد و احفادينه تقسيم ايتسندن
طولاى حاصل ايتديكى نفرت عموميه به
قارشو طور مق اقدارنده اولمديغى
درلك ايتديكند ١٢٤٩ سنه سنده
بالاستغفايرنيه كحسن و على على بك
ما موريتى فرمان عاليسى ولايتك ارق
بوسلاله نك يدااره سندن قورتالمسى

بطرح وتوزيع تكاليف اميريه ثقيله
فوق العادة لايمكن للالى تحملها وزاد
على ذلك ان استقرض مبالغ كليه من
الاجانب حتى القى الولاية تن من هذا
السبب تحت اثقال الفوائض ثم قسمها
مع جهة بنغازى على بعض اولاده و
احفاده كما يقسم المال الموروث وعند
ادرك انه لا طاق له على الوقوف في مقارنته
نقرة الاهالى التى استحصاها بسبب ما ذكر
اضطر للاستغفاء فاستغفى في سنة
الف ومائتين وتسع واربعين
ومع وجود الاحساسات بوجوب
تخليص هذه الولاية من يد ادارة هذه
السلالة التى فرمان بولاية على بك
ابنه وقرئ

لكن اكثر من اغتاض با فرط وقتندن
من احوال يوسف باشا المشروحة
هم اهل محلتى المنشية والساحل الكاشيتى

زجوبى حقه وكي حسيات موجود اولديني
حاله كلوب او قومشدر

خارج السور الذين في زمن ولاية
يوسف باشا انتخبوا حفيده محمد بك
والي وضبطوا سانية (بستان)
يوسف باشا التي بالمنشيه واتخذوا
محل حكومة وحاصروا طرابلس الغرب
مع محمد بك حيث لم تأمن انفسهم ان
الوالي اللاحق على بك الذي لم يخل
من سر سلفه يتوفى لحسن الادارة
فما انقاد واله

فقط يوسف باشا في احوال مشرو
عه سندن طولاي الازياده دلكير
اولان خارج سورده كي منشيه وسجل
محل لرنيل اها ليسو مشا واليهك حفيد
محمد بك والى انتخاب ايمش وضبط ايتدي
يوسف باشانك منشيه كاش بنجيني

وفي سنة ١٢٥٠ وجهت لعل بك
رتبة الباشاوية . واتي الى طرابلس
الغرب محمد شاكر افندي قوج
باشية الركاب السلطاني حاسلا
الفرمان العالي المتضمن لابقاء ما مور
على باشا مع سيفيا حسن به اليه
من طرف الحضرة السنية السلطانية
وحتى ان كان لا فدى المومى اليه
اراد ان يصح بينه وبين اهل المنشيه
والساحل لكنه فهم ان لا امكان لان الله
مالا هالي من النفور المفطر من سلالته

حكومة قوناغى اتخا زايد رك محمد بك
برابر طرابلس تحت محاصره يالمش بولند
وسر سلفه ن خالى اوليان والى لاحقه
حسن اداره ايد جكنه وه امين اولدي
مومى اليه على بكة دخى انقياد ايمك
ايستمد يلو ١٢٥٠ قارنچنده على بكة
باشا لى رتبه سى بالتوجيه ابقاى
ما مورى فورمان عاليه طرف حضرت
شهر ياريدن احسا بيوريلان برقبضه
سيفى حاسلا طرابلس غربه كلان ركاب
هايون ماوكانه قوج باشيلرند
محمد شاكر افندي على باشا ايله منشيه

وساحل اهل اليساره لوي بولوا يستمش
 ايسه ده اهلينك قوه مانلى سلاله سنله
 اولان نفر تولى فوق العاده اولوب
 محووا زاله بسنه امكانى لفقى اولاد بقتله
 اهالى مرقومك ويرد كرم من محضر له
 در سعاده عودت ايمشه ١٢٥١
 سنه سي محرمنه بيوك وكوچك يكرم
 ايكي قطع سفينه دن مركب دونماي
 هايون ايله فريقان كرامدن نجيب
 پاشا طرابلس ليمانته كمش واستقباله
 كيدن موحي اليه على پاشا ميجران
 ومعتداني مجرد اصلاح ذات البين
 وتاليف طرفين ايجون كديكنى بيان
 وتامين ايله مطمننا اعاده ايتدكن
 وقويه التى بيك عسكو ومقدار كافي
 طوب ومهيات حربه چيقاره روت
 جمله سنى ايجابى وجهله طرابلس رشيد
 دكدن واروق افراد اهلينك اسله
 استعمال ايملرنيه حاجت قالمدينى
 بيانيله سلاح طاشيق منوعتى موحي^{اليه}

القرمانيين فرجع الى دار السعادة
 بمرض محضرا عطى له من الاهالى
 ثم في محرم سنة ١٢٥١ اتى الى مرمى
 طرابلس الغرب بنجيب باشا احد الفريقين
 الكرام باسطول سلطاني مركب
 من اثنتي وعشرين سفينة كبيرة
 وصغيرة فذهب الى استقباله على
 باشا الموحي اليه مع جماعة من المجهزين
 والمعتبرين فين لهم انه انما اتى لجرد
 اصلاح ذات البين وتاليف الطرفين
 واعادهم آمنين مطمئن ثم اخرج
 الى البر ستة آلاف من العساكر
 مع مقدار كافي من المدافع والمهمات
 الحربية ووضع كل ذلك في طرابلس
 في المجدات اللازمة واعلن للاهالى
 بواسطة امر على باشا الموحي اليه
 ممنوعية حمل السلاح مبينا
 ان لم تبق حاجة لافراد الاهالى
 لحمله ثم اخبر على باشا بأنه يريد

على باشانك امرى واسطر سيله اهالى
اعلان ايتديردكدن صكوه اصلاح ناز
اليه اولان ماموريتى اينفا ايتليك
ايچون قوه يه جيقه جنى وكلوب كند
برصورت مخصوصه ده اولدوق قوه يه
چيقار راييه ممنون اوله جنى حسنده
على باشايه كوندرديكى خبر اوزر ييه
على باشانك اقربا وتعلقا تى
او توزيكى كشتى ايله برابر كچه كلسيله
برابر جمله سنى اوراده اليقوش و بو
تدبير ايله طويلر آتديره وقى طرابلسه
چيقوب ملكك حاكم وصفتى و علميا
ومصتراننى طويليه رقى طرابلس عزب
واليلى طرف اشرف سلطنت سيه ده
كند يسنه احاله اولنديغنى بيان ايله
ماموريت فرمان ماليسى او قوشون
اولد ييندن محاصره دن طولايى
ايكى سنه اون برآى مدت قالى اولان
ملكك قوشونى آچلش و دونماى
همايونك قسم اعشى والى سابق على
باشا ايله معنده كى كسانى برابر له قى

الخروج الى البر ليجرى ماموريته الى
هى اصلاح ذات البين وبلغه انه
يصير ممنوناً الى الله على شئها واخرجه
الى البر بصورة مخصوصة فالى على باشا
الى السفينة مع اثنين وثلاثين نفراً
من اقربائه وتعلقاته فوفقهم بحبس
هنالك جميعاً وهذا السيد يخرج
الى طرابلس والمدافع تطلق بامر
فجمع قاضي البلدة و منقيها و علمائها
ومعتبريها وبين لهم ان ولاية
طرابلس الغرب اصبحت اليه من طرف
السلطنة السنية الاشرف وقوه
الفرمان العالى المتضمن لماموريتيه
وفتح ابواب المدينة التي كانت
مغلقة منذ سنتين واحد عشر شهر
بسبب المحاصرة ثم رجع دار السعادة
جل الأسطول السلطاني وفيه على
باشا الوالى السابق ومن بعثته
ما محمد بك الذى اتخذه اهل الساحل
والنخبة والياً فقد قتل نفسه بسا

بدر سعادتة عودت اليه
 ساحل ومشييه اهاليستك والى
 ايدند كلرى محمد بك بورقوعات
 او زرينه نفسنه سوء قصد اينديكند
 و بهرادرى احمد بك ده مالطير فرار
 ايدوب طرفدار لوى دى طاغله نغند
 منشه وساحل و طرابلس اهالىسى
 بينده عقد اتفاق و محبت و تأمين
 اساس و امنيته مقصديله علم
 و مشايخ و معتبران و جوهديت
 مكبا و له رق طور غود باشا جامع
 شريفند بر مجلس عقد و لمنش
 و مسئلة زائله ده وفات ايدنلوك
 دى و طلب قصاص ماره سى
 او طر بلق و عقار دن ما هذا طرفيك
 بكم يكرندن اهتمام ايدن كلرى كافه
 اموال و حيوانات هر كيمك ينده
 ايسه اكا فالقى او زره بتديد و
 مصافات ايله اولبا بده برسند

على هذه الواقعة و هرب اخوه
 احمد بك الى مالطا و تفرقت جمعيتهم
 ثمة في جامع طور غود باشا مجلس
 مركب من العلماء و المشايخ و المعتبرين
 و الوجوه بقصد عقد الاتفاقيات
 و المحبة و تأمين الراحة و الامنية
 بين اهالى المنشية و الساحل
 و طرابلس فجدد فيه الود و المصافاة
 بشرط ان تنس قضية الديت و
 القصاص في المسئلة الزائلة و ان
 جميع الاموال و الحيوان التي اغتمها
 الطرفان من بعضها سوى العقارات
 تكون لمن بقيت في يده ثم نظم
 و ختم سند في هذا الشأن فقررته
 على هذه الصورة الامنية و الاستراحة
 لكن لواء الجبل الغربى و فزات
 و سائر القضاات بقى كل منها
 في يد نعلط احد المتغلبين ثم استخلص

تنظيم وتخصيم اولمغله آسايش وراحت
استقرار ايمشدر انجو جبل غربيه
وقواند لواريله سبار فضا الوهر برى
بر متغلبك يد تسلطنده قالديغند
بونلورنخى مؤخرأ على العاده يكدي كرى
ولى ايدرك تقيين اولمش اولان
ولاية عظامك تلاحق همتلويه بيدى
جمله سى قورتاريله رق دولته قازشو
قوش بولنان غومه وعبد الجليل
نام شقيلوله بونلور ثمائل سائر
متغلبه ميدان سياسته جمله يه
عبر بخش اولوب وجود لوى
قالدير لمشدر و ١٢٨٢ تاريخية
وقوع بولان ولايات تشكيلات
صه سنده ده طرابلس غرب دخى
ولايت تشكيل اولنه رق اليوم
جارى اولان اصول اداره سى
تاسيس ايدلمشدر

كلهم تدريجا تلاحق هم الولاية
العظام الذين عيّنوا على العادة
متوالين وأزيل في ميدان
السياسة وجود من عصي الدولة
كالشقيين المسميين (غومه)
و (عبد الجليل) وامثالها من
سائر المتغلبين

وفي اثناء تشكيلات الولايات
التي وقعت في تاريخ ١٢٨٢
شكّلت ولاية طرابلس الغرب
ايضا واسست اصول ادارتها
الجارية اليوم

مَدِينَةُ الْمَدِينَةِ



شاہی برجی

وزیر

بیگم برنجی

ارکان ولایت

ردیف	نام	تصانیف
۱	میر میران	مرکز مشرفی صالح رحیمی پاشا
۲	مخبر	نائب محمد فیضی افندی
۳	مخبر بیگم	مفتی الحاج مصطفیٰ باکیر افندی
۴	تہذیب	دفتر وار شرف افندی
۵	اولیٰ نائیب	مکتوبی احمد رفعت افندی
۶		الای کی محمد صالح بلی

مجلس اداره ولايت

مدير	شيخ محمد كامل افندي	عضو	متصرف مركز	اعضای طيموري
مدير	شيخ محمد بن موسی افندي		نائب	
مدير	علي بك بن قداره		مفتي	
مدير	حاجي رمضانيراف افندي		دفتر دار	
مدير	باشا غا حاي نو سفا حدين الحاج		مكتوب	
مدير	حاجي مصطفی زميت افندي		اوقاف محاسبه جيسي	
مدير	خاخام باشي الياهو خوراز افندي		باشا كاتب محيني الدين افندي	

مقامات ولایت

مقام	امور عدليه مفتشي ذات والای حضرت ولايت پناهي
مقام	ولایت توکھدا سي سامج بک (در سعادتده)
مقام	حکمه استينا في مدعي عمومي سي اشرف بک
مقام	اوقاف محاسبه جيسي ابراهيم توفيق افندي
مقام	اعشار مديري ابراهيم افندي
مقام	تلغراف و پوسته باش مديري ژوزف باليان افندي
مقام	امور اجنبیه ترجمانی شارک نسيمو وچ افندي

اقلام

مکتوبی قلمی

لایف

میر محمد هادی افندی

عربی

ترکی

نوابکار

مهریرات کاتبی حاجی احمد افندی
 مسود محمد باجی افندی
 مبین زین الدین بو عییشه افندی
 مبین محمود بو عییشه افندی
 مبین محمود قلای افندی
 مبین حسن افندی

مسود محمد کامل افندی
 مسود ثانی احمد طاهر افندی
 مبین اول محمد داود افندی
 مبین ثانی سلیمان نوری افندی
 مبین ثالث یوسف بدو افندی
 مبین احمد جلاهی افندی
 مبین رحب افندی

مجلس ادارہ ولایت

عربی باشک کاتبی حاجی احمد عبدالسلام افندی

ترکی باشک کاتبی محیی الدین افندی

مقید علی بک

کاتب ثانی فوزی بک
مقید محمود افندی

اوراق قلمی

توجہ

اوراق مدیری محمد مرابط افندی

معاونی احمد محمد افندی | مقید محمد اذوق افندی
مقید محمد بلک

محاسبہ

مرکز سنجائی محاسبہ و علی

محاسبہ ولایت قلمی

محاسبہ جماعت نجی افندی

میر حسن بلک

واردات مقید محمدی افندی
مصارفات مقید محمدی افندی
مصالح جاریہ کاتبی محمد نقوی افندی
مصالح جاریہ کاتبی رفیق محمد بلک
اوراق مقید احمد افندی

مصارفات کاتبی محمد فانی افندی
واردات مقید حسینی نجی افندی
مصارفات مقید محمد رشید افندی
اوراق مقید مصطفی صبری افندی
عدلیہ حسنا کاتبی محمود بلک

صند قلمی شعبان افندی

ولایت عیثی ادارتی

توجہ

اعشار مدیری براہیم افندی

ایکٹی کاتب عبدالسلیم نجی افندی
کاتبی محمد کفاله افندی

باش کاتب مصطفی مظہر افندی
اعبار ماموری ظاہر فتوران افندی

مَطْبَعَةُ وَكَايَتِ

مدیر و محرر: محمدی محمدی افندی

سر مرتب احمد ربجائی افندی
کاتب و امین صندوق خلیل افندی
لیطوغرافیا دستکار محمد بن صالح افندی

مرتب ثانی احمد افندی
مترجم محمد کامل افندی
حروفات دستکار ابراهیم سید

مَحَاکِم

حکیم شریک شریف

حاکم الشرع محمد فیضی افندی

حکیم شریک قلی

باشکاتب الشیخ محمد بن موسی افندی

کتاب

الحاج عبدالرحمن ابودقیقه افندی مدرس
احمد بن لاعز افندی
علی الصوارعی افندی
عبدالرحمن بن لامه افندی

کتاب

الحاج محمد بن کوره افندی مدرس
الشیخ نصر العقی افندی
الشیخ مصطفی النازعی افندی
حسین بن لامه افندی

محکمہ استینا دائرہ اولیٰ

حقوق قلمی		خزائنہ	
رئیس نائب ولایت		رئیس لطفانہ حکمت افندی	
مدعی عمومی اشرف بک			
ابوبکر بن سعید افندی	الحاج محمد بانون افندی	خزینہ دار	مدرس
خلیل درویش افندی	حزق قیل افندی	رابعہ	مدرس
احمد خوجہ افندی	احمد قلائی افندی	مدرس	مدرس
یوسف مظاہر افندی	الحاج محمد مارید افندی	مدرس	مدرس
محمد بو حولیہ افندی	ابوبکر بن عویضان افندی	مدرس	مدرس

محکمہ استینا قلمی

باش کاتب احمد شاہین افندی

علی عارف بک	حسین کامل افندی
محمد امین افندی	محمد داود افندی

محکمہ استینا مشعلی

سلیمان افندی	عبدالعزیز	فرج اعجاز	مخل
--------------	-----------	-----------	-----

مرکز دایہ محکمہ قلمی

حقوق دائرہ قلمی		خزائنہ دائرہ قلمی	
رئیس محمد اسعد افندی		رئیس حاجی توفیق افندی	

مدعی عمومی معاونی عبدالرحمن افندی

شیخ علی بن الحاج افندی
رپی داوید افندی
علی بدوی افندی

عربی باقر افندی
حسن جبروش افندی
مرابط محمد الطیب افندی

محکمہ بدایت قلبی

باش کاتب منظر

محمد افندی
سلیمان بن الحاج افندی

قدری افندی
محمد بن سلیمان افندی

عالیہ قومینسی

رئیس ولایت عدلیہ مفتی ذات والا جناب ولایتینا ہی

محکمہ استیناف رئیس اولی
محکمہ استیناف مدعی سومینسی
بدایت محکمہ سے رئیس ثانیسی
بجارت محکمہ سے رئیس

محکمہ استیناف رئیس ثانیسی
محکمہ بدایت رئیس اولی
مدعی عمومی معاونی

ولایت ہیبت ثانیسی

رئیس مرکز بدایت محکمہ سی رئیس ثانیسی

حاجی عربی بانرنا افندی

حسن جبروش افندی

اجراء الولاية

اجراء موری احمد نظیف افندی

باشر مصطفی جراح اعنا || مباشر محمد شقو بی اغا

مختارات

رئیس محمد طیب افندی

مدیر

حاجی صدیق مرعوف افندی
الحاج محمد ذروق افندی
ابراهیم حصاری افندی
ربیع رحیم افندی

علی عیان افندی
موسوی شاهول افندی

مفتی

مختارات قلم

باش کاتب منجدر

ضبط کاتبی عمر افندی
مباشر خیراوه اغا مباشر الماس اغا
مقیاد آصف بلک
مباشر ابراهیم اغا

محاسبه اوقاف قلمی

اوقاف محاسبه جینی

باش کاتب عبد الکریم افندی
تعمیر ارجاج حسین افندی

معارف و میسین

رئیس مفتی افندی	ناظر نائب افندی
شیخ محمد بن موسی افندی	شیخ محمد کامل افندی
الحاج مصطفی بن حمود افندی	شیخ مصطفی حمدانی افندی

بجالات احوال و میسین

رئیس مکتوبی ولایت

مکتوبی قلبی عیسی محمد هادی افندی	ولایت اوراق میدیری محمد مرابط افندی
محاسبه ولایت مصارفات کاتبی فائق افندی	کاتب محمد راو و افندی

اوقاف و میسین

رئیس مفتی افندی

حاجی مصطفی بن حمود افندی	حاجی محمد توغارا افندی
حاجی محمد مرابط افندی	

راملا کسیر



عثماني ۲
 عجیب ۱
 فریق (۵)
 مدالیہ
 روئیس افتخار

رتبہ	نشانی عثمانی	نشانی	مدالیہ
میرلوا			۴
مدالیہ اولی			۴

حمدی پاشا
 مہربہ کاتبی حکمت بک
 یاور حرب بدری بک

ارکانِ غیرتِ پانچویں

رتبہ	نشانی	نشانی	مدالیہ
رئیس	تائمنما		۴
دانش	بیکجا		۴
جھیل	قولانما		۴

روسین افتخار ۲
 روسین افتخار ۲

(۱) من آثار و حقیقتہ شمسہ استیقاماً باطراذ
 طرابلس الغرب داربیتہ اذ انہ و طاحوت
 بخاری مخصوصہ باصا کو السلطانیہ

(۲) طرابلس غربہ اطرافہ ملوذا استیقام
 در کتبا شاہانہ یہ مخصوص بخاری کو منیلہ در
 باب قرۃ آثار ہنر و فنہ در

ازکار خدیوہ ملیح خضابطان

مدالیہ	نشانی عثمانی بھیدی	تیمبہ	سلیم افندی
اکوید		الاکا بظ	فرقہ اوراق مدیری یوسف افندی
		مدیر اول	محمد اکاہ افندی
		معاونت	عثمان واغہ افندی
			سلیمان غواد افندی

تاریخ محاسبات و میسرے ہیت

کوید	۲	میراوی	رئیس محمد بک
روسید	۵	کیلیانیم	بھجت افندی
		قولانقا	جمال بک

ازارہ عتیکر ہیتی

	۴	بیگم	رئیس وکیل مسطوف افندی
		الاکا بظ	باش کاتب علی بک
		طابو کوی	باش کاتب معاویہ توفیق افندی
		یوزبانہ	یوسف افندی
		یوزبانہ	ادارہ ضابطی عبدالقادر افندی
			علی افندی
		یوزبانہ	انبار ماموری راشد افندی
			کاتب معاویہ محمد افندی
	۵	ملازم	عثمان افندی
			محمد افندی

دیوان حرب هیئت مؤثر

رتبه	نشانی عثمان مجیدی	مدالیه
میرای	۴	قوه مطاع
قائم مقام		
بکباشی	۴	" کوید "
قولی	۰	
پرزباشی		
کاتب معاون		

رئیس حسن تحسین بلس
 نوری بلس
 سالم افندی
 احمد افندی
 احمد افندی
 ناسد افندی

صحیفه قومندسیون تک هیئت

رتبه	نشانی عثمان مجیدی	مدالیه
طیب محمد بلس	۰	مقاعد
طیب اول خلیل افندی		
احمد علی افندی		
نصرت افندی		
خسترخانه مدیری مصطفی افندی		
سرکاتب محمد افندی		
سراجزاجی حسن افندی		
سراجزاجی عطا افندی		
ایکینچی اجزاجی جورجی افندی		

مرکز ولایت

رتبه	نشانی عثمان مجیدی	مدالیه
مرکز قوماندانی ایوب بلس	۰	پلونه سلسلہ
احمد افندی		۲

۱۵۵ الایک امریسی

رتبه	عنوان	مدال
میرای	ممتاز	قوه طایفه بوسه
ممتاز	ممتاز	قوه طایفه سلسله
ممتاز	ممتاز	کریه
ممتاز	ممتاز	افتخار
ممتاز	ممتاز	کریه
ممتاز	ممتاز	کریه

مصطفی بلبل
محمد بلبل
برنجی بکاشی بهشت بلبل
ایجنی بکاشی احمد اغا
اوجنی بکاشی رضا افندی
دردی بکاشی سالم افندی
طیب ثوری افندی
آلای امینی
منزل

۱۵۶ الایک امریسی

رتبه	عنوان	مدال
میرای	ممتاز	قوه طایفه بوسه
ممتاز	ممتاز	قوه طایفه سلسله
ممتاز	ممتاز	کریه
ممتاز	ممتاز	کریه
ممتاز	ممتاز	کریه
ممتاز	ممتاز	کریه

محمد راجب بلبل
ایوب بلبل
برنجی بکاشی حامد بلبل
ایجنی بکاشی
اوجنی بکاشی
دردی بکاشی زویا افندی
آلای امینی
منزل

۱۵۷ الایک امریسی

رتبه	عنوان	مدال
میرای	ممتاز	قوه طایفه بوسه
ممتاز	ممتاز	قوه طایفه سلسله
ممتاز	ممتاز	کریه
ممتاز	ممتاز	کریه
ممتاز	ممتاز	کریه
ممتاز	ممتاز	کریه

اسما عیلا حق بلبل
حسن حسین بلبل
برنجی بکاشی علی افندی
ایجنی بکاشی
اوجنی بکاشی احمد شکوی افندی
دردی بکاشی حاجی علی افندی
آلای امینی اسما عیلا افندی
منزل

۱۵۸ الیگامری

رتبه	نام و نام خانوادگی	مدال
میرلای قائم مقام	محمد ولد رمضان ولد برنجی بیگاشی احمد افندی ایکبچی بیگاشی طاف ولد اورنجی بیگاشی حاجی احمد افندی دریجی بیگاشی حاجی رضا افندی طیب حاجی افندی	۴ ۵ ۴ ۱ ۱
بیگاشی	مخل	۱

سوار ۳۷ الیگامری

میرلای قائم مقام بیگاشی	مشا هین ولد جمال ولد مصطفی افندی ایکبچی بیگاشی طیب پاستقوافندی	۵
بیگاشی	مخل	۱
	الای امینی	

سوار ۳۸ الینک امرای

رتبه	شماره	معدالیه	حسن تحسین بلیک عسره بلیک برنجی بیگاشی راسم افغا ایکینچی بیگاشی ابراهیم افندی طیب رجب افندی الافاسنی حسن افندی
میرلای قائمقا یکاشه	۴ ۴ ۵	۱ ۱ ۱	

طوبچی و اسنچکا امرای

رتبه	شماره	معدالیه	حمید بلیک جواد بلیک زافدا افندی وحی افندی علی اغا بیتر بیگاشی چچی افندی
میرلای قائمقا یکاشه یکاشه	۴ ۴ ۴ ۴	۱ ۱ ۱ ۱	

کلیتجه

طرابلسچی بلیک انده ایفکرا فندار مهابة | رؤساء و ضباط السفن السلطانية
سفن هایونک سوار و ضباط لروی | الفراسینه بالمهابة فی مرینا طرابلس الغرب

زرهلی مقدمه خیر قرة هایونک

سوار علی اول احمد بلیک	قائمقا
------------------------	--------

مدالیہ	نشان	رہنما	
وقت طاع		قول ثانی یوزباشی امان اللہ قوت یوزباشی ملازم اول	سوارى ثانی مصطفیٰ قیودان طوبی قیودان حسن افندی امام ایوب افندی کاتب حسن افندی سیرسفانن ماموری حمدی افندی معاونین خلیل افندی
کوید		یوزباشی ملازم اول بکاشی قول ثانی قول ثانی یوزباشی ملازم اول " " فوسلوی	برنجی بلوک جمال افندی برنجی بلوک محمد اعجازی بلوک حسین افان سرجرنجی محمد بلوک چرنجی ثانی محمد کامل افندی چرنجی ثالث عارف افندی چرخ حسن افندی " محمد شکیب افندی " حسین شوقی افندی " حسن اعجاز طیب محمد شکری افندی جراح امین افندی قرغاجی حسین اوسطه

منظر قزوت هایولی

		بکاشی قول ثانی صفی اللہ ملازم اول برنجی کاتب	سوارى شاکر بلوک سوارى ثانی یعقوب قیودان امام حسن افندی سیرسفانن مامور محمد فضل افندی کاتب محمد افندی
--	--	--	--

مدالیہ	نشان	بن	برنجی بلوک محمد علی آغا ایکٹی بلوک محمد آغا برنجی بلوک حسن آغا ایکٹی بلوک صفوت افندی سپر جی حسنا فندی ایکٹی چرنجی راشد آغا جرج ابراہیم افندی مسعود افندی جواح عبدہ افندی قلا فوز محمد قیوان
	عمانی		
	مجیدی		
	صدقت		
	بھیرا فخر شیر خورشید ۳		
	۱		

لیمان ریسی

جریہ صاغ قولاً فالوندن حسن بک

عسکر ضبطیر

قوہ طاع وا فخر ۳	۴	طامہ اصطبل اواز انجا	الای امراسی الای بکی محمد صالح بک محمد شوق بک
------------------------	---	----------------------------	---

مرکز طاہوری

طاہوری	صدقت	طاہوری	طاہوری حاجی احمد آغا محمد صادق افندی
	مجیدی	حسنا انجی	
	محمد		

مداليه	مقامات مجان مجيد	رتبه بلو اغان معاون ژوزا ايو	طا ابراهيم افندي حافظ ابراهيم افندي محل
ط ك			
		بلو اغان ژوزا ايو	محمد افندي معاون محل محل
سوزي ك			
		بلو اغان ژوزا ايو	ابراهيم اغان علي اغان
حسين خان مدير حسين اغان			
قول او غيلان باش خان ابي هيني			
باش اغان يوسف اغان الحاج			
تسا محل مدير محمد بن علي الصغير ملازم مدير احمد بن رخيص	مشتيه لديرى شيخ علي بن الحاج رقيان مشتيرى شيخ الحاج محمد بن جوازي مدير محمد النبي اغ الحاج يوسف سويدان		
کاتب حسن افندي جبروش			

دائرة بیدار

الله

رئیس محمود فائز افندی

طیب و کلی بیگاشی نوری بک	معاون مصطفی ضفا پری افندی
باش کاپ محمد علی افندی	مهندس توفیق افندی
الحاج محمد ابن ذکری افندی	الحاج علی المقرون افندی
محمد بن ذکری افندی	الحاج ابوبکر القلهود افندی

خوس خرمیلی افندی

صند ق امینی صبداء البلمش افندی	کاتب ثانی اسماعیل سری افندی
سوراوقانی تحصیلدار محمد القاسمی افندی	مفتش مصطفی بک

پسا پورط ما سورا میرلی محمد افندی

سازمان خیریه

مدیر و کاتبی حاجی سالم افندی	غاردیان حاجی قدور انا
دیگری باشون انا	

قرائتخانه

قرائتخانه طبیعی موسیود یکسون مدالبر

لسان اجنبی کاتبی قارلو سقو	ترکی کاتبی محمد رفعت افندی
----------------------------	----------------------------

رِسْمِ مَازَنَاتِی

ناظر حسام الدین افندی تاریخ ۱۳۰۲

محاسبه باش کاتبی احمد شکری افندی	محررات باش کاتبی محمود بی افندی
رفیق تاج ابراهیم افندی	رفیق صالح خیری افندی

مرکز سومات داروئی

ایکچی کاتب احمد بهنج افندی	صندوق امینی عبداہ فوزی افندی
معاینہ جی بلال افندی	انبارہا موری عبدالرحمن افندی
اسکھ ما موری محمد حسیب افندی	ترکوه کاتبی ذہنی افندی
مہر حسین عونی افندی	مبصر محمد صادق افندی
ترجمان جون جون افندی	
طرابلس حلفہ اسکھ ما مور محمد افندی	کاتبی علی افندی

رِسْمِ سَمَرِ اَرَاکِی

قالہ

مرکز مدیری مصطفیٰ شاہ افندی

قولتورول ما موری امیل قرہ پن افندی

محاسبہ باش کاتبی حاجی طیب افندی	محررات باش کاتبی علی بلے
صندوق امین حسنی افندی	سکرات ما مور محمد علی افندی
اوراق صحیح ما مور حافظ خلیل افندی	طوز کاتبی علی فوزی افندی
محاسبہ رفیق بکر شکری افندی	محررات رفیق مصطفیٰ نجیب افندی
اوراق صحیح رفیق	

طرابلسه برنجي توتون فابريقه مامور	ايگني توتون فابريقه ماموري
عبدالوهاب افندي	اسماعيل افندي
برنجي نفيه فابريقه ماموري ابراهيم افندي	

تلفراف و پوسته اداراسي

باش مدير ژورف باليان افندي	بيگيه
پوسته مدير و تلفراف مامور تقود	تلفراف مامور قابرله افندي
باش مدير کاتبی الفزد باليان افندي	

طرابلسه گورنمينگه مقام

زاويه قضاسي

قائم مقام الحاج محمد كعبا ريلت	
نائب رفعت افندي	مفتي حاج محمد افندي بن عبدالرزاق
مال مديرى احمد افندي الموقت	مسند قاضي حاج احمد الفريطى افندي
اوقاف وكيلى حاجى بابى افندي	

مجلس اداره

رئيسى قائم مقام

رئیس	راحمه افندي بن لافي	اعضای طبيعى
مفتي	الشيبياني القنوري افندي	
مال مديرى	الحاج اجرا افندي بن شيب	
اوقاف وكيلى	على افندي بن سيالم	

محکمہ ہدایت

رئیس نایب افندی

قائم مقام سالم بن راشد افندی | محمد بن احمد البرکاسی افندی |
رسم ستہ ڈاکو رشید افندی . کاتب حسن افندی الاشتم . تلفراف و پوستہ مدیر احمد شیخ

مخبریان قضایا

قائم مقام احمد توفیق افندی

نائب محمد روشن افندی | مفتی محمد افندی بورخیص
مال مدیری حسین الرخصی افندی | صدق قاسمی علی افندی
اوقاف و کیلی رمضان افندی

مجلس اراک

رئیس قائم مقام

رئیس	نائب
مفتی	مفتی
مال مدیری	مال مدیری
اوقاف و کیلی	اوقاف و کیلی
شیخ بشیر	شیخ بشیر
شیخ شعبان	شیخ شعبان
شیخ مہرک	شیخ مہرک
شیخ صالح	شیخ صالح

محکمہ ہدایت

رئیس نایب

قائم مقام ناجی افندی | ابوالقاسم افندی |
کاتب محمد افندی

مجلس قضایی

قائم مقام علی رضا افندی

مفتی طاهر بن مصرات	نائب احمد راشد افندی
صندوق امین احمد افندی	مال مدیری حسین افندی
	اوقاف و کلی حاجی محمد داود افندی

مجلس آراء

رئیس قائم مقام

اعضای	ابوالقاسم شاماکه افندی	نائب	اعضای
	حاج منصور افندی	مفتی	
	علی بن کریم بیگ افندی	مال مدیری	
	علی بن لایق افندی	اوقاف و کلی	

محکمات و بدایع

رئیس نائب

محمد زواغی افندی | حاج سالم الدباشی افندی

نکی ماوردی مصطفی افندی | حکیمه شرعیہ کاتبی علی افندی

وزارتہ ناخبرہ

مدیر علی بلبل بن موسی

نامہ

کاتب و صندوق امین عبدالقادر افندی | نائب سالم افندی

مجلسی

رئیس مدیر

ابوزید بن زاید افندی
احمد بن عمر

عبدالله بن شهبان افندی
محمد الاسود افندی

رسومات ماموری محمد توفیق افندی
رسومات کاتبی ابراهیم افندی
تلغرافی و پوسته مدیری شریف افندی

مظور ناچیر

مدیر حاجی خلیفه طویجی افندی
نائب مصطفی خازمی افندی
کاتب و امین صندوق فقیه مسعود افندی
مفتی شیخ احمد عالم افندی

مکتبہ ناچیر

مدیری محمد نفاقی ناصون افندی
نائب محمد الامین افندی
کاتب و امین صندوق خلیفه بن طالب افندی
مفتی عمر افندی بن قدیره

قائم و ناچیر

مدیر اسماعیل حق افندی
نائب شیخ محمد افندی
اوقافی و کلی حاج احمد افندی
کاتب و امین صندوق محمد کرم موافقی

زوی الجوارى نایجی

مدیر حاج خلیفه بیت المال افندی
کاتب و امین صندوق مصطفی شتی افندی

لواء فزان

فزان سنجانی

ان لواء فزان متشکل من سبعة
قضاآت اسمائها (الحفرة الشرقية)
(سبیهه) و (سوکنه) و (الشاطی)
(رغات) و (ازقر) و (رشاد)
وست نواحی ستمی (الوادى الشرقی)
(الوادى الغربی) و (وادى عتبه)
(القطرون) و (هون) و (زلة)
مع قطعى ارض واسعتین معروفین
(کاوار) و (بورکو)
فمنها قضاآت (الحفرة الشرقية)
(سبیهه) و (الشاطی) و (سوکنه)
(رغات) و نواحی (الوادى الشرقی)
(الوادى الغربی) و (وادى عتبه)

حفرة شرقیه . سبیهه . سوکنه
شاطی . رغات . ازقر . رشاد
نام یدى قضا وادى شرقی .
وادى غربی . وادى عتبه .
قطرون . هون . زله . سبیهه
اولنان التی ناحیه و کاوار و بورکو
نامیله معروفی ایکی پارچه اراضی
واسعه فزان سنجانی تشکیل
ایده یور
بونلورن حفره شرقیه . سبیهه .
شاطی . سوکنه . و رغات قضاوی
و وادى شرقی . وادى غربی
و وادى عتبه ناحیه لری حسابستر

خرمالقلر واوزم شفتالی انجیر
 والمالکی خلی اشجار مثمره فی حاوی
 باغچه لوله و برار شوندن اوج
 درت ارشون قدر دینلکده
 طاتلی صوقیولوله مالامالدر لر
 غات قصبه سنک میاه جاری سی
 والاوزادیلوب ایچدن صوالنه
 بیلور صورتده متعدد صو
 کوز لوی ولیمون و پرتقال
 باغچه لوی چو قدر

شاطی قضا سنک برار شون
 عرضنده ویارم آر شون عمقده
 اوله رق جریان ایدر طاتلی صوی
 ربونک نصفی قدرده دیکر برماه
 جاری سی بولینور

سوکنه قصبه سی برسوراپله
 محاط اولوب خمس سنجاقیله قران
 سنجاقی حدودنده واقعد
 یومحلده بدایله سنجاک او بر
 حدودینه قدر یاپیش اولان قضا
 وناجیه لویک هیچ برنده پیره پیشایر
 بونک ایچون قران سنجاقی اهلایسه
 پیره راحتسز کندن ولسته در

فیها من الخیل ما لا یعد ولا یحصى
 وحدائق مملوءة بكثير من الاشجار
 المثمرة مثل العنب والدراق والتین
 والتفاح و فیها ایضاً آبار ماء عذبة
 عمقها من ذراع واحد الى ثلاثة
 اذرع او اربعة
 ویوجد فی قصبه (غات) میاه
 جاریه و عیون متعددة یمكن انخذ
 الماء منها یمد الید وکثیر من حدائق
 الليمون والبرتقال

ویوجد ایضاً فی قضا، الشاطی ماء
 عذب جاری عرضنه ذراع و نصفه
 ذراع وماء جاری آخر قدر نصف
 ذلك

وان قصبه سوکنة) محاطة بسور
 وکائنة فی حدود لوانی الحسوفوزان
 ولا یعیش البرعون قطعاً فی القضا
 والنواحی الممتدة من هذا المحل
 الحاقصی حدود اللواء المذكور ولذلك
 فان اهالی لوان قران مسترحون
 منازعاج البراعیث
 وان اهالی قضا (سوکنة) (وسنة)

سوكنه وسببه قضاوى و وادى غرق
 و قظرون و هون فاحيه لومى
 اها ليسى سودان بتجارته و سائر
 تجارته مالمو فدرلو
 از قر قضا سنك اها ليسى (توارق)
 اقوامند فدر كند ولويه مخصوص
 لسان لرى اولوب بعضى لرى ده عرجه
 تكلم ايدرلو بو قضا ده معادن
 چوق ايسنه اشجار ممره هيج يوقد
 شوقدر كه بعضى واديلرنده زيتون
 و سرو انا جارى كئيله بوليدور
 بو قضا ده (جبل جنون) نامنده
 و تقريبا بشيوز متر و ارتفاعه
 بر طاع بولنوب اتكدن ساهه
 زمينده اوله رق مر و ايدن قوت
 قلب و سرعت حركت و جسا رله
 شصف تواد كيلر كال خوف و ده شله
 كچكده و بو طاعه چيقوب احوال
 و كيفياتى كشف و تحقيقه جريته
 ايدنه مامكه درلو چونكه افلوجه
 ثابتد ركه شمدى قدر بو طاعك
 كشى ايچون زروه سنه اصعاد
 ايدلمش اولنلر بردها عودت
 ايتمديلر بنا برين طاعه ايجله
 بو طاعده ساكن اولد قارىنه

و نواحى (الوادى الغربى) و (المقرون)
 و (هون) مالمو فون بتجارة السودان
 و سائر التجارات
 و ان اها الى قضا، (ازوق) من اقوام
 (التوارق) ولهم لسان مخصوص بهم
 وبعضهم يتكلمون بالهري، والمعادن
 كثيرة في هذا القضا، لكن لا يوجد
 فيه اشجار مثمرة، انما يوجد في
 بعض اوديته كثير من اشجار الزيتون
 والسرو، وان في هذا القضا جبلا
 اسمه (جبل الجنون) ارتفاعه خمس
 مائة ذراع تقريبا، وفي زيله طريق
 يمر على وجه الارض لا يمضى عليه
 التوارق المتصفون بقوة القلب
 وسرعة الحركة، الا بكال الخوف
 والدهشة ولا يتجاسرون على الصعود
 الى هذا الجبل ليكشفوا احواله ويحققوا
 كيفية لانه من المحقق عندهم ان كل
 الذين اصعدوا الى هذا الان على ضرورة
 ان الجبل لاجل اكتشافه لم يرجعوا لذلك يعتقدون
 ان طاعه ايچون تسكن هذا الجبل (ه)

(ه) كذلهم يرجع احد من الذين صعدوا على جبل
 (اورست) الذي هو على ذروة في سلسلة جبال
 (هالايا) الهائلة بالهند، وكانت كل طاعه

قائل اولیور لر (۵)

تواریه اقوامتک اسلحه سی قلع و قلم و قلم و قلم
 عبارتدر بواد ملر صوسزلغه
 و اچلفه طبیعت بشریه نکه تحیل ایدیه
 بیله جکندن زیاده طایا نیور لر
 دینلسه جاتردر چونکه اون کونلکه
 یولنه کیده جا اولملوی حرکتلردن
 مقدم هان اولن کونلک یمکی اولمقدار
 صوبی کند ولرینه مخصوص بر اشقاه
 و قابلیتله برا تور شده ییوب
 یوله روان اوله یور لر یدتی
 سکر کون صکره اللریه یمک و صو
 کچا مکله صققلری تقدیر نده و اکب
 اوله قلمی دوه نوله برر طر نده
 چیقار د قلمی براز قانی و دوه نلک
 برینی کسویا معا سنی صققله بر کبیر
 دکلمی مایعی کما فی ایدوب حیافظه
 حیات ایدیه بله کلرینک و قوعی
 چوقدر و دوه لری دخی کندی لری
 کبی مستحکم و لر

اما اسلحه اقوام التوارق هی عبارة
 عن السیوف و الخناجر
 و یجوز ان یقال ان هولاء الناس
 یجهلون العطش و اجموح اکثرهما
 تحمله الطبيعة البشرية لان
 من یرید منهم السفر الی مسافة
 عشرة ايام یأکل قبل سفره فی
 قعدة واحدة طعام عشرة ايام
 و یشرب ماءً بذلک المقدار بشرهة
 و قابلیة مخصوصتین مهم ثم یشیر
 فی الطریق و کثیراً ما یقع انهم ان لم
 یجدوا طعاماً و ماءً بعد سبعة ايام
 او ثمانية و تقضوا بسبب ذلک
 فیستخرجون من عرق کل من الجمال
 الی هم و اکبواها قلیلاً من الدم
 و یشربون به و یندبحون جملاً یمیر
 امعانه و یشربون منها ما یعان
 و یشربونه و بذلک یحافظون
 حیاتهم و ان جمالهم ایضاً
 متحمله مثلهم

(۵) هندستانده واقع (هالایا) سلسله
 جبالده الی یوکسله ذروه لی (اودست)
 نام طاغته چیققلردن هیچ بری عودت
 ایتمور ادیان و اعتقاداته متنوعه صابند

من اهل الهند المجتمعین من اصحاب
 ادیان و اعتقادات متنوعه تظن
 ظنوناً مختلفه فی شأن هذا الجبل
 بصورة ان تقبلها دیانتها المنسوبة

حفرة شرقية قضاياها ليسي قمانك
 شرق طرفه بولنوب (واو)
 تسميه اولنا زايه اوج كونك
 مسافره (واو كبير) فاميله
 مشهر كوزلور دنهان بر بلده نك
 بولنديغنه قانغدرلور دوه تحريه
 ايجون اوه صره اوجهته كيد نسر
 انواع اشجار ايله مملو واهاليدن
 خالي اوله دن شهر مذكور كور مكله
 كمال خوف و خشيتله هودت
 ايتد كلري و بناء عليه اهالي
 قضا دن بر حرم خنير او جهله كيد
 اجراي تحريات ايد ه كيشلر ايد

وان اهالي قضاء (الحفرة الشرقية)
 يزعمون وجود بلدة عجوبة
 عن الابصار مشتهرة باسم (واو)
 الكبير) بعيدة ثلاثة ايام عن
 الزاوية المسماة (واو) الكائنة
 في الجهة الشرقية من القضاء
 ومن المتواتر انه قد يذهب بعض
 الناس احيانا الى تلك الجهة لأجل
 تحري الابل الضالة فينشا هدون
 البلد المذكور ملكان بانواع
 الاشجار خاليا من الناس و
 يجمعون كمال الخوف والخشية
 وانه كثيرا ما ذهب اليه ذلك

مجمع اولان هندستانيلر هر برطانفند
 انستو اولديغني ديانك بقول ايد بيلور
 وجه اوزره برطاني حقد ه برطاني
 مختلفه ده بولنور دوي زمانره كي
 فنون و معارفك ترقياتي بو طاعتك
 تپرسنك بر قاچ قات ما فو قد كجرك
 بونك سطح بھردن ۸۳۰ متر و ارتفاعك
 هنده واليوكسك قسي كره هواطك
 خار جند بولنديغندك اورايد قدر
 حقا نك هودت ايتما سي اورايد

الباكون ترقيات العنون والمعروف
 في زماننا قد بها وزت ما فوق
 ذروة الجبل المذكور بأضغاف
 وكشفت ان ارتفاعه عن سطح
 البحر ۸۳۰ متر (كل متر وثلاثة
 اذرع طرابلية) وان قسمة
 الاطلي خارج عن كوة الهواء واشتت
 ايضا ان الذين صعدوا على ذلك المثل
 لم يجدوا هواء يتفسر لانهما
 بالظلم وخرج الدم منها بقوا امرات

برشئی کوره مدکاری متواتر در شومو
 ملکک بولندی غله قریبا ولان جبلده
 قلع و بچاق و سائر بوکا ماثل بشیلر رسم
 هیئتده پک چوق طاشلر بولنده یورک
 ناری کوراندک مطابقتا بولنده طاش و سبک
 کر چکی ایدیلرده هرکه دن تهر ایش
 ولد قلوبده قائل اولدجی کلور

المحلجم غفیر من اهاالی القضا، لاجراء
 الخریات فلم یروا شیئا ویوجد
 فی جبل قریب من ذلك المحل المروی
 وجود البلد الموهوم فیہ شیء کثیر من
 البجرات فی شکل و رسم السیو و المسک کبیر
 و ما اشیء بها یکار کل من رها ان یصد
 انها کما فی الحقیقة سیوفاً و سکا کین و غیر ذلك
 ثم شجرت

ایده هوا بوله ما ملریله و طبیعی مسام
 آیلوب قانریک اقسیله وفات ایده
 قالد قلوبه منی اید و کنی کشف و اثبات
 ایشدر بو (جبل جنون) ایسه بشیو
 متر و مقدار ای ارتفاعنده اولوب اوله
 کوره هوایی کچک جک درجه ده من قفغ
 اولد یقندن بوکا چیقائلرله کیر و عود
 ایده ما ملریله یا لکر بر سبب بوله
 یلوزر که اودد بو طاق اوستنده
 قوقوسی انسانی بایلدیرر و یا خود
 بردن بره هلاله ایدر بو نوع نباتانه
 و یا معدنیات بولنسیدر

وذلك سبب عدم رجوعهم اما (جبل جنون)
 هذا ارتفاعه قدر خمسمائة متر و لم یس
 یمرتفع فی درجه تجا و زکوة الهواء کما
 ذکر وانما یمکن ان یجد سبباً واحداً
 لهدم ایا بالذین صعده و علیة
 وهو وجود نوع من النباتات
 او المعادن فوق هذا الجبل
 له رائحة تعشی الانسان او تملک
 فجأة .

فوان بنگالی

متصرف مجیدی نذہت بک

مفتی ابراہیم افندی	نائب محمد عزت افندی
وکیل مدیر تحریرات احمد افندی	محاسبہ جی محمد عزیز افندی
صندوق امینی علی بن عبد الفتی افندی	

مجلس ادارہ لوان

رئیس متصرف لوان

اعضای طبیب	نامب	احمد بیله افندی
	محاسبہ جی	زائد افندی
اعضای طبیب	مفتی	حاجی کیدہ فی افندی
	مدیر تحریرات	صالح کارہ افندی
کاتب علی بو عیثہ افندی		

محکمہ عدلیہ لوان

رئیس نائب افندی

کاتب اول عمر افندی	محمد بن علوہ افندی محمد بن علی الولید افندی محمد بوہیمہ افندی
کاتب ثانی جیبہ افندی	
معاونین ریختان اعلا	ضبطہ بلوک افاسی محمد افندی
منزل	زور نال امینی

غات رضا

نائب	قائم مقام صافی بک	نائب
	مجلس مفتی دودہ خورہ افندی	
	کاتب احداثدی	

ازرق توارق قائم مقامی

نائب	مخدوم بک
------	----------

سوکسہ رضا

قائم مقام مفتوق رحیمی اغا	
نائب عبدالهادی افندی	کاتب مال سلیمان بن منصور رانی
مفتی یونس افندی	صندوق امینی بوقصیصہ مکر سواندی

مجلس داره رضا

رئیس قائم مقام	
حاجی علی باشا لہ افندی	شیخ محمد بیضا افندی
محمد قلاچ افندی	

شاطی رضایی

قائم مقام محمود اغا	
نائب علی فوزی افندی	کاتب علی جاوید افندی
مفتی عبدالرحمن افندی	صندوق امینی ناچم افندی

مجلس دار وقضا

رئیس قائم مقام

اعضای	بشیر افندی احمد افندی	میہو افندی محمد افندی	کتاب
-------	--------------------------	--------------------------	------

بیمہ و سمنو قضا

قائم مقام عمر شلی افا

نائب محمد عثمان افندی || مفتی
کاتب و امین صندوق علی بن حمود افندی

مجلس دار وقضا

رئیس قائم مقام

اعضای	محمد بن صالح افندی محمد بن بلغلی افندی	محمد بن حطاطی افندی محمد بن حمید افندی	کتاب
-------	---	---	------

حضرہ و شرقیہ قضا

قائم مقام صوفی افا

نائب عبدالقادر افندی || مفتی
کاتب و امین صندوق شادلی افندی

مجلس دار وقضا

رئیس قائم مقام

اعضای	شریف حسین افندی دخیل بن ساسی افندی	عمر حفاز افندی قابطو افندی	کتاب
-------	---------------------------------------	-------------------------------	------

ہون ناچیر سے

مدیر خلیفہ طبقہ اغا

نائب خلیل افندی	مفتی
کاتب	امین صندوق

مجلس دارہ ناچیر

رئیس مدیر

علی تنبیری افندی	حامد افندی
حبیب افندی	محمد افندی

زلتر ناچیر سے

مدیر الشیخ ابراہیم بن محمد

وادی شرفی ناچیر سے

مدیر محمد بن عبد الفتی افندی

نائب ثابت افندی	کاتب مال عبدالقادر افندی
مفتی	امین صندوق عبدالقادر افندی

مجلس دارہ ناچیر سے

رئیس مدیر

عبدالرحمن افندی	عبدالقادر بن صالحین افندی
محمد یالین افندی	یوسف بن حسن افندی

وَأَزَىٰ عَمْرٍۭا نَاجِيَةً

مدیر عبد الحمید افندی

صفتی	نائب علی بن موسی افندی
امین صندوق علی افندی	کاتب مال فرهاد افندی

مجلس اداره ناجیه

رئیس مدیر

شافی افندی	سالم بن حاج عمر افندی
محمد افندی	مولود بن مصطفی افندی

وَأَزَىٰ عَمْرٍۭا نَاجِيَةً

مدیر شیرو بوز غایه اغا

کاتب و امین صندوق	نائب محمد افندی
-------------------	-----------------

وَأَزَىٰ عَمْرٍۭا نَاجِيَةً

مدیر زروق بو عیشرا افندی

مجلس حسنی

مصرف اولیٰ پاشا	مفتی محمد نعاس افندی	نائب حسین حسینی افندی
میرزا حسن	مقررات مدیری زیور افندی	حاسبه جی محمد امین افندی
	اوقاف و کیلی محمد افندی بن خلیفه	اعضای مدیری احمد افندی بن صالح

مجلس اداره لوای

رئیس مصرف لوای	
حاجی عبدالعزیز ابن منجا	نائب
حاجی صرافند خان ابن هند	حاسبه جی
حاجی عبدالقادر ابن یونس	مفتی
محمد افندی ابن بلخری	مدیر مخبر مراد
	اوقاف و کیلی
مجلس اولیٰ پاشا لایق علی افندی	

لوای ایدیت حکم

رئیس نائب افندی	
مدیر عمومی معاونی محمود علی افندی	
حاجی حسن افندی ابن میلاد	حاجی عبدالعزیز ابن میلاد
حاجی عبدالعزیز ابن سوهلی	

تجربات لواء قلبی

تجربات عربیه باش کاتبی ابو بکر افندی	تجربات ترکیه مقیدی توفیق افندی
تجربات عربیه کاتبی عبد الحمید افندی	تجربات عربیه مقیدی احمد افندی

لواء اسبانی

رفیق اول عاصم دلت	اعشار باش کاتبی سلیمان عاکف افندی
رفیق ثانی عبد السلام افندی	صندوق امینی محمد افندی ابو ظالبه

تجربات لواء قلبی

باش کاتبی برهیم المقریبا افندی	کاتب جبریلی افندی ابن نوح
کاتب احمد افندی جزایری	دیگری محمود افندی جزایری
محمد افندی ابن حسنه	

لواء بلدیہ مجلسی

رئیس رستم افندی	معاون محمد افندی ابن نوح
خاجی علی افا الزنات	محمد افندی قعبر
الحاج علی افندی بن محمد	

کاتب محمد افندی الدیب	صندوق امینی عمر افندی ابو خطوه
-----------------------	--------------------------------

رسو مان ماموری حسن افندی	رسوم ستر ماموری علی رضا افندی
تلفزاف و پوسته بدیری غرومدا افندی	

ضبطی بلوک اشاعی محمد دلت	معاون مصطفی افندی
ذوران امینی مصطفی اغا	

طریقہ حسن

قامت مقام اجداد و نفع ما بعدی

نائب محمد افندی
مال کاتبی محمد افندی بوعصبه
صند قاضی

مفتی میرزا محمد علی ابوریح
ارفاق و کمالی و اشور و شرم محمد افندی
زراعت مدد پیری علی افندی ابن میطاط

مجلس ادره قضایا

رئیس قاضی مقام

نائب
مفتی
مال کاتب
ارفاق و کمالی

اعضای
طبیعی

علی افندی ابن عبدالعزیز
علی افندی ابن شمساروف
حاجی صالح افندی ابن ابوالوفی
مهدی السلام افندی الشوری
صندوق افندی ابن غریب

مجلس ادره قضایا

رئیس نائب

محمد افندی بن میمنق
حاجی محمد افندی ابوجهر

حاجی محمد افندی ابوالغوریف
حاجی محمد افندی ابوجهر

رسومان و امری اجداد افندی رسوم مسندہ ناموری ضیا افندی

کاتبی محمد افندی کاتبی محمد لشلم افندی

تلفاز و بوسندہ مدد پیری ابورافعی

ظہیر رضا

نائب

قام مقام حسن رضا

مفتی محمد افندی الفطیمی
ارکان و کبلی علی بن محمد حجاب
صند قاری محمد افندی اندیش

نائب محمد اسعد افندی
مال کاتبی

مظہیر اکبر

رئیس قائم مقام

مبتدا السلام ابن زامید
مبتدا افندی الزام
محمد افندی ابن رمضان
ماہی محمد افندی انکیش

نائب
مفتی
مال کاتبی
ارکان و کبلی

مظہیر بلال

رئیس نائب

مفتی و افندی بلال کرم
ماہی بلال افندی الفطیمی

رئیس و افندی امیر احمد محمدی افندی کاتبی سلیمان سر افندی

تلفظ و پوسندہ مدیر و امین افندی

مجلس آراة

تعمیر

قام مقام حسنیك

مضی عمر افندی ابن حموده
زراعت مدیری محمد افندی القاضی
سند قاضی یوسف افندی الحداد

نائب عنوة افندی
مال کاتبی محمد افندی ابن القزاق
اوقاف وکیل میلاد افندی ابن سوریانی

مجلس آراة

رئیس قام مقام

علی افندی ابن عبدالعزیز
حاجی احمد افندی کشیدان
حاجی عثمان افندی ابن الهیب
حاجی طوباشی افندی

نائب
مضی
مال کاتب
اوقاف وکیل

اعضای مجلس

مجلس آراة

رئیس نائب

عالی افندی ابن الجلید
خالد افندی ابو ترکیب
حاجی علی افندی الصنید

تلفراف و پوستی مدیری احمد عزت افندی

مجلس آراة

قام مقام عربیك

نائب یوسف الحارثی افندی
مال کاتبی و سند قاضی محمد افندی ابن عبدالعزیز

دوره اول

تاریخ

قائم مقام

مفتی حاجی عبدالقادر بن عیسیٰ	نائب خطیب اوردی
صندوق امین علی طوبیجا اوردی	مال کاتبی عبدالحمید اوردی

دوره دوم

رئیس قائم مقام

صغیر تیر	نائب	اعزازی
عبدالسلام عبدالنبی	مفتی	طیبی
عبدالسلام بن شعبان	مال کاتب	
سالم بن علی النعاسر		

دوره سوم

رئیس نائب

ابوزید کاساک	ابراہیم بن صالح	قون
عبدالحمید بوعمر		

دوره چهارم

تاریخ

قائم مقام حاجی عمر مسعود اوردی

مفتی حاجی مصباح	نائب حاجی صالح کاملی اوردی
اوقاف و کتب حمید بن رمضان	مال کاتبی سالم کرجی اوردی

صندوق امین عبدالرحمن بن قطاش

مجلس دارہ

رہبر قاضی نظام

حاجی یوسف بن نعیر	علی بن زینب
-------------------	-------------

نائب	مفتی	مال کاغذ	اوقاف و کما
------	------	----------	-------------

اعضا طبعیہ

محکمہ ہدایت

رہبر نائب

منصور سردی	کاتب عربی محمد بن حلیم شاہ
------------	----------------------------

فتح احمد ہیکل

طابعیہ ناچیر

مدیر ابراہیم افندہ

طاؤر خیر ناچیر

مدیر حاجی حسین افندی بن سیوف	نائب عبدالکریم افندہ
مفتی احمد افندہ بن بدیع	صندوق ابراہیم افندہ و شکریہ

مجلس دارہ

رہبر نائب

حاجی صہب افندہ بن حبیب	مخدوم ابن حری	محمد افندہ بن مفتاح	الفقیرہ شریعت
------------------------	---------------	---------------------	---------------

نائب	مفتی
------	------

اعضا طبعیہ

بیتخانه ناصیه

مدیران بزرگواران

ذاتی عهدا قده و این خلفه
موقوف مسالم افندی و المصاب
مال کاتبی حسین افندی و الماراف

مجلس دار

رئیس مدیر

حاجی احمد افندی بن عبید
حاجی بیارک افندی بن احمد
حاجی علی افندی مسالک
حاجی مسعود افندی بن طیفه
حاجی مفتاح افندی افندی

نائب
مفتی
مال کاتب

بیتخانه

متصرف فریه افندی

ذاتی مصطفی حضرت افندی استاذ
حاجی سید علی توفیق افندی
اعضای مدیری حسن افندی بن عویلات
مفتی محمد بن بشیر افندی
مهرات مدیری نورانی افندی
اوقاف و کتب محمد بن صبیح افندی

مجلس دار

رئیس متصرف لواء

محمد فراده افندی
مسالم بن مادی افندی
عبد الواحدا افندی

مفتی
مهرات مدیری
اوقاف و کتب

کاتب مسالم بن محمود افندی

لوایات حکیم

رئیس نایب افندی	
مدعی عمومی معارونی احمد حسین بلوچ	بابہ
احمد شیب افندی	سالم بن مانہ افندی
عسر بغری افندی	ابراہیم کریم افندی

لوایات قلمی

عجرات عربیہ کاتبی سالم افندی	معارونی عبدہ یعقوب افندی
مفتد سلمان افندی	

لوایات سبب

حاسبہ جی معارونی کامل افندی	اصفا رباش کاتبی صفا افندی
مفتد عاشور افندی	مفتد قاسمی موسی افندی

حکیم بلات قلمی

باش کاتب احمد شیخ افندی	ضبط کاتبی سعید عمری افندی
ضبط کاتبی محمد عاشور افندی	موسی قرادہ افندی
احمد افندی	اجراما موری احمد مقرر افندی

ضبط بلوک افاسی ابراہیم افندی معارونی عقیل اغا
 زورنالی امینی نجیب افندی

غلامیس قضاسی

قائم مقام یوسف پوری افندی

نائب عارف افندی
مفتی عبدالغنی افندی
مال کاتب و صندوق امین عمر عرابی افندی
اوقاف و کیلی مختار افندی

مجلس ادارہ

رئیس قائم مقام

اعضای طبیعہ	نائب مفتی مال کاتبی اوقاف و کیلی	الحاج عمر افندی محمد بن الحاج ابوالقاسم افندی
-------------	----------------------------------	--

فساطو قضاسی

قائم مقام مصطفیٰ بک

نائب عثمان افندی
مفتی غرابی افندی
مال کاتبی سعید قریب افندی
صندوق امین محمد فکیفی افندی
اوقاف و کیلی ساسی افندی

مجلس ادارہ

رئیس قائم مقام

اعضای طبیعہ	نائب مفتی مال کاتبی اوقاف و کیلی	ابراہیم المرینی افندی محمد بن احمد افندی ابوالقاسم الشارح افندی عمر بن یحییٰ افندی
-------------	----------------------------------	---

نالت وضا

قائم مقام منصور مجیراغا

نائب احمد توفیق افندی || مفتی سعید بن ایوب افندی
مال کا بنی و صند قادیسی مصاقری افندی

مجلس داره

رئیس قائم مقام

احمد بن ذکری افندی
حاجی عمر بو نعما افندی
علی بو شارب افندی
علی بن سیلتا افندی

نائب
مفتی
مال کا بنی

اعضای طبعی

حوض وضا

قائم مقام عبدالمعز بوزیدا افندی

مفتی
صند قائم مقام عروس افندی

نائب عثمان عارف افندی
مال کا بنی محمد مانہ افندی

مجلس داره

رئیس قائم مقام

حاجی احمد صراری افندی
علی بو جناح افندی
مبارک الشیبلی افندی

نائب
مفتی
مال کا بنی

اعضای طبعی

ککله ناچیرا

مدیر محمد طاہر افندی

نائب ابوالقاسم کوردان افندی

مفتی عمارہ افندی
مال کاتب و صندوق محمد نعاس افندی

مجلس ادارہ

رئیس مدیر

یوسف صراری افندی
صالح باصا صر افندی
شیباغ بن سالم افندی
صراری زریبکہ افندی

نائب
مفتی
مال کاتب

اعضای طبیعتی

مجلس ناچیرا

مدیر محمد امین افندی

افندی

مفتی

افندی

نائب

مال کاتب و صندوق امین موسی افندی

مجلس ادارہ

رئیس مدیر

علی صالح افندی
مسعود جیب افندی
محمد ضاعی افندی

نائب
مفتی
مال کاتب

اعضای طبیعتی

<p>قناصل و مأموری الدول المتحابه الذین یداخل الولاية</p>	<p>ولایت داخله بولنای دول متحابه قونسلوس و مأموریه</p>
<p>فرانسیس</p>	<p>انگلتره</p>
<p>جنرال قونسلوس میسوشاول فرانس ولیس قونسلوس و شایسته با ترخان میسوشاول قنلار موسیو هانزی دولاقرو ترجان میسوا میل بیات ترجان معاوی میسوا و زه ن ربقار</p>	<p>جنرال قونسلوس میسوشاول فرانس ولیس قونسلوس میسوشاول قنلار میسوشاول ترجان احمد افندی بن شداخ خمس قونسلوس و کیلی میسوشاول</p>
<p>اوستریا</p>	<p>ایتالیا</p>
<p>قونسلوس و کیلی میسوشاول لاجی ترجان میسوشاول قاپار</p>	<p>قونسلوس میسوشاول امبر تانکی ترجان میسوشاول کاسترینو خمس قونسلوس و کیلی میسوشاول</p>
<p>بلجیکا</p>	<p>فلینک</p>
<p>قونسلوس میسوشاول پاشا قالیوف ترجان میسوشاولی ازوباردی</p>	<p>جنرال قونسلوس میسوشاول قنلار میسوشاول</p>
<p>یونان</p>	<p>اسپانیا</p>
<p>قونسلوس میسوشاول میتری خوروس ترجان میسوشاولی خوروس</p>	<p>قونسلوس و کیلی میسوشاول ترجان میسوشاولی خوروس</p>

طراز ایلین علی رضا افندی

معلم اول علی رضا افندی
رقعه مصطفیٰ نوری بک
معلم قاضی محمد کامل اوزدی
ثالث مصطفیٰ خلیل افندی
یواب محمد افندی
عدد شاگردان

جمعیته شریکین رشیدیہ

مصطفیٰ حاجی مفتاح الرضا علی افندی
رقعه مصطفیٰ زینورا افندی
یواب محمد القادر اعلم

مکاتیب المصیبات الیوم و کمال الایام
مکرر ولادت بوزن المکاتیب

اسما فی مکاتیب	مصطفیٰ	کائن اولاد محمد علی	عدد شاگردان
مکتب ابتدائی جمیعہ	حاجی مصطفیٰ افندی	حومت البلیہ محمد علی	۴۰
شیخ محمد الحفیظ	عبداللہ ام افندی	" " " "	۵۰
میلا دی	محمد میلا و افندی	" " " "	۶۰
سید اسماعیل	حاجی سلیمان افندی	" " " "	۸۰
سید حمزہ	حمزہ افندی	" " " "	۵۰
ابوالخیر	ابوالخیر افندی	" " " "	۶۰
سید عطیہ الفلاح	محمد منار علی افندی	" " " "	۷۰
بن صالح	فتیہ ابراہیم افندی	کوشنا الصفا علی	۵۰
جامع الفخر	حاجی محمد جالی افندی	" " " "	۶۰
طوبی	عماد افندی	" " " "	۷۰
شیخ الخطاب	صرا افندی	" " " "	۳۰
حومت غریبان	فقہ محمد قزاق افندی	حومت غریبان محمد علی	۸۰
بن عبدالسلام	سید علی سالم	باب البحر محمد علی	۵۰
سید سالم	محمد افندی	" " " "	۱۰۰
انسان	" " " "	جامع محمد علی	۴۰

شعبه عربی	کتاب الوجود بطلین
طرابلس	کتاب الاجنبیه

فردستماری اداره سند و بولنان فرانسه مکتب
 دیرکتوری مسیود لپشو

فرانسجه و ایتالیا بجه منطق و جغرافیا و حساب تعلم ایدن شاکردان
 ایتالیا بجه فرانسجه لقلونده علوم متنوعه تدریس ایدر سور دوسن چوزان
 اناث مکتب شاکردان

اناث مخصوص ایتالیا مکتب دیرکتوری مارولی شاکردان

عرب	کتاب الوجود بطلین
طرابلس	کتاب الاجنبیه

طرابلس دار اداره سی ما مور مسیود شپایه خمس فار ما مور مسیود فیلو زامیت
 مصراطه فار ما مور مسیود جینی

عرب	کتاب الوجود بطلین
طرابلس	کتاب الاجنبیه

اجننه ما مور جی صیدق مر جغرافدی ثالثه

ترانس اتلانیتق نام فرانسه و اپور
 قومیانیا سنک طرابلس عربده مقیم اجننه
 اجننه ما مور مسیود انقون

فلوریودرو باتینو نام ایتالیا و اپور
 قومیانیه سنک طرابلس عربده مقیم اجننه
 اجننه ما مور مسیود انقون

اجننه ما مور مسیود انستولای

جدول استا تستيق البواخر والسفان التي
وردت اليه من طرابلس الغرب من ابتداء شهر
مارس سنة تسع وتسعين الى نهاية كانون الاول
سنة ثمان مائة وستة وستين

مقدار طونيلاته عدد	يكن سفاتي عدد	واپور سفاتي عدد
٢٨٩٠١	٤٤٤	٣٥
٥٣١١١	٠٤٠	٤٩
٠١٠٣٢	٠٠٠	٠١
٥٥٦٧٨	٠٣٠	٦٩
٣٦٧٢١	٠٠٠	٤٥
١٨١٤٤	٠٨٦	٠٠
٠٠٧٧٩	٠٠٠	٠١
٠٠٢١٦	٠٤٣	٠٠
٠٠٢٨٤	٠٠٢	٠٠
٠٢٥٤٦	٠٢٤	٠٠

در سعاد و ملحقا ولايتله تقاطع اولنان
پوستر لوك ايام ميخند لوك
مركز ولايتدن كيدن پوستر

در سعادته	بازار
فزانه	بازار ايرتشي
زاويه	" "
عجلايه	" "
زهونه	" "
اورفله	" "
زواره	" "
طنظوره	" "
جبله	" "
عزبانه	" "
عزبزيه	" "
جبله	" "
تاجوره	" "
بغضاره	" "

<p>الأيام المعينه لبوسطاق التي تأتي من دار السعادة والمليقات</p>		<p>در سعادتن وملتقاتدن کلان بوسته لوله ایام معین لری</p>	
<p>نجشبنر چهارشنبه پازار " " " " " " " " " " " "</p>			<p>در سعادتن فزانده جبلده احسان زاویده عجیلاتده عزیا نده ترهونه اورفله زواره طنظورده عزیزیه تاجوره</p>
<p>محلات الاسواق الكائنه بداخل الولاية وایامها المخصوصه</p>		<p>داخل ولايته بولتان بازار محله لری بوم مخصوصه لری</p>	
<p>سنة شهر يوم يوم يوم يوم يوم يوم يوم يوم</p>	<p>سنة شهر يوم يوم يوم يوم يوم يوم يوم يوم</p>	<p>سنة شهر يوم يوم يوم يوم يوم يوم يوم يوم</p>	<p>سنة شهر يوم يوم يوم يوم يوم يوم يوم يوم</p>
			<p>نفس طابسته زاویده عجیلاتده عزیا نده طنظورده ظواره تاجوره جبلده تکله ده</p>

تاریخ موافق	بیمه	مخارج	بازار	بازار	ساله	بیمه
فصل خورده	۱				۱	
تا اوقده			۱		۱	
مزرده ده						
فزانده	۱					
خمسده						
قلیتده						
مسلاطده						
اورقلده						
مصراطده						
ترهونده						

طرابلس و لیبی بیل او جیوز سیر

طرابلس	سجانی	سجانی	جبل سنجانی	فد از سجانی	یکون	نوع واردات	ملاحظاتی
عزروش	عزروش	عزروش	عزروش	عزروش	عزروش	دیرکو	
۱۹۹۷۷۶	۲۰۰۴۵۸۰	۱۲۱۱۶۲	۷۰۷۹۰۲	۷۰۰۲۵۳۵	۴۳۳۵۰	بیل مسکونی	
۳۰۶۳۳	۱۰۰۴۶	۲۶۱	۰	۱۵۷۳۲۰۰	۱۵۷۳۲۰۰	اعشا جوی	
۷۴۴۰۰۰	۹۵۴۱۰۰	۱۱۱۶۰۰	۲۲۸۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	مشرتیون	
۴۲۰۰۰	۳۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۰	۸۹۹۱۰۰	۸۹۹۱۰۰	حلقه مشری	
۶۰۹۱۰۰	۲۹۰۰۰۰	۰	۰	۱۵۰۰۲۵	۱۵۰۰۲۵	اعنام	
۴۴۴۰۷	۵۷۷۶۸	۳۷۰۲۱	۱۰۸۲۸	۱۸۱۷۰۰	۱۸۱۷۰۰	وسو مشرو	
۱۸۱۷۰۰	۰	۰	۰	۴۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	حاصلات مفرد	
۱۸۰۰۰۰	۳۲۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۷۳۵۰۰	۱۰۳۹۹۹۹	۱۰۳۹۹۹۹	یکون	
۳۸۲۵۲۱۶	۴۰۱۶۱۹	۱۵۳۸۵۶۴	۹۰۴۰۸۰				

۹۹ سنه می حاصل
 قاسم رفیق قلندرز
 ایستاده افکار
 مشرتیون فیض و برکت نظر
 او جیوز سیر
 دولت ایلی ملاند
 زاده حاصلات
 مامولدر

مصارفات

ملاحظات	تبع مصارف	بهره	فرد پنججائی	جبل پنججائی	نهمین پنججائی	طرالبین پنججائی
		عزروش	عزروش	عزروش	عزروش	عزروش
داخلیه	۱۵۶۹۹۲۹	۱۴۸۷۷۰	۲۱۹۸۰۰	۲۹۲۴۰۰	۹۰۸۹۵۹	
عاطیه مع معاشات ذاتیه	۸۶۴۶۱۸	۷۳۹۲۰	۷۸۳۶۱	۱۱۶۰۱۸	۵۹۶۳۸۲	
شتر عهده	۳۷۱۵۴۴	۴۱۷۲۰	۹۶۶۰۰	۷۸۰۰۰	۱۵۵۱۸۴	
معاوض	۳۰۶۲۴	.	.	۵۴۱۲	۲۵۲۱۲	
عقدیه	۴۸۵۶۷۶	۱۳۸۵۶	۶۹۸۲۰	۲۹۸۲۰	۳۳۲۱۸۰	
مهور قرانته ایجاری	۱۲۰۰	.	.	.	۱۲۰۰	
اعشار	۷۰۰۰۰۰	۶۳۸۵	۱۴۵۰۰۰	۲۳۲۳۱۵	۳۱۵۹۰۰	
ضبطیه	۴۱۵۳۲۲	۱۷۴۰۰۰	۱۶۸۰۰۰	۱۷۴۰۰۰	۲۹۹۳۶۲	
یکون	۵۲۳۹۰۲۳	۴۵۸۵۹۱	۷۷۸۰۸۸	۴۶۷۶۲۵	۳۰۲۴۳۷۹	

بوزان شوبلیک
 غزو شوبلیک
 وایکیوریک غزوش
 انبار شوبلیک
 ایادکی

طرابلس عرب رسومات نظار شده بکن. لطفاً استقرنیه مازنی ابتدا نشاندن سنه مرفوقه
 شباطی نهایته دکن بر سنه طرفنده و قوعبولان حاصلاتی مبین یومیه نوصله سید

نوع حاصلات	نظای قیتمولی	از استقرنیه
صرفیات داخلیه طرابلس مخصوصاً حریر و زنبق	۴۴۱۵۸۵۰	۱۰۵۱۶۸۲۰
در قومه ایله قوزلی بو برو قیام بستی	۴۶۶۷۰۰	۲۴۷۷۹۴۴۰
و بیراق حنا و حصیر و سایر	۲۹۷۰۴۸۵۰	۲۲۷۳۴۲۰
انجلیات بودنی مالک اجیبیرون و رود ایله	۷۸۳۷۶۰۰	۳۷۹۶۸۶۱۰
مانی غطوره و شوره و قوت و کوسدن		
و سایر		
انجلیات		
سیان		
طرابلس	۱۱۶۸۱۴	
دو قوشی توند	۱۰۴۲۱۴	
فندی شی	۷۹۳۷	
بودنی طرابلس مخصوصاً بیراق	۲۸۲۶۸	
دو قوزلی بو برو و طرابلسی و غنم	۲۶۷۳۴۳	
و سایر		

مع مقامات طرابلس عرب رسومات ستم مرکز مدیریتک طقسنا اسکنسنه سکا ان
 نائینسه قدر برسنه طرفنده وقوعه اوله واردالمه

سکرات	اوراق صحیفه	طرز	رخان	یکوت
۱۰۶۵۶۹۷	۱۳۰۶۷۱	۱۸۳-۴۴۵	۶۳۰۹۳	۶۳۰۹۳

بیله او میوزسنه ایتمه ستم نومردی ایتمه نهایتنه قدر مقامات
 عالی درون شرفی وارد اولان او امر نامه سبایمه و همزات علیه ایله بجانب اولان
 تقدیم اولنانه معروضات و همزاتک جد ولیدر

ارسالات	اسما مقامات عالییه	بر واردات
۰۰۶	مقام عالی حضرت صدر تقیناهی	۰۱۵
۰۱۱	مقام عالی حضرت مشیخت پناهی	۰۲۵
۱۰۰	داخلیه نظارت جلیله سی	۱۵۷
۰۰۸	خارجیه نظارت جلیله سی	۰۱۶
۰۷۱	مقام والای سر محسرم	۱۱۸
۰۰۷	خاصه دوزی هایونی مشیریت جلیله سی	۰۰۵
۰۳۱	عدلیه نظارت جلیله سی	۰۷۱
۰۰۶	بحریه نظارت جلیله سی	۰۲۲
۱۰۸	مالیه نظارت جلیله سی	۲۸۷
۰۰۰	معارف نظارت جلیله سی	۰۱۷
۰۰۶	رسومات امانت جلیله سی	۰۰۱
۰۰۰	اوقاف هایونی نظارت جلیله سی	۰۲۶
۰۰۶	تجارت نظارت جلیله سی	۱۱
۰۰۹	نافعه نظارت جلیله سی	۰۰۳
۰۰۶	منظم نظارت جلیله سی	۱۰

واردات	اسانی مقامات عالیہ	ارسالات
۰۰۶	ویرگو و دفتر خا قانی امانت جلیله سی	۰۰۳
۶۷	تقاعد صندوق نظارت جلیله سی	۲۷
۱۰	تلفران و پوستہ نظارت جلیله سی	۰۸
۳۴	ولایات سامرہ	۵۱
اسامی ملحقہ		
۴۳۵	خمس سبجائی	۸۷۷
۲۰۳	جبل سبجائی	۲۲۹
۱۶۸	فزان سبجائی	۱۱۸
۱۹۱	زاویر قائم مقامی	۲۲۶
۱۱۸	عجلات قائم مقامی	۱۳۷
۱۴۹	غزیران قائم مقامی	۱۶۸
۱۰۸	ترهونہ قائم مقامی	۱۶۷
۱۱۲	اورفلہ قائم مقامی	۱۶۶
۲۶	قول او غلی باشا الخ	۱۳۲
۱۰	زوارہ مدیر لکھی	۱۹۹
۱۴۸	ظنظور مدیر لکھی	۱۶۷
۳۸	عمر نزیہ مدیر لکھی	۱۸۱
۲۳	تاجورہ مدیر لکھی	۰۸۵
۲۰	زوی جوارہ مدیر لکھی	۰۵۷
۱۸۳	حسابہ ولایت تقریری	۰۰۰
۱۹	حکومت استیفاء تقریری	"
۱۵۱	حکومت بدایت تقریری	"
۱۷	حکومت تجارت تقریری	"
۵۶	کتاب بطہ تقریری	"
۰۶	تعمیر عید تقریری	"

دول متحابہ قرآن کریم کے یوم مخصوص صبر کبریٰ

۲۱	صفر	ایران شاہی ناصر الدین شاہ حضرت تلمینک یوم ولادت
۲۲	مارت	ایتالیا والی برنجی او مبر حضرت تلمینک یوم ولادت
۲۳	مارت	المائیا امپراطور برنجی کلیم حضرت تلمینک یوم ولادت
۲۴	مئی	یونان قرالی حضرت تلمینک اسمی کوٹھ
۲۵	مئی	انگلند و الجزائر دقتور با حضرت تلمینک یوم ولادت
۲۶	ستمبر	فرانس جمہوریہ تلمینک یوم مخصوص
۲۷	ستمبر	اوسٹریا امپراطور فرانسوا ڈوڈق حضرت تلمینک یوم ولادت
۲۸	ستمبر	روسیر امپراطور علیکساندر حضرت تلمینک اسمک کوٹھ

خَطَا وَصَوَائِدُ

خطا	صواب	صحيفه	ستون	سطر
طر البس	طر البس	٢	١	١
الوردت	قوت	٢	١	٤
٥٤	٤٠	٢	٢	٢
المطوية	المطوية	٢	٢	١٠
٤١٣	٣٦٥	١٢	٤	٢
٣٦	٣٢٥	١٥	٢	١٥
باب يكون	باب يكون	١٧	٢	٢
ثا	ثا	١٧	٢	٥
وقوف	وقوف	١٧	٢	٥
عند	وعند	١٨	٢	٦
والستوية	الستوية	٢١	٢	٢٠
طرحها	طرحها	٤١	٢	١٢
١٥٤ من شبيدا	.	٥٨	٤	٢
.	١٥٤ شبيدا	٥	٥	٢
جا نكل	جا نكل	٦٥	٢	٢
لب	لب	٦٦	١	٢٠
الترائية	السفانية	٦٦	٢	١٠
الضرب	العرب	٥٠	٢	٢٢
ماتتفرا	صانتيفران	٨٢	١	١٢
معامل	المعامل	١٠٦	٢	١١
جاتان	خاتان	١١١	٢	٨
٤٢	.	١١١	١	١
ان	.	١١٢	١	١
الاحوال الولاية	باغچه قريبا الاحوال النازحة	١٢٢	٢	١

٢ عن ستون باشت

خطا	صواب	صحیفہ	ستون	سطر
قہرمانہ	قہرمانانہ	۱۲۳	۱	۸
اکندیرمنند	ایکندیرمنند	۱۲۶	۱	۱۱
لالی	للوہالی	۱۲۶	۲	۲
استعمالہا	استعمالہا	۱۲۶	۲	۹
الحاج عثمان بن کوز	الحاج عثمان بن کوز	۱۵۱	۲	۴
اجنک	جنک	۱۵۹	۱	۲۲
اشنہا	اشتہا	۱۶۰	۱	۹
مسا	مسامہم	۱۶۱	۲	۲۲
بونوع	برنوع	۱۶۵	۱	۱۸

طرابلس
ولایت جبل علی
مطبعہ
صنع و نشر
اول نشد

۱۰۲۰۱